

Миколаївський національний аграрний університет
Міністерство освіти і науки України

Кваліфікаційна робота
на правах рукопису

Фурдуй Карина Олексіївна

УДК 657:331.2

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ФОНДУ ОПЛАТИ ПРАЦІ ТА АНАЛІЗУ
ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ У ПІДПРИЄМСТВІ**

Спеціальність 071 – облік і оподаткування
Галузь знань 07 – управління та адміністрування

Подається на здобуття освітнього ступеня «Магістр»

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Науковий керівник: Баришевська Інна Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент.

Завідувач кафедри: Сіренко Наталя Миколаївна, доктор економічних наук, професор.

АНОТАЦІЯ

Фурдуй К.О. Особливості обліку фонду оплати праці та аналізу використання трудових ресурсів у підприємстві. — Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеню «Магістр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» у галузі знань 07 – Управління та адміністрування. — Миколаївський національний аграрний університет, Миколаїв, 2022.

Кваліфікаційна робота присвячена дослідженню теоретико-методологічних основ обліку фонду оплати праці та аналізу використання трудових ресурсів у підприємстві, виявлення шляхів їх покращення.

Обґрунтовано, що під фондом оплати праці розуміється обсяг нарахувань працівникам у грошовій та натуральній формі за відпрацьований час або виконану роботу, а саме: тарифні ставки (посадові оклади), премії, доплати, надбавки, а ще і другі види оплати за невідпрацьований час.

Виявлено значну кількість недоліків в організації системи фонду оплати праці: нерівномірна диференціація оплати праці; низький рівень оплати праці; не розроблена чітка система мотивування працівників; застарілість і недосконалість в частині підприємств організації обліку фонду оплати праці.

Доведено, що формування фонду оплати праці сучасного підприємства базується на кількості працівників, що беруть участь у виробничому процесі, їх кваліфікаційному рівні, рівні трудової участі, повноваженнях, рівні заробітної плати тощо.

Проаналізовано, що для обліку фонду оплати праці та аналізу використання трудових ресурсів необхідне досконале нормативно-правове забезпечення. Постійна зміна законодавства, пов'язаного з питаннями оплати праці, потребує від підприємства покращення і внесення відповідних змін в організацію обліку фонду оплати праці. Законодавча база для формування і розвитку теоретико-методологічних основ обліку фонду оплати праці та аналізу

використання трудових ресурсів у підприємстві має досить виразні ознаки постійного вдосконалення, але результативність її впливу на розвиток діяльності підприємства ще недостатня.

Аналіз досліджень багатьох вітчизняних та закордонних вчених, які зробили значний внесок у розвиток теорії оплати праці та структури фонду оплати праці засвідчив, що існуючі теоретичні, практичні та методологічні підходи до визначення структури джерел фонду оплати праці, побудови системи управління фондом оплати праці потребують не тільки удосконалення, а й висвітлення в частині організації і методики обліку фонду оплати праці із застосуванням автоматизованих програм та розробки принципово нової концепції розподілу джерел фонду оплати праці.

Поглиблено класифікацію виплат для кожного виду фонду оплати праці з більш детальним розкриттям сутності та характеру видів виплат, віднесених підприємством до конкретних витрат на оплату праці. Однак через недостатню аналітичність інформації та відсутність детального групування запропонована класифікація видів виплат, які входять до фонду оплати праці, не можуть повністю задовольнити потреби системи управління підприємством.

Конкретизовані та уточнені складові фонду оплати праці (фонд основної заробітної плати, фонд додаткової заробітної плати та інших заохочувальних і компенсаційних виплат) підтверджують, що структура фонду оплати праці кожного підприємства повинна мати соціально-економічний характер і повністю задовільняти потреби системи управління підприємством.

Встановлено, що за допомогою запропонованої структури фонду оплати праці можна підвищити рівень сформованої в системі бухгалтерського обліку інформації з приводу оплати праці та ефективності управлінських рішень стосовно винагород працівників за свою працю.

Визначено, що на ефективність сільськогосподарського виробництва впливає не тільки загальне забезпечення трудовими ресурсами, а й їх якість. Управління використанням трудових ресурсів у сільськогосподарських

підприємствах має певні індивідуальні особливості, які обумовлені характером та специфікою аграрного виробництва.

Оцінку ефективності використання трудових ресурсів сільського господарства потрібно здійснювати комплексно, враховуючи зовнішні та внутрішні фактори впливу на підприємство. При цьому необхідний інтегральний показник рівня ефективного використання трудових ресурсів у сільськогосподарських підприємствах. Інтегральний показник повинен враховувати не тільки значення різних його компонентів, але і його вагомість. Інтегральна ефективність використання трудових ресурсів має містити не лише оцінку економічного, але й інших ефектів, які спричиняє діяльність підприємства.

Визначено сутність та виявлено особливості обліку фонду оплати праці підприємства з урахуванням досвіду науковців, а також встановлено, що метою проведення аналізу формування та використання фонду оплати праці підприємства є оцінка доцільності та ефективності впровадженої системи матеріального стимулювання та визначення «больових точок», що потребують удосконалення або усунення.

Встановлено, що формування фонду оплати праці має враховувати всі особливості підприємства і повинно бути пов'язане не лише з кількісними показниками, а й з якісними показниками, що відображають економічну ефективність та є результатом ефективної роботи господарства.

Обґрунтовано, що облік фонду оплати праці займає особливе місце в найбільш трудомісткій області обліку. Робота на цій ділянці вимагає: високої точності, акуратності, максимальної уваги і, звичайно, своєчасного виконання всіх розрахункових операцій.

Розглянуті в кваліфікаційній роботі напрямки удосконалення використання трудових ресурсів позитивно впливають на їх відтворення, нарощування обсягів виробництва високоякісної сільськогосподарської продукції, підвищення продуктивності праці робітників, що в значній мірі

зміцнить фінансовий стан досліджуваного господарства, стабілізує ситуацію на продовольчому ринку держави.

Запропоновано рекомендації щодо удосконалення облікового відображення оплати праці на підприємстві. Це забезпечить їх достовірну оцінку і відображення в системі бухгалтерського обліку. Надано пропозиції, щодо покращення документообороту, що дозволить оптимізувати діяльність підприємства та надано пропозиції щодо створення резерву відпусток, що дозволить підприємству рівномірно протягом року розподілити витрати на оплату відпусток.

Ключові слова: фонд оплати праці, заробітна плата, трудові ресурси, оплата праці, продуктивність праці, аналіз, контроль, ефективність, підприємство.

ANOTATION

Furduy K.O. Peculiarities of payroll accounting and analysis of the use of labor resources in the enterprise. — Qualification work on the rights of the manuscript.

Qualification work for the degree of "Master" in specialty 071 "Accounting and Taxation" in the field of knowledge 07 - Management and Administration. — Mykolayiv National Agrarian University, Mykolayiv, 2022.

Qualification work is devoted to the study of theoretical and methodological foundations of accounting for the payroll and analysis of the use of labor resources in the enterprise, identifying ways to improve them.

It is substantiated that the wage fund means the amount of accruals to employees in cash and in kind for time worked or work performed, namely: tariff rates (salaries), bonuses, surcharges, allowances, and other types of payment for time not worked.

A significant number of shortcomings in the organization of the payroll system: uneven differentiation of wages; low wages; a clear system of employee

motivation has not been developed; obsolescence and imperfection in some enterprises of the payroll accounting organization.

It is proved that the formation of the wage fund of a modern enterprise is based on the number of employees involved in the production process, their qualification level, level of labor participation, powers, wages, etc.

It is analyzed that for the accounting of the wage fund and the analysis of the use of labor resources requires a perfect regulatory framework. Constant changes in the legislation related to remuneration require the company to improve and make appropriate changes in the organization of accounting for the remuneration fund. The legal framework for the formation and development of theoretical and methodological foundations of payroll accounting and analysis of the use of labor resources in the enterprise has clear signs of continuous improvement, but the effectiveness of its impact on the development of the enterprise is still insufficient.

Analysis of research by many domestic and foreign scientists who have made a significant contribution to the development of wage theory and the structure of the wage fund showed that existing theoretical, practical and methodological approaches to determining the structure of wage fund sources, building a wage fund management system need more than improvement, but also coverage in terms of organization and methods of accounting for the payroll with the use of automated programs and the development of a fundamentally new concept of distribution of sources of payroll.

The classification of payments for each type of remuneration fund has been deepened with a more detailed disclosure of the nature and nature of the types of payments attributed by the enterprise to specific labor costs. However, due to lack of analytical information and lack of detailed grouping, the proposed classification of types of payments that are part of the payroll can not fully meet the needs of the enterprise management system.

Specified and clarified components of the payroll (basic salary fund, additional salary fund and other incentive and compensation payments) confirm that the structure of the payroll of each enterprise should be socio-economic in nature and fully meet the needs of the enterprise management system.

It is established that with the help of the proposed structure of the payroll it is possible to increase the level of information generated in the accounting system on the analysis of pay and the effectiveness of management decisions regarding remuneration of employees for their work.

It is determined that the efficiency of agricultural production is influenced not only by the general provision of labor resources, but also their quality. Management of the use of labor resources in agricultural enterprises has certain individual characteristics, which are due to the nature and specifics of agricultural production.

The assessment of the efficiency of agricultural labor resources should be carried out comprehensively, taking into account external and internal factors influencing the enterprise. This requires an integrated indicator of the level of efficient use of labor resources in agricultural enterprises. The integrated indicator should take into account not only the value of its various components, but also its weight. Integral efficiency of labor resources should include not only an assessment of economic, but also other effects caused by the enterprise.

The essence and features of accounting for the company's payroll are identified, taking into account the experience of scientists, and it is established that the purpose of analyzing the formation and use of the company's payroll is to assess the feasibility and effectiveness of implemented incentives and identify "pain points" that need improvement or elimination.

It is established that the formation of the payroll should take into account all the features of the enterprise and should be associated not only with quantitative indicators but also with qualitative indicators that reflect economic efficiency and are the result of efficient operation of the economy.

It is substantiated that the accounting of the wage fund occupies a special place in the most labor-intensive area of accounting. Work on this site requires: high accuracy, accuracy, maximum attention and, of course, timely execution of all settlement operations.

The directions of improving the use of labor resources considered in the qualification work have a positive effect on their reproduction, increasing the

production of high quality agricultural products, increasing labor productivity, which will significantly strengthen the financial condition of the economy, stabilize the food market.

Recommendations for improving the accounting of wages at the enterprise are offered. This will ensure their reliable assessment and reflection in the accounting system. Proposals were made to improve the document flow, which will optimize the company's activities, and proposals were made to create a reserve of holidays, which will allow the company to evenly distribute the cost of vacation pay throughout the year.

Key-words are wage fund, wages, workforce, pay, productivity, analysis, control, efficiency, enterprise.

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ	2
ВСТУП	10
РОЗДІЛ 1. ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНІ ТА ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ФОНДУ ОПЛАТИ ПРАЦІ ТА АНАЛІЗУ ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ У ПІДПРИЄМСТВІ	13
1.1 Економічна сутність фонду оплати праці	13
1.2 Законодавчо-нормативні аспекти обліку фонду оплати праці та аналізу використання трудових ресурсів у підприємстві	21
1.3 Система показників ефективності трудових ресурсів у підприємстві	31
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ У ПІДПРИЄМСТВІ	46
2.1 Фінансово-економічний стан підприємства	46
2.2 Аналіз складу, структури та динаміка фонду оплати праці	58
2.3 Аналіз ефективності використання трудових ресурсів підприємства....	69
2.4 Напрямки підвищення ефективності використання трудових ресурсів	73
РОЗДІЛ 3. ОБЛІК ФОНДУ ОПЛАТИ ПРАЦІ У ФГ «КУЩОВИЙ В.С.» АРБУЗИНСЬКОГО РАЙОНУ	83
3.1 Документування та організація обліку фонду оплати праці	83
3.2 Синтетичний та аналітичний облік фонду оплати праці	90
3.3 Напрямки вдосконалення обліку фонду оплати праці	99
ВИСНОВКИ	105
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	108
ДОДАТКИ	116

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Питання оплати праці завжди знаходиться в центрі уваги, як вчених так і практиків. Адже діяльність кожного суб'єкта господарювання безпосередньо залежить від його співробітників, їх продуктивності праці, мотивування та звісно оплати праці. Для підприємства витрати на оплату праці є постійною та однією з головних складових витрат діяльності. А для працездатного населення України, заробітна плата, зазвичай є єдиним джерелом доходу. У нашій країні існує значна кількість недоліків в організації системи фонду оплати праці: нерівномірна диференціація оплати праці; низький рівень оплати праці; не розроблена чітка система мотивування працівників; застарілість і недосконалість в частині підприємств організації обліку фонду оплати праці. Також постійна зміна законодавства, пов'язаного з питаннями оплати праці, потребує від підприємства покращення і внесення відповідних змін в організацію обліку фонду оплати праці. Зважаючи на вище зазначене, питання організації обліку фонду оплати праці в системі управління окремого підприємства є актуальним.

Ступінь розробленості проблеми. Дослідженню питання сутності оплати праці та структури фонду оплати праці приділяли увагу такі вітчизняні та зарубіжні вчені як: О. Грішнова [69], А. Колот [70], К. Брезицька [71], Ф. Бутинець [72], Г. Завіновська [73], А. Калина [74], І. Пахомова [75], В. Жернаков [76], О. Герасименко [77], О. Шоляк [78], М. Болюх [79] та інші.

Незважаючи на велику кількість розроблених теоретичних, практичних положень і рекомендацій, все ж дане питання є недостатньо досліджене та потребує висвітлення й вдосконалення в частині організації і методики обліку фонду оплати праці з застосуванням автоматизованих програм.

Мета кваліфікаційної роботи. Метою кваліфікаційної роботи є вивчення теоретико-методологічних основ обліку фонду оплати праці та аналізу використання трудових ресурсів у підприємстві, виявлення шляхів їх

покращення. Для досягнення мети в роботі поставлені та вирішені наступні завдання:

- вивчено літературні джерела з питань сутності та завдання обліку фонду оплати праці;
- оцінено законодавчо-нормативні акти обліку фонду оплати праці;
- обґрунтована система показників і методів для аналізу економічної ефективності використання трудових ресурсів;
- визначено джерела аналізу економічної ефективності використання трудових ресурсів;
- проведено аналіз фінансово-економічного стану господарювання підприємства;
- здійснено аналіз фонду оплати праці та резервів підвищення економічної ефективності використання трудових ресурсів у підприємстві;
- дана оцінка стану та обґрунтовано шляхи вдосконалення обліку фонду оплати праці.

Для оцінювання обліку фонду оплати праці та трудових ресурсів використовується річна статистична звітність підприємства, інформація оперативної і бухгалтерської звітностей, первинних документів.

Предметом дослідження є вивчення теоретичних, аналітичних і практичних особливостей обліку фонду оплати праці та трудових ресурсів фермерського господарства «Кущовий В. С.» Арбузинського району.

Об'єктом дослідження у роботі виступає виробничо-господарська діяльність фермерського господарства «Кущовий В. С.» Арбузинського району.

Методологічна основа дослідження. У процесі дослідження використовувалися наступні методи: діалектичний і абстрактно-логічний (пізнання сутності, особливостей обліку фонду оплати праці та аналізу використання трудових ресурсів підприємства, формування висновків); бібліографічний (вивчення і опрацювання наукових праць, що присвячені фонду оплати праці та трудовим ресурсам підприємств); системного узагальнення (оцінка стану фінансового забезпечення підприємств, формування

напрянків його покращення); статистичні (визначення та узагальнення тенденцій і закономірностей динаміки обсягів фінансових ресурсів підприємств).

Теоретична та практична значимість роботи. Теоретична значимість дослідження полягає у науковому узагальненні, уточненні та розробці нових положень та підходів, що стосуються фонду оплати праці.

Практична значимість дослідження полягає у можливості використання конкретних пропозицій, представлених у кваліфікаційній роботі, щодо покращення обліку фонду оплати праці у фермерському господарстві «Кущовий В. С.» Арбузинського району.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Обсяг кваліфікаційної роботи складає 165 сторінок друкованого тексту. Список використаних джерел налічує 80 найменувань. У роботі 11 додатків, 24 таблиці та 9 рисунків.

РОЗДІЛ 1

ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНІ ТА ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ФОНДУ ОПЛАТИ ПРАЦІ ТА АНАЛІЗУ ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ У ПІДПРИЄМСТВІ

1.1 Економічна сутність фонду оплати праці

Формування фонду оплати праці сучасного підприємства базується на кількості працівників, що беруть участь у виробничому процесі, їх кваліфікаційному рівні, рівні трудової участі, повноваженнях, рівні заробітної плати тощо. Водночас із цим обов'язково враховуються вимоги законодавства, що регламентують величину мінімальної заробітної плати, оплату відпусток, понадурочних годин, роботи в нічний час, святкових та неробочих днів, виплату допомоги з тимчасової непрацездатності тощо.

Ринкова економіка висуває жорсткі вимоги до організації оплати праці. З одного боку, підприємства повністю самостійні в організації праці та заробітної плати, визначенні розмірів фондів оплати праці, встановленні тарифних ставок, заробітної плати, премій. З іншого боку, підприємствам необхідно знайти резерви, зменшити витрати на заробітну плату, забезпечити якість продукції, забезпечити конкурентоспроможність на ринку. І це все під контролем державних органів, які встановлюють мінімальні ставки податку та тарифні ставки.

Відповідно до Закону України «Про оплату праці», заробітна плата - це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором роботодавець виплачує працівникові за виконану ним роботу. Розмір заробітної плати залежить від складності та умов виконуваної роботи, професійно-ділових якостей працівника, результатів його праці та господарської діяльності підприємства [16]. Нині існує велика кількість трактувань сутності заробітної плати, що пояснюється різними науковими поглядами науковців (табл. 1.1).

Таблиця 1.1 Дослідження поняття «заробітна плата» у літературних джерелах

№ з/п	Автор	Визначення
1.	Яременко Л.М.	Заробітна плата – частина вартості у грошовій формі, яка в результаті його розподілу надходить працівникам залежно від кількості і якості затраченої ними праці.
2.	Брезицька К.Ф.	Заробітна плата - це плата за працю, а її величина - це ціна праці, яка визначається на ринку праці в результаті взаємодії попиту на конкретні види праці і її пропозицію. Заробітна плата являє собою винагороду, виражену як правило, у грошовому еквіваленті, яку згідно з трудовим договором власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ним роботу.
3.	Бутинець Ф.Ф.	Заробітна плата – оплата праці найманих працівників, яка виражає перетворену форму вартості і ціни робочої сили.
4.	Васильчак С.В.	Заробітна плата - це будь-який заробіток, обчислений у грошовому виразі, що його за трудовим договором власник, або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану роботу або надані послуги.
5.	Дубовська О.В..	Заробітна плата - це грошовий вираз вартості і ціни робочої сили, який виплачується працівникові за виконану роботу або надані послуги і спрямований на мотивацію досягнення бажаного рівня продуктивності праці.
6.	Золотогоров В.Г.	Заробітна плата – сукупність виплат в грошовій (валютній) і (або) натуральній формі, отриманих робітником (нарахованих йому) за певний період часу (день, місяць, рік).
7.	Калина А.В.	Заробітна плата - це частина доданої вартості у грошовій формі, яка в результаті його розподілу надходить працівникам залежно від кількості і якості затраченої ними праці.
8.	Колот А.М.	Заробітна плата - це економічна категорія, що відображає відносини між власником підприємства і найманим працівником з приводу розподілу новоствореної вартості. Заробітна плата - це елемент ринку праці, що є ціною, за якою найменший працівник продає послуги робочої сили.
9.	Жидовська Н.М.	Заробітна плата - це будь-яка винагорода, або заробіток, що обчислюється в грошах, котрі підприємець виплачує за працю, яка або виконана, або має бути виконана, або за послуги, які або надані, або мають бути надані.
10.	Мочерний С.В.	Заробітна плата - це грошове вираження вартості і ціни товару робоча сила та частково результативності функціонування робочої сили.

Продовження таблиці 1.1

11.	Пашута Н.	Заробітна плата - це об'єктивно необхідний для відтворення робочої сили та ефективного функціонування виробництва об'єм вираженої в грошовій формі основної частини життєвих засобів, що відповідає досягнутому рівневі розвитку продуктивних сил і зростає пропорційно підвищенню ефективності праці трудящих. Це не доход, а витрати підприємства на відтворення трудових ресурсів на суспільне необхідному рівні.
13.	Усач В.Б.	Заробітна плата – винагорода, обчислена як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ним роботу.
14.	Швець Л.П.	Заробітна плата - це елемент витрат виробництва, і водночас головний чинник забезпечення матеріальної зацікавленості працівників у досягненні високих кінцевих результатів праці.

Джерело: побудовано за даними [1]

Як видно з таблиці 1.1 підходи науковців щодо визначення дефініції «заробітна плата» неоднозначні. Вважаємо за доцільне розглядати її з декількох позицій, а саме: з позиції підприємця (по-перше, це стаття витрат, що знижує прибуток; по-друге, є мотиваційним чинником), і з позиції працівника (є основним джерелом доходу і, як наслідок, ознакою підвищення рівня життя); як елемент ринку праці (її рівень впливає на попит та пропозицію робочої сили); як «грошове вираження вартості та ціни товару «робоча сила» і частково результативності її функціонування»; а також - як економічну категорію, що відображає стосунки роботодавця і найманого працівника [1].

За структурою заробітна плата складається з основної, додаткової заробітної плати та інших заохочувальних та компенсаційних виплат.

Таким чином, заробітну плату чинне законодавство трактує виключно як винагороду за виконану роботу з погляду працівника. З погляду підприємства, то поняття «заробітна плата» за суттю схоже до поняття «фонд оплати праці», або «витрати на оплату праці», так як є одним з елементів витрат операційної діяльності підприємства.

Структура фонду оплати праці завжди перебувала у центрі уваги науковців. Так, зокрема, М. Лужеренко, А. Єфремова у своєму дослідженні фонд оплати праці характеризують так: «Нових ринкових підходів потребує

формування і використання коштів на оплату праці. Справедливий розподіл фонду оплати праці має забезпечувати гнучка форма оплати праці» [5].

Структура фонду оплати праці (рис.1.1) складається з фонду основної заробітної плати, фонду додаткової заробітної плати та інших заохочувальних і компенсаційних виплат [18]. Далі в роботі наведено розбивку виплат для кожної групи фонду оплати праці з більш детальним розкриттям сутності та характеру видів виплат. Однак через недостатню аналітичність інформації та відсутність детального групування запропонована класифікація видів виплат, які входять до фонду оплати праці, не можуть повністю задовольнити потреби системи управління підприємством.

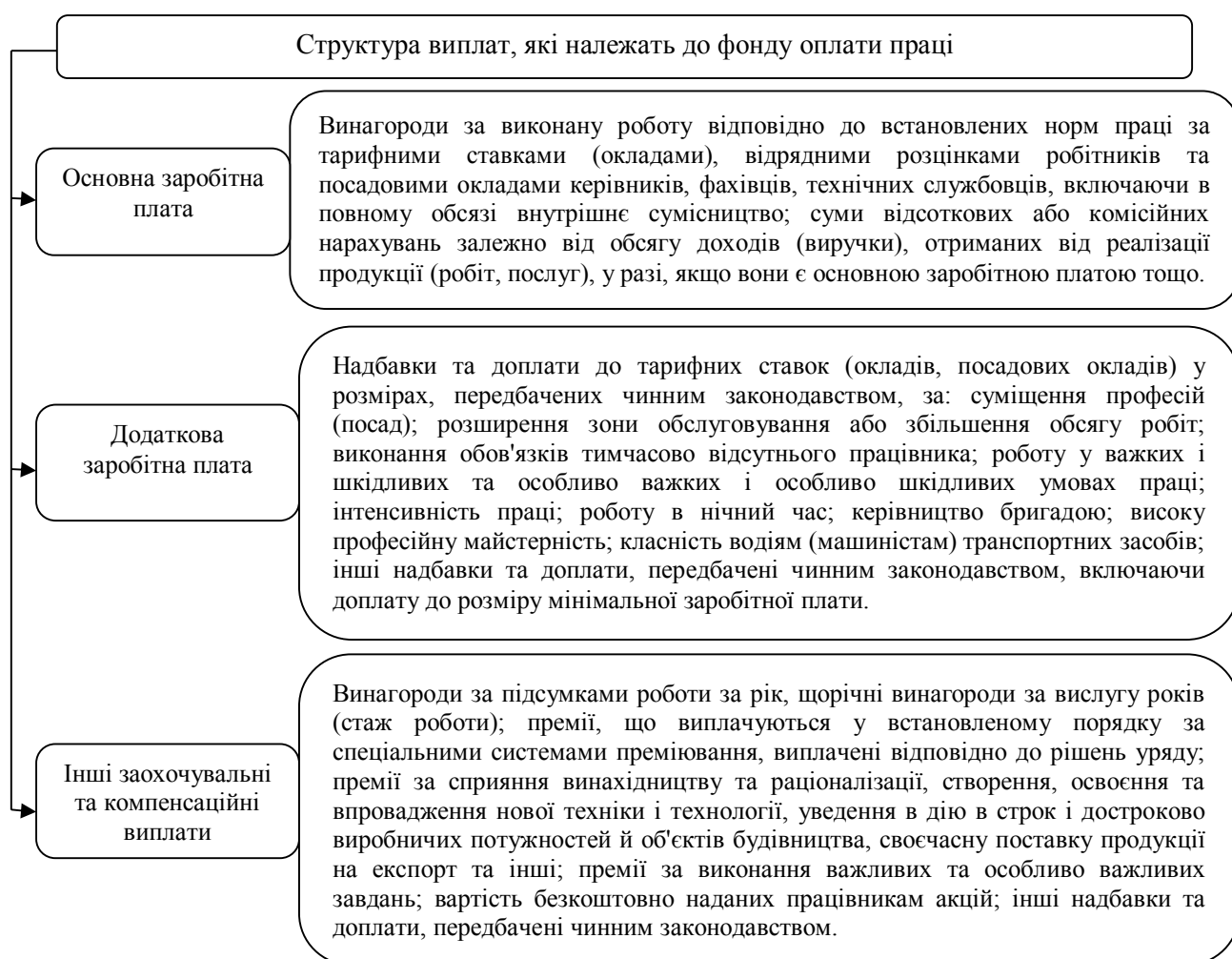

Рисунок 1.1 - Структура фонду оплати праці

Джерело: побудовано за даними [4]

Щоб вирішити дане питання сформована класифікація виплат по кожному виду фонду оплати праці окремо, що більш детально розкриває суть і

характер виду виплат, які підприємства відносять до конкретних видів витрат на оплату праці.

Основна частина заробітної плати формується під впливом таких факторів, об'єктивні умови виробництва і праці, відмінності в якості робітників, трудомісткості і відповідальності, умов праці, інтенсивності праці і т.п. Класифікація виплат, які входять до фонду основної заробітної плати, відображена у таблиці 1.2.

Таблиця 1.2 Класифікація виплат, які належать до фонду основної заробітної плати

№	Ознака класифікації	Перелік витрат
1	Оплата праці штатних працівників	<ul style="list-style-type: none"> – винагороди за виконану роботу відповідно до встановлених норм праці за тарифними ставками (окладами), відрядними розцінками робітників та посадовими окладами керівників, фахівців, технічних службовців, включаючи в повному обсязі внутрішнє сумісництво; – суми відсоткових або комісійних нарахувань залежно від обсягу доходів (виручки), отриманих від реалізації продукції (робіт, послуг), у разі, якщо вони є основною заробітною платою; – гонорар штатним працівникам редакцій газет, журналів, інших засобів масової інформації, видавництв, установ мистецтва й (або) оплата їх праці, що нараховується за ставками (розцінками) авторської (постановочної) винагороди, нарахованої на даному підприємстві; – оплата при переведенні працівника на нижчеоплачувану роботу у випадках і розмірах, передбачених чинним законодавством, а також при невиконанні норм виробітку та виготовленні продукції, що виявилася браком, не з вини працівника; – оплата роботи висококваліфікованих працівників, залучених для підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників; – оплата праці за час перебування у відрядженні; – вартість продукції, виданої працівникам при натуральній формі оплати праці.
2	Оплата праці нештатних працівників	<ul style="list-style-type: none"> – оплата згідно з договорами цивільно-правового характеру, включаючи договір підряду (за винятком фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності); – оплата згідно з обов'язками особам, які є членами спостережної ради або ревізійної комісії акціонерного товариства; – згідно з договорами між підприємствами про надання робочої сили.

Джерело: побудовано за даними [4]

Додаткова заробітна плата залежить від факторів виробничої діяльності працівників і не може бути повністю врахована заздалегідь, відображаючи і які конкретні умови праці підприємства або особливості працівників.

По-перше, додаткова заробітна плата враховує особисті досягнення тих працівників, які досягли особливих досягнень завдяки особистим здібностям.

По-друге, додаткова заробітна плата враховує результати колективної праці. Виплачується переважно у вигляді премій та інших винагород із фонду матеріального заохочення. Премія – це не звичайна надбавка до заробітної плати, а особлива форма винагороди, яка використовується для нагородження творчих успіхів у роботі та виконання завдань особливої цінності.

Зрештою, є види додаткової заробітної плати, які не пов'язані зі створенням додаткової продукції: наприклад, надбавки за особливі чи шкідливі умови праці. Умови запровадження і розміри надбавок, доплат, винагород та інших заохочувальних, компенсаційних і гарантійних виплат встановлюються в колективному договорі з дотриманням норм і гарантій чинного законодавства і згідно з Генеральною та галузевими, регіональними угодами.

Таблиця 1.3 Класифікація виплат, які належать до фонду додаткової заробітної плати

№	Ознака класифікації	Перелік витрат
1	2	3
1	Залежно від характеру робіт та умов праці	<ul style="list-style-type: none"> – інтенсивність праці; – роботу в нічний час; – роботу у важких і шкідливих та особливо важких і особливо шкідливих умовах праці; – нормативний час пересування у шахті (руднику) від ствола до місця роботи і назад працівникам, постійно зайнятим на підземних роботах; – роботу на територіях радіоактивного забруднення.
2	За особливі навички	<ul style="list-style-type: none"> – знання та використання в роботі іноземної мови; – дипломатичні ранги, персональні звання службових осіб, ранги державних службовців, кваліфікаційні класи суддів; – науковий ступінь; – класність водіям (машиністам) транспортних засобів.
3	За особисті досягнення	<ul style="list-style-type: none"> – високу професійну майстерність; – високі досягнення в праці, зокрема державним службовцям; – виконання особливо важливої роботи на певний термін; – допуск до державної таємниці.

Продовження таблиці 1.3

1	2	3
4	За додатково виконану роботу	– суміщення професій (посад); – розширення зони обслуговування або збільшення обсягу робіт; – виконання обов'язків тимчасово відсутнього працівника; – керівництво бригадою.
5	Винагороди заохочувального характеру	– відсоткові або комісійні винагороди, виплачені додатково до тарифної ставки; – премії та винагороди, зокрема за вислугу років, що мають систематичний характер, незалежно від джерел фінансування.
6	Доплати компенсаційного характеру	– оплата роботи в надурочний час і у святкові та неробочі дні, у розмірах та за розцінками, установленими чинним законодавством; – оплата працівникам днів відпочинку, що надаються їм у зв'язку з роботою понад нормальну тривалість робочого часу при вахтовому методі організації праці; – суми компенсації працівникам втрати частини заробітної плати у зв'язку з порушенням термінів її виплати; – суми виплат, пов'язаних з індексацією заробітної плати працівників.
7	Оплата за невідпрацьований час	– оплата, а також суми грошових компенсацій у разі невикористання щорічних (основної та додаткових) відпусток та додаткових відпусток працівникам; – оплата додаткових відпусток (понад тривалість, передбачену законодавством), наданих відповідно до колективного договору; – оплата додаткових відпусток у зв'язку з навчанням та творчих відпусток; – суми заробітної плати, що зберігаються за основним місцем роботи працівників, за час їхнього навчання з відривом від виробництва в системі підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів; – оплата працівникам, які залучаються до виконання державних або громадських обов'язків, якщо вони виконуються в робочий час; – оплата простоїв не з вини працівника.

Джерело: побудовано за даними [4]

Згідно з Інструкцією зі статистики заробітної плати [18], виплати, які належать до фонду додаткової заробітної плати, можна класифікувати так, як показано у таблиці 1.3.

Інші заохочувальні та компенсаційні виплати також входять до фонду оплати праці, і, у свою чергу, до витрат на оплату праці. Основна відмінність цих виплат від двох інших складових фонду оплати праці полягає в тому, що вони включають одноразові винагороди та премії, компенсаційні та інші

грошові та матеріальні виплати, які не регулюються чинним законодавством або які здійснюються понад встановлені норми.

У таблиці 1.4 представлена класифікація інших заохочувальних та компенсаційних виплат.

Таблиця 1.4 Класифікація інших заохочувальних та компенсаційних виплат

№	Ознака класифікації	Перелік витрат
1	Винагороди одноразового характеру	<ul style="list-style-type: none"> – винагороди за підсумками роботи за рік, щорічні винагороди за вислугу років (стаж роботи); – премії, що виплачуються у встановленому порядку за спеціальними системами преміювання, виплачені відповідно до рішень уряду; – премії за сприяння винахідництву та раціоналізації, створення, освоєння та впровадження нової техніки і технології, уведення в дію в строк і достроково виробничих потужностей й об'єктів будівництва, своєчасну поставку продукції на експорт та інші; – премії за виконання важливих та особливо важливих завдань; – одноразові заохочення, не пов'язані з конкретними результатами праці (наприклад, до ювілейних та пам'ятних дат, як у грошовій, так і у натуральній формі); – грошова винагорода державним службовцям за сумлінну безперервну працю в органах державної влади, зразкове виконання трудових обов'язків; – вартість безкоштовно наданих працівникам акцій; – кошти, спрямовані на викуп майна працівниками з моменту їх персоніфікації, а також суми вартості майна, яке розподіляється між членами колективу в разі ліквідації (реорганізації, перепрофілювання) підприємства (крім випадків розподілу майна між засновниками підприємства).
2	Винагороди систематичного характеру	<ul style="list-style-type: none"> – матеріальна допомога, надана всім або більшості працівників (на оздоровлення, у зв'язку з екологічним станом).
3	Винагороди соціального характеру	<ul style="list-style-type: none"> – витрати в розмірі страхових внесків підприємств на користь працівників, пов'язаних з добровільним страхуванням (особистим, страхуванням майна); – оплата або дотації на харчування працівників, зокрема в їдальнях, буфетах, профілакторіях; – оплата за утримання дітей працівників у дошкільних закладах; – вартість путівок працівникам та членам їхніх сімей на лікування та відпочинок, екскурсії або суми компенсацій, видані замість путівок за рахунок коштів підприємства; – вартість проїзних квитків, які персонально розподіляються між працівниками, та відшкодування працівникам вартості проїзду транспортом загального користування.

Джерело: побудовано за даними [4]

До інших заохочувальних та компенсаційних виплат належать виплати індивідуального характеру (наприклад, оплата квартири та найманого житла, гуртожитків, товарів, продуктових замовлень, абонементів у групи здоров'я, передплати на газети та журнали, протезування, суми компенсації вартості виданого працівникам палива у випадках, не передбачених чинним законодавством) [4].

З погляду на наведену ситуацію можна сказати що, структура фонду оплати праці кожного підприємства повинна мати соціально-економічний характер. Інструкція зі статистики заробітної плати надає повний перелік виплат, які входять до складу фонду оплати праці, але через відсутність аналітичної інформації та відсутність детального групування її інформація не може повністю задовольнити потреби системи управління підприємством.

Щоб вирішити дане питання сформована класифікація виплат для кожної групи фонду оплати праці окремо, яка більш детально розкриває суть та характер видів виплат, віднесених підприємством до конкретних витрат на оплату праці.

За допомогою запропонованої структури можна підвищити рівень сформованої в системі бухгалтерського обліку інформації з приводу аналізу оплати праці та ефективності управлінських рішень стосовно винагород працівників за свою працю.

1.2 Законодавчо-нормативні аспекти обліку фонду оплати праці та аналізу використання трудових ресурсів у підприємстві

В умовах розвитку ринкових відносин та різних форм власності трудове законодавство стало одним із найважливіших напрямів розвитку правової системи України, оскільки процес організації праці підприємств є багатограним та складним.

Головним законодавчим актом України, що регулює питання про оплату праці є Конституція України. У статтях 43-46 Конституції України вказано, що

кожен громадянин має право на працю, на відпочинок, на соціальний захист, на заробітну плату, причому не нижче встановленого мінімуму.

Гарантії трудових прав встановлені у Кодексі законів про працю України, пряме забезпечення права на працю та працевлаштування. Держава гарантує працевдатним громадянам, які постійно проживають на території України:

- вільний вибір виду діяльності;
- безоплатне сприяння державними службами зайнятості у підборі підходящої роботи і працевлаштуванні відповідно до покликання, здібностей, професійної підготовки, освіти, з урахуванням суспільних потреб;
- надання підприємствами, установами, організаціями відповідно до їх попередньо поданих заявок роботи випускникам державних вищих навчальних, професійних навчально-виховних закладів;
- безоплатне навчання безробітних нових професій, перепідготовку в навчальних закладах або у системі державної служби зайнятості з виплатою допомоги;
- компенсацію відповідно до законодавства матеріальних витрат у зв'язку з направленням на роботу в іншу місцевість;
- правовий захист від необґрунтованої відмови у прийнятті на роботу і незаконного звільнення, а також сприяння у збереженні роботи [24].

Для розрахунку заробітної плати усі підприємства керуються Законом України «Про оплату праці» [16], який визначає економічні, правові та організаційні засади оплати праці працівників, які перебувають у трудових відносинах, на підставі трудового договору з підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності та господарювання, а також з окремими громадянами та сферу державного і договірною регулювання оплати праці. Згідно із першою статтею цього Закону, заробітна плата - це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором роботодавець виплачує працівникові за виконану ним роботу. Розмір заробітної плати залежить від складності та умов виконуваної роботи, професійно-ділових

якостей працівника, результатів його праці та господарської діяльності підприємства [16].

Законом України «Про оплату праці» передбачено, що кожен має право на заробітну, не нижчу встановленою законом оплату праці. Цим же законом встановлюється і розмір мінімальної заробітної плати.

Мінімальна заробітна плата – законодавчо встановлений розмір заробітної плати за просту, некваліфіковану працю, нижче якого не може провадитися оплата за виконану працівником місячну, погодинну норму праці [16]. Мінімальна заробітна плата – це державна соціальна гарантія, яка є обов’язковою для підприємств, установ, організацій різних форм власності та господарювання та фізичних осіб на всій території України. До мінімальної заробітної плати не включаються доплати, надбавки, заохочувальні та компенсаційні виплати (табл. 1.5).

Таблиця 1.5 Розмір мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму в 2020 році

Період	Місячна заробітна плата (місячний розмір), грн	Місячна заробітна плата (погодинний розмір), грн	Прожитковий мінімум для працездатної особи, грн
З 1 січня	4723	28,31	2102
З 1 липня	4723	28,31	2197
З 1 вересня	5000	29,20	2197
З 1 грудня	5000	29,20	2270
З 1 січня 2021 року	6000	36,11	2270

Джерело: побудовано автором за даними [27]

Законом України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» встановлено розмір мінімальної заробітної плати та прожитковий мінімум для працездатної особи на 2020 рік.

Основним джерелом правового регулювання відпусток в Україні є Закон України «Про відпустки», який встановлює державні гарантії права на відпустки, визначає умови, тривалість і порядок надання їх працівникам для відновлення працездатності, зміцнення здоров’я, а також для виховання дітей, задоволення власних життєво важливих потреб та інтересів, всебічного

розвитку особи. Залежно від цільового призначення, підстави надання, тривалості, розміру та порядку надання й оплати відповідно до статті 4 Закону встановлені такі види відпусток:

- щорічні відпустки – основна; додаткові за особливий характер праці, за роботу із шкідливими та важкими умовами праці й інші додаткові відпустки, передбачені законодавством;

- соціальні відпустки – відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, для огляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку; додаткова відпустка працівникам, які мають дітей;

- додаткові відпустки у зв'язку з навчанням у середніх навчальних закладах, професійно-технічних навчальних закладах, вищих навчальних закладах, навчальних закладах післядипломної освіти та аспірантурі, відпустка в зв'язку з профспілковим навчанням;

- творча відпустка;

- відпустка без збереження заробітної плати – надається працівникові в обов'язковому порядку або за згодою сторін.

Щорічна відпустка надається працівникам тривалістю не менше як 24 робочих днів, з поступовим переходом до надання відпустки більшої тривалості. Право працівника на щорічні основні та додаткові відпустки повної тривалості у перший рік роботи настає після закінчення шести місяців безперервної роботи на даному підприємстві [10].

Оплата відпусток розраховується виходячи із середньої заробітної плати, обчисленої за 12 місяців, що передують місяцю відпустки, згідно до Порядку обчислення середньої заробітної плати від 08.02.95р. №100. У всіх інших випадках, збереження середньої заробітної плати і забезпечення допомогою у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю або по вагітності та пологах, середньомісячна заробітна плата обчислюється виходячи з виплат за останні 6 календарних місяців роботи, що передують події, з якою пов'язана відповідна виплата. Відпустки, що надаються з тимчасовою непрацездатністю, а також вагітністю та пологами, до щорічних і додаткових відпусток не включаються.

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про виплати (у грошовій і не грошовій формах) за роботи, виконані працівниками, та її розкриття у фінансовій звітності підприємствами, організаціями, іншими юридичними особами незалежно від форм власності (крім бюджетних установ) визначені П(С)БО 26 «Виплати працівникам».

Згідно з П(С)БО 26 є п'ять видів виплат, а саме:

- поточні виплати;
- виплати при звільненні – виплати працівнику, які підлягають сплаті за рішенням підприємства про звільнення працівника до досягнення ним пенсійного віку або за рішенням працівника про звільнення за власним бажанням до досягнення ним пенсійного віку;
- виплати по закінченні трудової діяльності – виплати працівнику (окрім виплат при звільненні та виплат інструментами власного підприємства), які підлягають сплаті по закінченні трудової діяльності;
- виплати інструментами власного капіталу підприємства – виплати працівнику, за якими йому надається право на отримання фінансових інструментів власного капіталу, емітованих підприємством), або сума зобов'язань підприємства працівнику залежить від майбутньої ціни фінансових інструментів власного капіталу, емітованих підприємством;
- інші довгострокові виплати [43].

Із заробітною платою тісно пов'язані розрахунки за обов'язковим державним соціальним страхуванням. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування – це система прав, обов'язків і гарантій, яка передбачає надання соціального захисту, що включає матеріальне забезпечення громадян у разі хвороби, повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом, за рахунок грошових фондів, що формуються шляхом сплати страхових внесків або уповноваженим ним органом, громадянами, а також з бюджетних та інших джерел, передбачених законом.

Згідно із Законами України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням», «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» для підприємств встановлено положення про нарахування та сплату страхових внесків, які вони зобов'язані раз на місяць перераховувати до бюджету.

Відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» обов'язковості страхування на випадок безробіття підлягають всі працюючі на умовах трудового договору (контракту) та на інших підставах, передбачених законодавством про працю, за цивільно-правовим договором, військовослужбовці (крім військовослужбовців строкової служби), особи, які забезпечують себе роботою самостійно, фізичні особи – підприємці, а також добровільно застраховані громадяни України, які працюють за межами України, члени особистого селянського та фермерського господарства, якщо вони не є найманими працівниками [39].

Натомість, страхування від нещасного випадку є самостійним видом загальнообов'язкового державного соціального страхування, за допомогою якого здійснюється соціальний захист, охорона життя та здоров'я громадян у процесі їх трудової діяльності. Правові, фінансові та організаційні засади загальнообов'язкового державного соціального страхування, гарантії працюючих громадян щодо їх соціального захисту у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, вагітністю та пологами, від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, охорони життя та здоров'я регламентовані Законом України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» [38].

Вищезазначений вид страхування передбачає матеріальне забезпечення громадян у зв'язку з втратою заробітної плати (доходу) внаслідок тимчасової

втрати працездатності (включаючи догляд за хворою дитиною, дитиною-інвалідом, хворим членом сім'ї), вагітності та пологів, догляду за малолітньою дитиною, часткову компенсацію витрат, пов'язаних із народженням дитини, смертю застрахованої особи або членів її сім'ї, а також надання соціальних послуг за рахунок бюджету Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, що формується шляхом сплати страхових внесків власником або уповноваженим ним органом, громадянами, а також за рахунок інших джерел, передбачених вищевказаним Законом.

Закон України «Про загальнообов'язкове пенсійне страхування» визначає принципи, засади і механізми функціонування системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, призначення, перерахунку і виплати пенсій, надання соціальних послуг з коштів Пенсійного фонду, що формуються за рахунок страхових внесків роботодавців, а також регулює порядок фінансування видатків на оплату договорів страхування довічних пенсій або одноразових виплат застрахованим особам, членам їхніх сімей.

Органи Пенсійного фонду ведуть облік усіх застрахованих осіб і персоніфікований облік надходження страхових внесків, створюють і забезпечують функціонування єдиного державного автоматизованого банку відомостей про застрахованих осіб, здійснюють облік коштів Накопичувального фонду на накопичувальних пенсійних рахунках. На кожну застраховану особу відкривається персональна облікова картка, в якій використовується постійний ідентифікаційний номер Державного реєстру фізичних осіб – платників податків та інших обов'язкових платежів.

Із прийняттям Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» відбулися істотні зміни в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування, замість чотирьох внесків слід сплачувати єдиний соціальний внесок до пенсійного фонду, який органи державного Казначейства розподіляють за фондами соціального страхування.

Даним законом визначено правові та організаційні принципи збору та обліку єдиного соціального внеску, а також порядок його нарахування та сплати. Суми внеску розподіляють за видами соціального страхування пропорційно до сум внеску і залежно від класу професійного ризику виробництва. Відповідно до частини 1, статті 8 розмір єдиного соціального внеску кожної категорії платників залежить від виду економічної діяльності і визначається за класом професійного ризику виробництва. Для працедавців, які виплачують перші п'ять календарних днів тимчасової непрацездатності за рахунок коштів підприємства і виплачують допомогу з тимчасової втрати працездатності за рахунок коштів фондів соціального страхування єдиний соціальний внесок 22%.

Утримання із заробітної плати можуть проводитися згідно законодавства України. Із заробітної плати працівників утримуються податок з доходів фізичних осіб, єдиний соціальний внесок та інші утримання, що проводяться відповідно до законодавства. Порядок утримання податку з доходів фізичних осіб визначено у розділі 4 Податкового Кодексу України. Базою оподаткування якого є загальний оподатковуваний дохід – будь-який дохід, який підлягає оподаткуванню, нарахований (виплачений, наданий) на користь платника податку протягом звітного податкового періоду. Ставка податку становить 18% бази оподаткування щодо доходів, одержаних у формі заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат або інших виплат і винагород, які виплачуються (надаються) платнику у зв'язку з трудовими відносинами та за цивільно-правовими договорами.

Відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій розрахунки за виплатами працівникам відображають на кількох балансових рахунках: 66 «Розрахунки за виплатами працівникам», 65 «Розрахунки за страхуванням» та 64 «Розрахунки за податками й платежами» на інші рахунки, на які відносять витрати з оплати праці.

Згідно з Інструкцією про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій рахунок 66 «Розрахунки за виплатами працівникам» призначений для узагальнення інформації про розрахунки за виплатами працівникам, які належать як до облікового, так і до не облікового складу підприємства – з оплати праці (за всіма видами заробітної плати, премій, допомоги тощо), за не одержані в установленій строк з каси підприємства суми виплат працівникам, за іншими поточними виплатами.

На рахунку 65 «Розрахунки за страхуванням» ведеться облік розрахунків з відрахуванням на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, за індивідуальним страхуванням персоналу підприємства, страхуванням майна та іншими розрахунками за страхуванням.

Рахунок 64 «Розрахунки за податками й платежами» призначено для узагальнення інформації про розрахунки підприємства за усіма видами платежів до бюджету, включаючи податки з працівників підприємства, та за фінансовими санкціями, що справляються в дохід бюджету. На цьому рахунку також узагальнюється інформація про інші розрахунки з бюджетом, зокрема за субсидіями та іншими асигнуваннями.

Витрати на оплату праці є одним із основних елементів витрат операційної діяльності підприємства і пов'язані з усіма видами його діяльності. У бухгалтерському обліку відображення витрат на оплату праці проводиться відповідно до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [42].

До виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) за видами діяльності сільськогосподарського виробництва суми оплати праці входять у складі прямих витрат і розподілених змінних і постійних загальновиробничих витрат.

До складу прямих витрат на оплату праці включаються заробітна плата та інші виплати робітникам, зайнятим у виробництві продукції, виконанні робіт або наданні послуг, які можуть бути безпосередньо віднесені до конкретного

об'єкта витрат. Обліковуються такі витрати за дебетом рахунка 23 «Виробництво».

До загальновиробничих витрат належить заробітна плата, витрати на оплату службових відряджень апарату управління цехами, дільницями; оплата простоїв, браку. Облік таких витрат ведеться за дебетом рахунка 91 «Загальновиробничі витрати». Внески до соціальних фондів, нараховані на заробітну плату, відносяться на ті самі статті витрат, що й нараховані працівникам виплати із заробітної плати.

Основні методологічні положення щодо визначення показників оплати праці у формах державних статистичних спостережень містяться в Інструкції зі статистики заробітної плати з метою одержання об'єктивної статистичної інформації про розміри та структуру заробітної плати найманих працівників. Інструкція не застосовується для визначення складових фонду оплати праці як (об'єкта) для нарахування внесків до фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, її дія поширюється на всіх юридичних осіб, їхні філії, відділення, представництва та інші відособлені структурні підрозділи. При заповненні Звітів з праці за формами № 1-ПВ (термінова-місячна) та № 1-ПВ (термінова-квартальна) господарства керуються визначеною інструкцією.

З метою подальшого вдосконалення державних статистичних спостережень підприємств, установ, організацій щодо обліку особового складу, використання робочого часу та розрахунків з працівниками із заробітної плати наказом Державного комітету статистики України «Про затвердження типових норм первинної облікової документації зі статистики праці» затверджені наступні типові форми первинної облікової документації підприємств, установ, організацій:

- № П-1 «Наказ (розпорядження) про прийняття на роботу»;
- № П-3 «Наказ (розпорядження) про надання відпустки»;
- № П-4 «Наказ (розпорядження) про припинення трудового договору (контракту)»;
- № П-5 «Табель обліку використання робочого часу»;

- № П-6 «Розрахунково-платіжна відомість працівника»;
- № П-7 «Розрахунково-платіжна відомість (зведена) [30].

Таким чином, розглянувши стан законодавчо-нормативної бази щодо обліку фонду оплати праці, можна сказати, що основним законодавчим актом України, що регулює оплату праці на підприємствах є Конституція України, на якій базується все законодавство, у тому числі і законодавство про працю та ін.

1.3 Система показників ефективності трудових ресурсів у підприємстві

Як основний і незамінний засіб виробництва земля є одночасно знаряддям праці (коли люди використовують фізичні, біологічні та інші властивості землі), і предметом праці (коли люди обробляють землю).

В. Петті вдало визначив співвідношення між працею та землею. Він говорив: «Праця – найактивніше начало батька і багатства, а земля – його матері». Іншими словами, в аграрному секторі відтворення та природно-економічні процеси переплітаються, що визначає виробничу діяльність сільськогосподарських трудових ресурсів.

Об'єктами сільськогосподарської праці є живі організми (рослини і тварини), вони не містять із самого початку всі речовини майбутньої продукції, а розвиваються за конкретними біологічними законами. Іншими словами, матеріальна якість кінцевого продукту виробляється в процесі виробництва природного функціонування, розвитку і зростання організму під впливом природи і людини.

Тому в сільському господарстві більшість продукції отримують раз на рік або дуже нерегулярно, тоді як витрати на оплату праці постійні, особливо в тваринництві. Зі збільшенням агротехніки та обладнання валовий дохід (чиста продукція) використовується для розрахунку продуктивності праці, що дозволяє більш повно оцінити фактичний внесок різних галузей і підприємств у якість нової продукції.

На основі порівняння показників за валовою і чистою продукцією можна детальніше вивчити ефективність використання трудових ресурсів і аргументувати резерви його підвищення [3, с. 17].

Вирішальним фактором у сільському господарстві є фактор часу. Тому при використанні трудових ресурсів слід звернути увагу на час як особливий ресурс, який не можна зберігати, купувати чи позичати, а також збільшувати кількість.

Іншими словами, якщо постійних працівників не вистачає, щоб виконати відповідну роботу вчасно, господарство повинне заздалегідь приділити увагу найму відповідної кількості людей з підходящими навичками.

Період виробництва, в сільському господарстві, це час, впродовж якого продукт знаходиться у виробництві, включаючи й період, коли він не піддається дії праці, не збігається з робочим періодом, тобто часом, впродовж якого продукт піддається дії праці. Це обумовлено нерівномірним використанням трудових ресурсів протягом одного року і є причиною їх неповної зайнятості.

Сільське господарство характеризується сезонним виробництвом, особливо в галузях землеробства, яке вимагає використання певних форм групування і поділу праці на підприємствах.

На сезонність використання сільськогосподарських трудових ресурсів впливають такі показники, як:

- коефіцієнт сезонності або сезонне навантаження (відношення затрат праці в місяці максимальної зайнятості працівників до середньомісячних затрат);
- розмах сезонності (відношення максимальних місячних затрат праці до мінімальних);
- помісячний розподіл затрат праці (відношення суми відхилень фактичних витрат праці по місяцях від середньомісячних до річних витрат праці).

Розглянуті показники певною мірою характеризують ефективність використання трудових ресурсів, що пов'язано з негативними економічними та соціальними наслідками, спричиненими сезонністю.

Зокрема, значне недовикористання робочої сили призвело до зниження заробітної плати незмінних працівників, що є одним із основних факторів плинності кадрів, а на підприємстві не вистачає великої кількості продукції. Нарешті, сезонність створює особливі труднощі з наймом тимчасових працівників, які часто не мають необхідних сільськогосподарських навичок та досвіду, якого просто не вистачає.

Важливою передумовою розвитку промисловості матеріалів є посилення концентрації та поглиблення спеціалізації. Однак через специфічні умови сільського господарства, концентрацію виробництва та географічні обмеження масштабу виробничі фактори, такі як земля, матеріали та праця, обмежують вузьку спеціалізацію: переваги великого виробництва безперечні там, де можна зосереджити величезну масу виробничої енергії ледве не в одній точці; а у землеробстві однотипна концентрація неможлива [8, с. 21].

При цьому галузева спеціалізація суттєво впливає на визначення абсолютних і відносних параметрів зайнятості населення в селі. Специфічним проявом суспільного поділу праці тут є зосередження і поєднання виробництва на основі технічно однорідної продукції, робочих місць у виробничому процесі, трудових функцій.

Тільки в цьому випадку доцільний перехід від простої ручної праці до співпраці з використанням машин. Тому галузева спеціалізації є фактором скорочення робочої сили, з одного боку, і розширення відтворення робочої сили з іншого. Важливу роль у покращенні відтворення трудових ресурсів сільського господарства мають відігравати соціально-економічні чинники.

Хоча соціально-економічні та організаційні фактори мають значний вплив на кількість і структуру працівників, їх важко визначити кількісно. Це ускладнює використання цього набору факторів у процесі прогнозування.

До соціально-економічних і організаційних факторів належать:

- організація та використання праці, які залежать від прогресивних методів організації виробництва;
- удосконалення форм і методів організації праці й управління;
- покращення умов праці;
- покращення планування;
- збільшення кваліфікаційного й культурно-технічного рівня працівників;
- поліпшення форм трудового стимулювання.

У сільському господарстві, залежно від прогресивних методів організації виробництва (концентрації, спеціалізації та інтегрування виробництва), організація використання праці визначає більш нову удосконалену організацію виробничого процесу. При такій організації збільшується продуктивність праці, зменшується трудомісткість виготовлення продукції і, таким чином, кількість працівників.

Рівень концентрації виробництва характеризується питомою вагою виробленої продукції у повному обсязі випуску промислової продукції, кількістю працівників, що припадає на одне промислове підприємство [25, с. 32].

Рівень спеціалізації виробництва характеризується:

- питомою вагою спеціалізованого виробництва у загальному обсязі випуску продукції;
- часткою спеціалізованих підприємств у загальному обсязі випуску продукції;
- питомою вагою продукції централізованого виробництва;
- питомою вагою профільної продукції у загальному обсязі виготовленої продукції (по галузях);
- обсягами номенклатури, зумовленими кількістю найменувань продукції.

Удосконалення форм і методів організації праці й управління передбачає поєднання професій, покращення умов та організації праці, удосконалення нормування, скорочення втрат робочого часу, плинності кадрів.

Поєднання професіоналізму, кооперації і поділу праці зменшує втрати робочого часу та підвищує продуктивність, може мобілізувати робочу силу на підприємствах відповідно до потреб сільськогосподарського виробництва, ефективно використовувати працівників та посилити процес їх звільнення.

До важливих факторів, що впливають на скорочення працівників, належать удосконалення системи планування, удосконалення форм і методів матеріального та морального стимулювання, підвищення якості працівників та рівня техніки.

Сільське господарство, особливо в рослинництві, зконцентроване на великій площі землі, при якій потрібні додаткові трудові та матеріальні витрати.

Наприклад, у сільському господарстві це пов'язано з переміщенням великої кількості знарядь праці в полі, що призводить до неефективних витрат енергії на механічне переміщення техніки та передбачає вищу енергоозброєність сільськогосподарської праці відповідно до інших галузей матеріального виробництва [31, с.18].

Сільськогосподарська робота досить складна, і результат не може бути гарантований, що значною мірою залежать від кліматичних і соціально-економічних умов та географічного розташування підприємства.

Наприклад, від родючості землі залежить кінцевий результат сільськогосподарського виробництва, ефективність використання матеріальних і трудових ресурсів. Тобто однакова кількість праці за різних природних умов може бути представлена більшою або меншою кількістю виробітку.

Характерною ознакою сільськогосподарського виробництва є нерівномірність розподілу трудових ресурсів в Україні. Рівень пропозиції праці підприємств знижується із заходу на схід і з півночі на південь .

Тому щоб визначити рівень безпеки підприємства та використати трудові ресурси складають баланс робочої сили. Потреба в оплаті праці в сільськогосподарській галузі визначається розрахунком і наглядом на основі технологічної карти кожної культури і виду тварин. Потребу в робочій силі у

тваринництві обчислюють виходячи з норм навантаження худоби і птиці на одного працівника відповідної спеціальності.

Порівнюючи нормативні показники середньорічної потреби працівників із фактичною наявністю трудових ресурсів на підприємстві, можна виявити надлишок чи нестачу та сформулювати заходи щодо ефективного використання трудових ресурсів.

З розвитком продуктивності праці зменшилася кількість робітників сільського господарства, а потім і якісне покращення структури робітників. Відрив трудових мігрантів від засобів виробництва, втрата власності, відсутність мотивації до результатів праці, низький престиж сільськогосподарської праці, низький рівень механізації та автоматизації виробництва, повільний розвиток нових технологій, низька технічність, трудова дисципліна і тому подібне призвели до зниження продуктивності праці працівників в сільських господарствах.

Процес урбанізації населення та чисельності сільськогосподарських працівників значно зменшився, що є результатом технічного прогресу та цивілізації. Окремі підприємства деяких регіонів України стали гіпертрофованими, оскільки робоча сила вилучається із сільського господарства, а виробництво перевищує механізацію і автоматизацію.

Це призвело до дефіциту робочої сили. Водночас у багатьох районах спостерігається значний надлишок трудових ресурсів сільської місцевості, а зайнятість та ефективність трудових ресурсів є дуже помітними.

Через недостатній рівень механізації та автоматизації виробництва багато сільськогосподарських підприємств мають значну зношеність машинно-тракторного парку, а також відсутність окремих видів техніки для своєчасної та якісної технічної роботи, внаслідок чого результати роботи сильно залежать на рівнях виробництва.

Тому на ефективність сільськогосподарського виробництва впливає не лише його загальна забезпеченість трудовими ресурсами, а й якість. За інших рівних умов підприємство досягає найвищих результатів роботи, якщо вони

укомплектовані кращими механізаторами (трактористами, комбайнерами, водіями), спеціалістами з рослинництва та тваринництва I та II ступенів, спеціалістами із середньою спеціальною та вищою освітою.

Тобто в певний проміжок часу потрібна певна кількість працівників певної кваліфікації, щоб підприємства могли розумно здійснювати виробництво, підвищувати продуктивність роботи і ефективно використовувати людські ресурси.

Таким чином, специфіка сільськогосподарського виробництва має об'єктивний характер та обумовлює особливості використання трудових ресурсів у галузі.

З урахуванням особливостей сільського господарства, поділяють чотири фактори невизначеності, які мають значний вплив на господарські результати сільських підприємств:

1) випадковість результатів у часі, зумовлені нестабільністю метеорологічних умов по роках, що викликає тимчасові диспропорції виробництва.

2) територіальні диспропорції, які виникають від:

- різноманітних природних умов розташування аграрних підприємств і ринків;

- розбіжностей у забезпеченості виробництва ресурсами і фондами (якісні розбіжності);

- різноманітної кваліфікації й активності праці (кількісні розбіжності трудових ресурсів);

- різних планових навантажень індикативного планування випуску сільськогосподарського продукту (чинник опосередкованого впливу).

3) невизначеність ряду нормативів, що використовують у плануванні, серед них важливе значення має фактор ціни.

4) низький загальний рівень організації керівництва і керування виробництвом, що є фактором прямої негативної дії на кінцеві результати підприємств [29, с. 71].

Іншими словами, основою збільшення сільськогосподарського виробництва та покращення матеріального життя сільського населення є їх ефективна зайнятість. Разом з тим використання трудових ресурсів сільськогосподарськими підприємствами має певні особливості, які визначаються специфічними умовами аграрного сектору. Вони пов'язані з технологією виробництва, умовами і рівнем технології та обладнання виробництва, масштабами і спеціалізацією виробників, економічною необхідністю працівників сільськогосподарського підприємства для ведення індивідуального селянського господарства, способом залучення трудових ресурсів.

Ці характеристики мають різне походження, які особливо впливають на характер зайнятості в сільськогосподарському виробництві та визначають їх попит на робочу силу.

Водночас слід зазначити, що на ефективність сільськогосподарського виробництва впливає не лише загальна пропозиція трудових ресурсів, а й їх якість. Тому основний показник ефективного використання трудових ресурсів в сільських господарствах є продуктивність праці, до визначення якого необхідно підходити по-новому в умовах ринкової економіки.

Для визначення продуктивності сільськогосподарських підприємств з урахуванням особливостей сільського господарства використовують систему економічних показників: повні (натуральні і вартісні) та неповні (абсолютні і відносні).

Повний показник продуктивності праці відображає залежність між кількістю виробленої продукції і робочим часом, витраченим на виробництво. Натуральний показник (відношення прямих витрат праці до кількості виробленої продукції) є оберненими показниками продуктивності праці, так звані трудомісткість виробництва.

Найбільш зрозумілим і порівняним показником продуктивності праці в часі та просторі є трудомісткість, розрахована для кожного продукту в економічному виразі. Водночас погоджуємося з науковцями, які вважають, що

при визначенні трудомісткості виробництва необхідно враховувати не лише пряму вартість живої праці, а й непрямі витрати, пов'язані з управлінням сільськогосподарськими підприємствами [32].

Продуктивність живої праці сільськогосподарського підприємства визначається валовим доходом у порівняльних цінах, і його значення фактично близьке до чистої продукції, і не відображає вартість матеріальних витрат. Чим нижча вартість живої та матеріальної праці, тим вище валовий дохід.

Проте слід зазначити, що у вартості валової продукції сільськогосподарських підприємств повторно враховується продукція сільськогосподарського походження. Вчені довели це, порівнявши рівні продуктивності, розраховані на основі валової та чистої продукції, і прийшли до висновку, що виробництво валової продукції в розрахунку на середньорічного працівника і на одну людино-годину, була щонайменше вдвічі більшою за фактичний рівень продуктивності праці на той час через постійне збільшення частки матеріальних витрат у вартості валової продукції.

Вартісні показники (погодинна, денна і річна продуктивність праці) розраховуються в аграрному секторі за допомогою всіх видів виготовленого продукту, як відношення вартості валової продукції в співставних цінах до відпрацьованого робочого часу і середньорічної кількості працівників, які зайняті у сільському господарстві.

При визначенні погодинної і денної продуктивності праці враховують прямі і непрямі затрати живої праці. Водночас, в умовах ринкової економіки методика розрахунку продуктивності праці за валовою продукцією в співставних цінах є не зовсім доцільною, оскільки співставні ціни застосовуються лише для валової продукції сільського господарства, що робить дещо некоректним порівняння показників продуктивності праці в розрізі видів економічної діяльності [26, с. 86].

Неповні показники продуктивності праці характеризуються співвідношенням кількості виконаних робіт та певних витрат праці. Вони є

проміжними і розраховуються до одержання продукції як затрати живої праці за певний період на один гектар посіву певної культури.

Показники, що характеризують використання трудових ресурсів, можна згрупувати за сферою дії (на рівні держави, регіону, підприємства) та за призначенням (ресурсні, проміжні, результативні) (рис. 1.2).

Рисунок 1.2 - Класифікація показників, що характеризують ефективність використання трудових ресурсів у сільськогосподарських підприємствах

Джерело: побудовано за даними [67]

До показників за сферою дії належать:

1) на рівні держави, регіону:

- коефіцієнт загального приросту трудових ресурсів;
- коефіцієнт природного приросту трудових ресурсів;
- коефіцієнт природного поповнення трудових ресурсів;
- коефіцієнт природного вибуття трудових ресурсів;
- коефіцієнт міграції трудових ресурсів;
- коефіцієнт руху трудових ресурсів в майбутньому;
- коефіцієнт повної зайнятості працездатного населення тощо.

2) на рівні сільськогосподарського підприємства:

- коефіцієнт залучення трудових ресурсів у суспільне виробництво;
- коефіцієнт використання трудових ресурсів;
- забезпечення працею виробництво;
- інтенсивність використання трудових ресурсів;

- забезпеченість кадрами з різними вміннями;
- коефіцієнт використання запасу праці;
- коефіцієнт вивільнення працівників за рахунок введення засобів виробництва;
- коефіцієнт трудової активності працівників;
- коефіцієнт здійснення норм виробітку в господарстві;
- коефіцієнт використання робочого часу дня;
- коефіцієнт сезонності використання трудових ресурсів;
- розмах сезонності;
- помісячний розподіл затрат праці;
- темп приросту продуктивності праці тощо [67].

Алгоритм розрахунку зазначених показників наведено в таблиці 1.6.

Таблиця 1.6 Показники, що характеризують ефективність використання трудових ресурсів у підприємствах

Показники	Алгоритм розрахунку	Умовні позначення
Коефіцієнт залучення трудових ресурсів у суспільне виробництво (Кзал)	$K_{зал} = TR_{ф} \div TR_{н}$	TR _ф – чисельність фактично зайнятих трудових ресурсів, чол.; TR _н – чисельність трудових ресурсів, наявних за списком на підприємстві, чол.
Коефіцієнт використання трудових ресурсів (Квик)	$K_{вик} = РЧ_{ф} \div РЧ_{м}$	РЧ _ф – фактичні затрати робочого часу, люд.-дні, люд.-год.; РЧ _м – можливий фонд робочого часу, люд.-дні, люд.-год.
Працебезпеченість виробництва (Пр)	$Пр = П_{сер} \div S$	П _{сер} – середньооблікова кількість працівників, чол.; S – площа сільгоспугідь підприємства, га.
Забезпеченість кадрами певної кваліфікації (Рзтр)	$Рзтр = TR_{ф} \div TR_{пл} \cdot 100\%$	TR _ф – чисельність фактично зайнятих трудових ресурсів, чол.; TR _{пл} – необхідна кількість працівників за плановими нормативами, чол.
Коефіцієнт використання запасу праці (Кв.зп)	$K_{в.зп} = РЧ_{ф} \div ЗП$	РЧ _ф – фактичні затрати робочого часу, люд.-год.; ЗП – нормативний запас праці, тис. люд.-год., де $ЗП = 270 \cdot 7 \cdot КП$; 270 – кількість робочих днів у році; 7 – тривалість робочого дня, год.; КП – кількість постійних працівників, чол.
Коефіцієнт вивільнення працівників за рахунок введення засобів виробництва (Квив)	$K_{вив} = (P_0 - P_1) \div \Delta F_{ф}$	P ₁ , P ₀ – середньорічна чисельність працівників відповідно в базовому і звітному періодах, чол.; $\Delta F_{ф}$ – приріст виробничих фондів сільськогосподарського призначення за період, що аналізується.

Продовження таблиці 1.6

Коефіцієнт трудової активності працівників (Ктр. акт.)	$K_{тр. акт.} = РЧф \div КП$	РЧф – фактичні затрати робочого часу, люд.-год.; КП – кількість постійних працівників підприємства, чол.
Коефіцієнт виконання норм виробітку в цілому по підприємству (Кн. вир.)	$K_{н. вир.} = Нз \div Лз$	Нз – відпрацьовані на технологічних операціях нормо-зміни; Лз – відпрацьовані людино-зміни, де $Лз = РЧф \div Тзм$; РЧф – фактичні затрати робочого часу при виконанні технологічних операцій, люд.-год.; Тзм – тривалість зміни, год.
Коефіцієнт використання робочого часу дня (Кврчд)	$K_{врчд} = РЧф \div РЧв$	РЧф – фактичні затрати робочого часу за день, год.; РЧв – встановлений робочий час дня, год.
Темп приросту продуктивності праці (Кпр)	$K_{пр} = ((ВП1 - ВП0) \cdot КП0 \div (КП1 \cdot ВП0)) \cdot 100$	ВП1, ВП0 – обсяг валової продукції відповідно в звітному і базовому роках; КП0, КП1 – кількість працівників відповідно в базовому і звітному періодах.
Коефіцієнт загального приросту трудових ресурсів (Кзп)	$K_{зп} = K_{п. прир.} + K_{м.}$	К п. прир. – коефіцієнт природного приросту трудових ресурсів; Км. – коефіцієнт міграції трудових ресурсів.
Коефіцієнт природного приросту трудових ресурсів (Кп. прир.)	$K_{п. прир.} = K_{п. п.} - K_{п. в.}$	К п. п. – коефіцієнт природного поповнення трудових ресурсів; К п. в. – коефіцієнт природного вибуття трудових ресурсів.
Коефіцієнт природного поповнення трудових ресурсів (Кп.п.)	$K_{п. п.} = ПП \cdot 1\,000 \div Чс$	ПП – природне поповнення трудових ресурсів; Чс – середня чисельність трудових ресурсів.
Коефіцієнт природного вибуття трудових ресурсів (Кп.в.)	$K_{п. в.} = Чв \cdot 1\,000 \div Чс$	Чв – чисельність вибувших з робочого віку, осіб; Чс – середня чисельність трудових ресурсів.
Коефіцієнт міграції трудових ресурсів (Км.)	$K_{м.} = K_{м. п.} - K_{м. в.}$	Км.п. – коефіцієнт механічного поповнення трудових ресурсів; Км.в. – коефіцієнт механічного вибуття трудових ресурсів.
Коефіцієнт руху трудових ресурсів на перспективу (ТРп)	$ТРп = S_0 (1 + K_{зп} \div 1\,000)^n \cdot d$	S ₀ – чисельність населення на вихідну дату; Кзп – коефіцієнт загального приросту трудових ресурсів; d – вірогідна в перспективі частка трудових ресурсів у чисельності населення, яка визначається з урахуванням тенденцій розвитку; n – кількість років у прогнозованому періоді.

Продовження таблиці 1.6

Коефіцієнт повної зайнятості економічно активного населення (Кпзеан)	$K_{пзеан} = N_z \div N_{еа}$	N_z – чисельність зайнятого населення, чол.; $N_{еа}$ – чисельність економічно активного населення, чол.
Коефіцієнт освіченості працівників (Кв.с.)	$K_{в.с.} = Ч_{осв} \div Ч_{заг}$	$Ч_{осв}$ – чисельність працівників з середньою і вищою освітою, чол.; $Ч_{заг}$ – загальна чисельність працівників, чол.

Джерело: побудовано за даними [62,63,64,65,67]

Показники, поділені за призначенням, можуть бути такими: ресурсні (наприклад, коефіцієнт обізнаності співпрацівників, якість робітників, рівень кваліфікації кадрами тощо), проміжні (наприклад, природній приріст, поповнення та природне вибуття трудових ресурсів, коефіцієнт трудової міграції тощо), результативні (наприклад, продуктивність праці).

Слід зазначити, що такі показники як розмах сезонності та помісячний розподіл затрат праці подібні коефіцієнту сезонності, який представляє собою рівномірність використання трудових ресурсів на рівні сільського господарства.

Різні автори обчислюють по-своєму показник сезонності. Деякі сезонні коефіцієнти визначаються як відношення місячних затрат праці до середньорічних, інші – як відсоток невикористаного резерву робочої сили до середньомісячної чисельності людей на підприємстві, або як відношення місячних затрат праці до показника затрат праці у місяці найбільшої зайнятості.

Для визначення ефективності використання трудових ресурсів сільського господарства необхідний інтегральний показник рівня ефективного використання трудових ресурсів у сільськогосподарських підприємствах (Кі). Інтегральний показник повинен враховувати не тільки значення різних його компонентів, але і його вагомість. Для цього з наведених показників необхідно вибрати кілька показників, що характеризують використання трудових ресурсів сільського господарства. Важливість кожного показника характеризуватиме внесок у значення інтегрального показника, які є самостійними і мінімально залежать один від одного.

Враховуючи зазначені для визначення інтегрального показника ефективності використання трудових ресурсів сільського господарства доречно обрати саме такі показники: коефіцієнт використання трудових ресурсів, коефіцієнт сезонності і темп приросту продуктивності праці, через те що вони є самостійними, мінімально взаємопов'язаними та характеризують використання трудових ресурсів і їх зайнятість, на рівні сільського господарства [44, с. 98].

Коефіцієнт використання трудових ресурсів (Квик) характеризує повноту зайнятості трудових ресурсів в сільськогосподарських підприємствах протягом певного періоду.

Коефіцієнт сезонності (Ксез) показує рівень рівномірності зайнятості трудових ресурсів у сільськогосподарських підприємствах впродовж року.

Темп приросту продуктивності праці (Кпр) характеризує щорічну динаміку продуктивності праці.

За допомогою методу координат ці показники можна привести до одного узагальненого показника. Цей метод ґрунтується на математичній аналогії розміщення точок, що представляють показники, в n-мірному евклідовому просторі з урахуванням довжини їх координат [67].

Зведення сукупності показників, що характеризують використання трудових ресурсів, до інтегрального показника (Кі) з врахуванням їх вагомості можна здійснювати за опрацьованою нами формулою (1.1):

$$K_i = \sqrt{(aK_{\text{вик}})^2 + (b/K_{\text{сез}})^2 + (cK_{\text{пр}})^2} \quad (1.1)$$

де, а, b, с – вагомість відповідно коефіцієнта використання трудових ресурсів, коефіцієнта сезонності та темпу приросту продуктивності праці;

Квик, Ксез, Кпр – коефіцієнт відповідно до використання трудових ресурсів, сезонності, темп приросту продуктивності праці.

Для визначення коефіцієнта вагомості, що характеризує внесок певного показника в значення залежного від нього показника вищого рівня, була використана методика, викладена в праці Евланова Л.Г. і Кутузова В.А.

Експертна оцінка вагомості показників здійснювалася за 10-бальною шкалою із застосуванням анкетування експертів у два тури зі зворотнім зв'язком.

Одержані від експертів оцінки вагомості q_{ij} кожного j -го показника в балах для знаходження коефіцієнта вагомості q_{jH} усереднювалися з урахуванням компетентності експертів і нормувалися за формулами (1.2) і (1.3):

$$q_{j} = \frac{\sum_{i=1}^m q_{ij} K_{ei}}{\sum_{i=1}^m K_{ei}} \quad (1.2)$$

$$q_{jH} = \frac{q_{j}}{\sum_{j=1}^n q_{j}} \quad (1.3)$$

де, m – кількість показників у групі;

K_{ei} – коефіцієнт компетентності кожного експерта.

В результаті опитування експертів встановлено наступні вагомості окремих показників:

- коефіцієнта використання трудових ресурсів – 10 балів,
- коефіцієнта сезонності – 8 балів,
- темпу приросту продуктивності праці – 10 балів.

Для значень $a = 10$, $b = 8$, $c = 10$ формула інтегрального показника рівня ефективності використання трудових ресурсів у сільськогосподарських підприємствах набуває наступного вигляду [67]:

$$Ki = \sqrt{100 \cdot K_{вик}^2 + 64 \div K_{сез}^2 + 100 \cdot K_{нр}^2} \quad (1.4)$$

Таким чином, на ефективність сільськогосподарського виробництва впливає не тільки загальне забезпечення трудовими ресурсами, а й їх якість. Управління використанням трудових ресурсів у сільськогосподарських підприємствах має певні індивідуальні особливості, які обумовлені характером та специфікою аграрного виробництва.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ У ПІДПРИЄМСТВІ

2.1 Фінансово-економічний стан підприємства

Арбузинський район розташований в середній частині Центрального степу України і знаходиться в північно-західній частині Миколаївської області. Площа району – 1 тис. км², відстань від районного центру до Миколаєва становить 150 км. За площею, він посідає 17 місце серед районів області. На території Арбузинського району знаходиться 1960 га земель природоохоронного призначення, які входять до складу регіонального ландшафтного парку «Гранітно-степове Побужжя». Район межує з Братським, Вознесенським, Доманівським та Первомайським районами Миколаївської області, на півночі – з Кіровоградською областю. Територія району має густу мережу ярів, балок та річкових долин. Ґрунти досить багаті на поживні речовини і потенціально родючі. Клімат помірно континентальний, переважно сухий. Кліматичні умови сприятливі для розвитку сільського господарства.

Фермерське господарство «Кущовий В.С.» діє на підставі та у повній відповідальності до Цивільного та Господарського Кодексів України, інших чинних законодавчих та нормативних актів України.

Господарство є самостійним господарюючим суб'єктом, має права юридичної особи, володіє відокремленим майном, від свого імені набуває майнові та особисті немайнові права і несе визначені обов'язки, виступає в суді, господарському та третейському суді від свого імені, здійснює виробничу, комерційну, посередницьку та іншу господарську діяльність, що не суперечить чинному законодавству з метою одержання прибутку.

Фермерське господарство «Кущовий В. С.» має самостійний баланс, поточний та інші рахунки в установах банків, а також власні печатки та штампи з логотипом, бланки зі своєю назвою, товарні знаки, тощо.

Фермерське господарство «Кущовий В. С.» розташоване у с. Мар'янівка Арбузинського району, що у 132 км від обласного центру м. Миколаєва. Відстань до районного центру смт. Арбузинка складає 7,7 км. Головою фермерського господарства є Кущовий Валентин Сергійович. Господарство налічує 11 членів. Господарство знаходиться в степовій зоні півдня України. Ґрунтовий покрив представлений чорноземами глибокими на лісових породах. Поля підприємства знаходяться на рівнинних поверхнях, що дозволяє швидко та без ускладнень обробляти землю. Всі поля знаходяться недалеко одне від одного, що також сприяє швидкому обробітку. Річна кількість опадів коливається від 330 мм на півдні до 450 мм на півночі області. Максимум опадів випадає влітку, переважно у вигляді злив.

Розміщення господарства є дуже важливим показником. Адже воно відіграє важливу роль в швидкій та якісній доставці своєї продукції. І в досліджуваного господарства є для цього всі умови, адже покриття доріг, які сполучають підприємство з районним та обласним центрами знаходиться в доброму стані.

Для більш повної характеристики проаналізуємо розміри виробництва ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району і представимо в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 Показники розміру виробництва у ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району

Показники	Роки			2020 р. у % до	
	2018	2019	2020	2018 р.	2019 р.
Вартість валової продукції сільського господарства (в постійних цінах 2016 р.), тис. грн	10146,3	13439,6	8849,4	87,2	65,8
Виручка від реалізації сільськогосподарської продукції, тис. грн	3857,4	17723,0	17003,5	440,8	95,9
Середньорічна чисельність працюючих, осіб	5	9	11	220,0	122,2
Площа сільськогосподарських угідь, га	689,48	509,1	803,88	116,6	157,9
Середньорічна вартість основних виробничих засобів, тис. грн	322,6	1350,6	3964,1	1228,8	293,5

Джерело: побудовано і розраховано за даними звітності ФГ «Кущовий В.С.» Арбузинського району

Обсяги виробництва характеризує такий показник, як вартість валової продукції (у постійних цінах 2016 р.). Відмітимо зменшення показника у 2020 р. як порівняно з 2018 р., так і 2019 р. Доходи підприємства у 2020 р. зросли у 4,4 рази порівняно з 2018 р, проте зменшились на 4,1% порівняно з 2019 р.

У 2020 р. на підприємстві було зайнято 11 робітників, що на 6 та 2 особи більше, ніж у 2018 р. та 2019 р. У ФГ «Кущовий В. С.» у звітному році площа сільськогосподарських угідь складала 803,88 га, а це на 16,6% та 57,9% більше, ніж у попередні періоди. Показник середньорічної вартості основних виробничих засобів набув стійкої тенденції до зростання. Так, у 2020 р. середньорічна вартість основних засобів складала 3964,1 тис. грн, а це у 12,3 рази більше, ніж у 2018 р. та майже у 3 рази перевищує показник 2019 р.

Таким чином, розміри виробництва ФГ «Кущовий В. С.» у 2020 р. за окремими показниками зменшився. Зокрема, було отримано менше вартості валової продукції у постійних цінах 2016 р. та грошової виручки від реалізації порівняно з 2019 р. В той самий час всі виробничі ресурси підприємства зросли.

Важливим фактором розвитку будь-якого підприємства є грошові надходження, що перевищують платежі підприємства. Від наявності або відсутності коштів буде зрештою залежати можливість функціонування підприємства, його конкурентоспроможність та фінансовий стан.

Виручка від реалізації продукції – це всі грошові кошти, які надійшли на рахунок підприємства після продажу продукції, виконання робіт або надання послуг. Проаналізуємо розмір та структуру грошової виручки від реалізації сільськогосподарської продукції у ФГ «Кущовий В.С.» Арбузинського району (табл.2.2).

У ФГ «Кущовий В. С.» у 2020 р. здійснювали виробництво продукції рослинництва. Найбільша питома вага у структурі доходів підприємства припадає на соняшник, а саме 53,2%, частка доходів від реалізації зернових культур складає 46,8 %. Виручка від реалізації зерна в динаміці зменшилась і у 2020 р. складала 7307,6 тис. грн. Доходи від реалізації соняшнику у звітному періоді склали 9695,9 тис. грн, що більше, ніж у попередні роки.

**Таблиця 2.2 Розмір та структура доходу (виручки) від реалізації у
ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району**

Види продукції	Товарна продукція, тис.грн			В середньому за 3 роки, тис. грн	Структура, %
	2018 р.	2019 р.	2020 р.		
Зернові культури	134,3	10613,7	7307,6	6018,5	46,8
Соняшник	3723,1	7109,3	9695,9	6842,8	53,2
Продукція рослинництва	3857,4	17723,0	17003,5	12861,3	100,0
Всього по сільськогосподарському виробництву	3857,4	17723,0	17003,5	12861,3	100,0
Всього по підприємству	3857,4	17723,0	17003,5	12861,3	100,0

Джерело: побудовано і розраховано за даними статистичної звітності ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району

Земля – основний і незамінний ресурс сільськогосподарського виробництва, одна з найважливіших складових ресурсного потенціалу, її якісні параметри та розумне поєднання видів господарської діяльності є вихідною передумовою конкурентоспроможності продукції. Земля є основним ресурсом, що визначає формування інших ресурсів.

Розглянемо динаміку землекористування у досліджуваному підприємстві (табл. 2.3).

**Таблиця 2.3 Динаміка і структура землекористування у ФГ
«Кущовий В. С.» Арбузинського району**

Показники	2018 рік		2019 рік		2020 рік		2020 р. у % до	
	га	%	га	%	га	%	2018р	2019р.
Загальна земельна площа, в т.ч.	689,48	100	509,1	100	803,88	100	116,6	157,9
сільськогосподарські угіддя	689,48	100	509,1	100	803,88	100	116,6	157,9
з них: - рілля	689,48	100	509,1	100	803,88	100	116,6	157,9
Посівні площі	689,48	100	509,1	100	776,28	96,6	112,6	152,5
Коефіцієнт освоєння землі	1,0		1,0		1,0		X	X
Коефіцієнт розораності сільськогосподарських угідь	1,0		1,0		1,0		X	X
Коефіцієнт використання ріллі	1,0		1,0		0,97		X	X

Джерело: побудовано і розраховано за даними звітності статистичних даних ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району

Відповідно наведених розрахунків можемо відмітити, що угіддя підприємства у 2020 р. склали 803,88 га, що на 16,6% і 57,9% більше, ніж в

попередні періоди. Тобто у ФГ «Кущовий В. С.» нарощують земельні ресурси, що можна пояснити плановим зростанням обсягів виробництва продукції рослинництва.

Всі сільськогосподарські угіддя було відведено під рілля. Посівні землі підприємства у 2018 р. і 2019 р. склали відповідно 689,48 га та 509,10 га, тоді як у 2020 р. – 776,28 га, тобто на 52,5% більше за попередні показники, що знов таки вказує на розширення виробництва продукції рослинництва.

Впродовж дослідження визначимо доцільність використання земельних угідь ФГ «Кущовий В. С.». Основним узагальнюючим результативним показником рівня інтенсивності сільського господарства є виробництво продукції в постійних цінах на 1 га оброблюваних земель.

Ефективність використання земельних угідь фермерського господарства «Кущовий В. С.» Арбузинського району можна оцінити системою показників: прибутку від реалізації сільськогосподарської продукції та валового доходу від сільського господарства, в розрахунку на 1 га.

Таблиця 2.4 Показники ефективності використання земельних угідь у ФГ «Кущовий В.С.» Арбузинського району

Показники	Роки			2020 р. у % до	
	2018	2019	2020	2018 р.	2019 р.
Одержано на 1 га оброблюваних земель, тис. грн:					
- вартості валової продукції сільського господарства (в постійних цінах 2016 р.)	14715,90	26398,72	11008,37	74,8	41,7
- валового доходу від сільського господарства	12437,96	28692,08	16639,08	133,8	58,0
- прибутку (+), збитку (-) від реалізації сільськогосподарської продукції	160,27	9120,02	7585,96	4733,2	83,2

Джерело: побудовано і розраховано за даними звітності статистичних даних ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району

Проаналізувавши дані таблиці 2.4 можемо зазначити, що у 2020 р. за всіма показниками використання земель ФГ «Кущовий В. С.» було менш ефективним порівняно з 2019 р. та за окремими показниками порівняно з 2018 р. Зокрема, прибутку від реалізації у 2020 р. на 1 га угідь було отримано на

суму 7585,96 грн, що у 47,3 рази більше, ніж у 2018 р., проте на 16,8% менше, ніж у 2019 р.

Важливою складовою ресурсного потенціалу є основні виробничі засоби, від їх наявності, структури, стану залежить ефективність господарювання. За допомогою наступної таблиці визначимо забезпеченість основними засобами.

Основні засоби є матеріально-технічною базою виробництва, фундаментом його вдосконалення і розвитку. Процес цей відбувається, як шляхом нарощування потенціалу основних засобів (екстенсивно), так і з допомогою підвищення ефективності їх використання (інтенсивно). Значне нарощування основних виробничих засобів призводить до ускладнень у технічному переоснащенні виробництва, морального і фізичного старіння устаткування, що знижує ефективність його використання та можливість конверсії.

В наступній таблиці розглянемо показники стану та руху основних засобів (табл. 2.5).

Таблиця 2.5 Показники стану та руху основних засобів у ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району, 2018-2020 рр.

Коефіцієнти	Роки			Відхилення (+, -) 2020 р. до:	
	2018	2019	2020	2018 р.	2019 р.
Зносу	0,010	0,055	0,026	0,016	-0,029
Придатності	0,990	0,945	0,974	-0,016	0,029
Вибуття	-	17,937	0,333	-	-17,604
Оновлення	1,000	0,701	0,639	-0,361	-0,062
Росту	-	3,187	2,856	-	-0,331

Джерело: побудовано і розраховано за даними статистичної звітності ФГ «Кущовий В.С.» Арбузинського району

Аналіз стану основних засобів ФГ «Кущовий В. С.» свідчить, що в 2020 р. рівень їх зносу менший, ніж у 2019 р. і складав тільки 2,6%, а рівень придатності перевищує 97%, що є позитивним і свідчить про достатньо високу забезпеченість підприємства необхідними основними ресурсами для організації виробничої діяльності. Зауважимо, що в ФГ «Кущовий В. С.» досить активно виділяються кошти для оновлення матеріально-технічної бази підприємства.

Використання ефективно основних виробничих засобів та їх вплив на кінцеві результати виробництва (табл. 2.6) значно залежать від характеру руху цих фондів як авансованої вартості в умовах конкретного підприємства, а також від їх фізичного стану. Кількісно характер руху основних виробничих фондів визначається за допомогою низки показників.

В наступній таблиці розглянемо показники ефективності використання основних засобів ФГ «Кущовий В.С.» у динаміці (табл. 2.6).

Таблиця 2.6 Показники економічної ефективності використання основних виробничих засобів у ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району

Показники	Роки			2020 р. у % до:	
	2018	2019	2020	2018 р.	2019 р.
Отримано на 1 гривню основних засобів, грн:					
- вартості валової продукції сільського господарства (у постійних цінах 2016 р.), тис. грн	31,45	9,95	2,23	7,1	22,4
- валового доходу від сільського господарства	26,58	10,82	3,37	12,7	31,1
- прибутку (збитку) від реалізації сільськогосподарської продукції	0,34	3,44	1,54	452,9	44,8

Джерело: побудовано і розраховано за даними статистичної звітності ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району

Аналіз ефективності використання основних виробничих засобів дозволяє зазначити, що в 2020 році вартості валової продукції (в постійних цінах 2016 р.) було отримано менше, ніж в попередні періоди за рахунок зростання вартості основних засобів. Аналогічно валового доходу від сільського господарства та прибутку від реалізації також було отримано менше, ніж у 2018 р. та 2019 р. відповідно на 87,3% та 68,9%.

Фінансовий стан підприємства - комплексне поняття, що є результатом взаємодії всіх елементів фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і відображає наявність, розміщення та використання фінансових ресурсів.

Фінансовий стан підприємства залежить від результатів його виробничої, комерційної та фінансово-господарської діяльності. Тому на нього впливають

усі вище згадані види діяльності підприємства. По-перше, безперерйне виробництво та збут високоякісної продукції позитивно впливає на фінансовий стан підприємства. Загалом, чим більший обсяг виробництва і реалізації продукції, робіт, послуг і чим нижча вартість, тим вище прибутковість підприємства, що позитивно впливає на його фінансовий стан.

Неритмічність виробничих процесів, погіршення якості продукції, труднощі з її реалізацією призводять до зменшення надходження коштів на рахунки підприємства, в результаті чого погіршується його платоспроможність. Існує і зворотний зв'язок, оскільки брак коштів може призвести до перебоїв у забезпеченні матеріальними ресурсами, а отже і у виробничому процесі. Фінансова діяльність підприємства має бути спрямована на забезпечення систематичного надходження й ефективного використання фінансових ресурсів, дотримання розрахункової і кредитної дисципліни, досягнення раціонального співвідношення власних і залучених коштів, фінансової стійкості з метою ефективного функціонування підприємства. Саме цим зумовлюється необхідність і практична значущість систематичної оцінки фінансового стану підприємства, якій належить суттєва роль у забезпеченні його стабільного фінансового стану.

Фінансовий стан – це одна з найважливіших характеристик діяльності кожного підприємства. Тому метою оцінки фінансового стану підприємства є пошук резервів підвищення рентабельності виробництва і зміцнення комерційного розрахунку як основи стабільної роботи підприємства і виконання ним зобов'язань перед бюджетом, кредиторами та іншими установами.

Фінансовий стан підприємства треба систематично й з усіх боків оцінювати з використанням різних методів, прийомів та методик аналізу. Це дозволить провести критичну оцінку фінансових результатів діяльності підприємства як у статистиці за певний період, так і в динаміці – за ряд періодів, дасть змогу визначити "больові точки" у фінансовій діяльності та способи ефективнішого використання фінансових ресурсів, їх раціонального

розміщення. Неєфективність використання фінансових ресурсів призводить до низької платоспроможності підприємства і, загалом, до можливих перебоїв у постачанні, виробництві та реалізації продукції. Зниження рентабельності підприємства та загрози економічних санкцій впливають на невиконання плану прибутку.

Найбільш узагальнюючим показником ефективності виробництва є рентабельність виробництва, що означає доходність, прибутковість підприємства. Цей показник відображає затрати не живої, а й уречевленої праці, якість продукції, що реалізується, рівень організації виробництва та його керівництва. Фінансові результати – це економічний підсумок виробничої діяльності господарюючих суб'єктів, виражений у вартісній формі.

В наступній таблиці проаналізуємо показники фінансових результатів підприємства (табл. 2.7).

**Таблиця 2.7 Динаміка показників фінансових результатів
ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району**

Показники	Роки			Відхилення (+, -) 2020 р. до:	
	2018	2019	2020	2018 р.	2019 р.
Прибуток від реалізації, тис. грн	110,4	4643,0	6098,2	5987,8	1455,2
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн	3747,0	13080,0	10905,3	7158,3	-2174,7
Чистий прибуток, тис. грн.	65,1	4268,9	5751,6	5686,5	1482,7
Середньорічна сума активів, тис. грн	3000,3	6019,9	8643,6	5643,3	2623,7
Середньорічна сума власного капіталу, тис. грн	31,1	2198,1	7208,3	7177,2	5010,2
Рівень рентабельності продукції, %	2,9	35,5	55,9	53,0	20,4
Рівень рентабельності активів, %	2,2	70,9	66,5	64,3	-4,4
Рівень рентабельності власного капіталу, %	209,7	194,2	79,8	-129,9	-114,4

Джерело: побудовано і розраховано за даними звітності ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району

У звітному періоді ФГ «Кущовий В. С.» отримало прибуток від реалізації у розмірі 6098,2 тис. грн, що у 55,2 рази та на 31,3% більше, ніж у попередні періоди. Собівартість реалізованої продукції у 2020 р. зросла порівняно з 2018 р. у 2,9 рази, проте зменшилась відносно попереднього показника на 16,6%.

Чистий прибуток на підприємстві у звітному періоді зріс у 88,3 рази та на 34,7% у порівнянні відповідно з 2018 р. та 2019 р.

Протягом періоду дослідження суми середньорічної вартості капіталу і активів підприємства набули позитивної тенденції до зростання. Рівень рентабельності продукції в 2020 р. зросла. Тоді як рівень використання активів і власного капіталу ФГ «Кущовий В. С.» в динаміці зменшились. Таким чином, використання фінансових ресурсів у ФГ «Кущовий В. С.» у звітному періоді є не досить ефективним.

Впродовж дослідження важливо розглянути фінансовий стан, а саме фінансову стійкість і платоспроможність. Фінансова стійкість характеризує ступені фінансової незалежності підприємства щодо володіння своїм майном і його використанням. Основними показниками, що характеризують фінансову стійкість підприємства, його незалежність, тобто характеризує можливість підприємства діяти незалежно від зовнішніх джерел фінансування, є коефіцієнт автономії, коефіцієнт фінансової стабільності (коефіцієнт власних та позичкових коштів), коефіцієнт фінансування. Показники фінансової стійкості характеризують здатність підприємства виконувати свої довготермінові зобов'язання щодо погашення боргу. Аналіз коефіцієнтів фінансової стійкості дає можливість оцінити інвестиційний ризик пов'язаний із структурою формування інвестиційних ресурсів та виявити раціональність використання джерел фінансування поточної виробничої діяльності. Далі розглянемо показники, які характеризують фінансовий стан досліджуваного підприємства, а розрахунки представимо в таблиці 2.8.

Дані таблиці 2.8 свідчать про те, що аналіз фінансової незалежності на початок 2020 р. на кожну гривню власного капіталу у ФГ «Кущовий В. С.» припадало по 0,53 грн залученого. На кінець звітного періоду сума інвестованих коштів зменшилась до 0,06, тобто досліджуване підприємство зменшило кошти, які вкладалися у виробництво ззовні. Коефіцієнт автономії також відповідає нормативним вимогам, що свідчить про фінансову незалежність ФГ «Кущовий В. С.». Коефіцієнт фінансової стійкості

підприємства у 2020 р. найбільший, це свідчить про достатність стійких фінансових ресурсів для здійснення процесу виробництва.

Таблиця 2.8 Динаміка показників фінансової незалежності

ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району 2018-2020 рр.

Коефіцієнти	Норматив	Роки			Відхилення, (+, -) 2020 р. до:	
		2018	2019	2020	2018 р.	2019 р.
Фінансування	<1,0	83,85	0,53	0,06	-83,79	-0,47
Автономії (незалежності)	>0,5	0,01	0,65	0,95	0,94	0,30
Стійкості (стабільності)	>1,0	0,01	1,87	18,01	18,00	16,14

Джерело: побудовано і розраховано за даними статистичної звітності ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району

Далі розглянемо стан ліквідності підприємства. Ліквідність підприємства – це здатність швидко продати активи й одержати гроші для оплати своїх зобов'язань. Вона характеризується співвідношенням величини його високоліквідних активів (грошові кошти, ринкові цінні папери, дебіторська заборгованість) і короткострокової заборгованості. Результат розраховується як коефіцієнт ліквідності за інформацією з відповідної фінансової звітності.

Як відомо, рівень ліквідності залежить від діяльності підприємства, в якій активи та пасиви відіграють ключову роль у взаємній збалансованості, і чим вищий ступінь виконання зобов'язань, тим вища ліквідність підприємства. Це дає вам змогу вчасно виконувати свої боргові зобов'язання з ліквідністю та продовжувати працювати безперебійно, що визначає платоспроможність цього господарства.

Для визначення спроможності підприємства погасити свої зобов'язання необхідно: проаналізувати процес надходження коштів від господарської діяльності і формування залишку коштів після погашення зобов'язань перед бюджетом та позабюджетними фондами, а також виплати дивідендів; проаналізувати структуру кредиторської заборгованості підприємства; визначити, є вона «стійкою» чи простроченою, тобто такою, термін погашення якої минув.

Про незадовільний стан ліквідності підприємства свідчитиме той факт, що потреба підприємства в коштах перевищує їх реальні надходження.

Аналіз ліквідності здійснюється на підставі порівняння обсягу поточних зобов'язань із наявністю ліквідних коштів.

Розрахуємо показники ліквідності досліджуваного підприємства, які наведено у таблиці 2.9.

**Таблиця 2.9 Динаміка показників ліквідності ФГ «Кущовий В. С.»
Арбузинського району, 2018-2020 рр.**

Коефіцієнти	Норматив	Роки			Відхилення, (+, -) 2020 р. до:	
		2018	2019	2020	2018 р.	2019 р.
Абсолютної ліквідності	0,2-0,3	0,01	0,18	0,10	0,09	-0,08
Швидкої ліквідності	0,7-1,0	0,26	0,76	4,60	4,34	3,84
Покриття	>1	0,89	1,98	8,49	7,60	6,51

Джерело: побудовано і розраховано за даними звітності ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району

Показники ліквідності ФГ «Кущовий В. С.» (табл. 2.9) відповідають нормативним рекомендаціям, крім абсолютної ліквідності. Тобто, досліджуване підприємство має змогу погасити свою заборгованість, проте кількість грошових коштів станом на кінець 2020 р. значно зменшилася. ФГ «Кущовий В. С.» на кінець звітного періоду є платоспроможним і фінансово незалежним підприємством.

У підсумку можемо зробити такі висновки. ФГ «Кущовий В. С.» сільськогосподарське підприємство, що спеціалізується на виробництві продукції рослинництва. Підприємство забезпечене необхідними виробничими ресурсами, які в динаміці зростають, але використовувалися не достатньо ефективно.

За результатами дослідження фінансового стану можемо зробити висновок, що стан фермерського господарства «Кущовий В. С.» є фінансово стійким, не потребує додаткових грошових коштів, але фінансові ресурси на підприємстві використовувалися не досить ефективно.

2.2 Аналіз складу, структури та динаміка фонду оплати праці

Фермерське господарство «Кущовий В. С.» Арбузинського району керується одним із основних нормативно-правових документів, який регулює економічні, правові та організаційні засади оплати праці працівників, які перебувають у трудових відносинах, на підставі трудового договору з підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності та господарювання, а також з окремими громадянами та сфери державного і договірною регулювання оплати праці є Закон України "Про оплату праці" №108/95 - ВР від 24.03.1995 року [16].

Даним законом визначено, що заробітна плата - це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ним роботу.

Вона складається із основної заробітної плати, додаткової заробітної плати, а також інших заохочувальних та компенсаційних виплат.

Основна заробітна плата - це винагорода за виконану роботу відповідно до встановлених норм праці.

Додаткова заробітна плата - це винагорода за працю понад установлені норми, за трудові успіхи та винахідливість і за особливі умови праці. Вона включає доплати, надбавки, гарантійні і компенсаційні виплати, передбачені чинним законодавством; премії, пов'язані з виконанням виробничих завдань і функцій [16].

До інших заохочувальних та компенсаційних виплат належать виплати у формі винагород за підсумками роботи за рік, премії за спеціальними системами і положеннями, компенсаційні та інші грошові і матеріальні виплати, які не передбачені актами чинного законодавства або які провадяться понад встановлені зазначеними актами норми.

Мінімальна заробітна плата - це законодавчо встановлений розмір заробітної платні: за просту, некваліфіковану працю, нижче якого не може провадитися оплата за виконану працівником місячну, погодинну норму праці.

У тому разі, якщо працівникові, який виконав місячну (годинну) норму праці, нарахована заробітна плата нижче законодавчо встановленого розміру мінімальної заробітної плати, підприємство провадить доплату до її рівня.

Таким чином, у ФГ «Кущовий В. С.» розмір середньої заробітної плати робітника безпосередньо залежить від використання ним робочого часу, досягнутого рівня продуктивності праці і виробітку. Рівень оплати праці (грошова оплата одного дня) залежить також від загальних результатів господарської діяльності: чим вища продуктивність праці, тим вищий рівень оплати праці робітників. У свою чергу, підвищення матеріальної заінтересованості працюючих сприяє зростанню трудової активності, кращому використанню робочого часу, зміцненню трудової дисципліни і підвищенню продуктивності праці.

Члени фермерського господарства «Кущовий В. С.» Арбузинського району за свою працю в господарстві отримують не заробітну плату, а частину чистого прибутку, який отримує господарство (тобто доходу за вирахуванням всіх витрат, що будуть пов'язані з отриманням цього доходу, а також за вирахуванням сплачених податків).

У ФГ «Кущовий В. С.» основою організації оплати праці є тарифна система оплати праці, яка включає тарифні сітки, тарифні ставки, схеми посадових окладів і тарифно-кваліфікаційні характеристики.

Тарифні розряди в основному присвоюють працівникам на ремонтних і будівельних роботах залежно від способу виміру оплати праці (кількості праці або часу) розрізняють дві форми оплати праці: відрядну і погодинну.

Розмір погодинної оплати праці залежить від кількості відпрацьованого часу, а відрядної — від кількості і якості виробленої працівниками продукції. Погодинну оплату праці застосовують переважно на роботах, які важко або неможливо облічити в інших, крім часу, вимірниках.

Нормальна тривалість робочого часу працівників не може перевищувати 40 годин на тиждень [16].

Час початку і закінчення щоденної роботи у ФГ «Кущовий В. С.» передбачається правилами внутрішнього трудового розпорядку і графіками змінності у відповідності з законодавством. Для працівників установлюється п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями.

Таблиця 2.10 Складові облікової політики розрахунків за виплатами працівникам ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району

Організаційні (порядок організації роботи облікового апарату)	Методичні (вибрані способи обліку об'єктів)	Технічні (реалізація цих способів в документообороті, облікових реєстрах тощо)
<ul style="list-style-type: none"> - перелік осіб, відповідальних за ведення обліку оплати праці та їх посадові інструкції; - перелік центрів витрат та сфер відповідальності; - комерційна таємниця та порядок її захисту; - система внутрішнього контролю 	<ul style="list-style-type: none"> - системи і форми оплати праці, що застосовуються на підприємстві; - перелік робіт, які підлягають нормуванню; - порядок визнання нарахованої суми виплат за поточними зобов'язаннями; - порядок нарахування виплат за невідпрацьований час, премій та інших заохочувальних виплат; - варіант обліку витрат з використанням рахунків всіх класів (0-9); - з використанням рахунків всіх класів, крім рахунків класу 8 «Витрати за елементами»; - перелік об'єктів витрат та об'єктів калькулювання 	<ul style="list-style-type: none"> - робочий план рахунків в розрізі центрів витрат та центрів відповідальності; - форми первинних документів по розрахунках з оплати праці; - облікові реєстри; - схеми (графіки) документообороту; - технологію обробки облікової інформації; - склад, порядок і строки подання внутрішньої звітності; - порядок проведення інвентаризації зобов'язань з оплати праці

Джерело: побудовано за даними Наказу «Про облікову політику» ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району

Типовою кореспонденцією для ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району з оплати праці є:

1. Нарахована заробітна плата: Дт 23 Кт 661;
2. Утриманий ПДФО та ВЗ: Дт 661 Кт 641,642;
3. Нарахований ЄСВ: Дт 661 Кт 651;
4. Заробітна плата перерахована на картковий рахунок працівника: Дт 661 Кт 311.

Фонд оплати праці – один із найважливіших показників господарсько-фінансової діяльності підприємства, який характеризує витрати на утримання штату його робітників (це найбільший елемент витрат). Від раціонального використання фонду оплати праці залежить ефективність використання коштів підприємства. В сучасних умовах підприємства вирішують самостійно питання щодо формування та використання коштів фонду оплати праці, але у відповідності до законодавства України.

Фонд оплати праці – це нарахування працівникам у грошовій та натуральній формі (крім виплат, що здійснюються за рахунок коштів фонду державного соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, а також оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності за рахунок коштів підприємств, організацій): за відпрацьований час або виконану роботу, премії, доплати, надбавки а також інші види оплати за невідпрацьований час. Фонд оплати праці включає в себе такі обов'язкові відрахування, як податок з доходів фізичних осіб та військовий збір.

Головними завданнями аналізу фонду оплати праці є:

- вивчення складу, структури і динаміки фонду оплати праці;
- виявлення змін показників, що відбулися у звітному періоді і причин, які їх зумовили;
- визначення впливу чинників на фонд оплати праці;
- вивчення напрямів використання фонду оплати праці;
- комплексна оцінка ефективності використання фонду оплати праці.

Основною метою аналізу фонду оплати праці є перевірка правильності використання коштів та виконання планових завдань, визначення відносної економії чи перевитрати, з'ясування причин відхилення від плану та формування заходів щодо покращення використання фонду оплати праці. Метою проведення аналізу формування та використання фонду оплати праці підприємства є оцінка доцільності та ефективності впровадженої системи матеріального стимулювання та визначення «больових точок», що потребують удосконалення або усунення.

До основних напрямків аналітичної роботи включаються шість етапів аналізу (рис. 2.1)

Рисунок 2.1 - Етапи аналізу формування та використання фонду оплати праці підприємства

Джерело: побудовано за даними [21]

На першому етапі аналізу оцінюється загальна сума фонду оплати праці, порівнюються абсолютні та відносні зміни його розміру з попередніми періодами.

Це дає змогу визначити загальну тенденцію зміни витрат підприємства та заробітної плати.

Крім абсолютного розміру фонду оплати праці, його розмір можна характеризувати також відносними показниками, такими як:

- питома вага фонду оплати праці в поточних витратах підприємства;

- питома вага фонду оплати праці в доході підприємства;
- рівень витрат на оплату праці, відсотків до товарообігу.

Аналізуючи значення цих показників та зміни порівняно з попереднім періодом, можна визначити важливість (пріоритетність) управління матеріальним стимулюванням працівників, пов'язаних з іншими завданнями управління господарською діяльністю підприємства.

На другому етапі аналізу визначають розмір і частку загального фонду оплати праці - основної заробітної плати, додаткової заробітної плати, інших винагород і компенсацій, оцінюють зміни, що відбуваються під час аналізу, аналізують взаємозв'язок між різними напрямками стимулювання.

Виконуючи цю роботу, можна визначити та оцінити доцільні заходи спрямованості системи корпоративного матеріального стимулювання. Високий рівень та зростання частки основної заробітної плати свідчить про те, що компанія надає перевагу пріоритетним принципам стимулювання, таким як гарантія та стабільність заробітної плати. Підвищення рівня додаткової заробітної плати (по відношенню до основної) є результатом посилення акценту на ефективності збільшення витрат на оплату праці та принципу "заробітку". Збільшення обсягу інших заохочень та компенсацій визначає орієнтацію системи матеріального стимулювання на результати діяльності підприємства, переважно на прибуток і участь працівників, більше уваги приділяється "негрошовим" формам заохочення та утримання співробітників.

Більш конкретні висновки можна зробити, аналізуючи форми стимулювання, які використовуються в кожній сфері використання капіталу.

Таким чином, аналіз складу основної заробітної плати дозволяє встановити обсяги застосування (ступінь розповсюдження) тих чи інших систем оплати праці (відрядної, погодинної, контрактної та інше).

Аналізуючи склад додаткової заробітної плати можна визначити діяльність підприємства щодо використання тих чи інших інструментів стимулювання продуктивності праці: преміювання, надбавки та доплати, одноразові винагороди тощо; визначити розмір компенсаційних виплат, що

використовується для компенсації працівникам в особливих умовах праці; оцінити розміри та визначити причини можливого збільшення інших виплат, що включаються до складу додаткової оплати праці (оплата щорічних і додаткових відпусток, збереження заробітної плати, витрати на придбання спеціального одягу та взуття тощо).

Аналізуючи склад інших заохочувальних та компенсаційних виплат, можна визначити, яка форма заохочення за рахунок доходу вважається найефективнішою – виплата премій та інших грошових виплат, пайові виплати чи участь у їх викупі, надання соціальних та трудових пільг в безготівковій формі тощо. Оцінюючи доцільність вибору підприємства, слід враховувати деякі фактори, а саме: склад працівників підприємства, рівень основної та додаткової оплати праці, фінансове становище підприємства тощо.

На третьому робочому етапі розраховують загальний рівень середньої заробітної плати підприємства та по різних типах працівників, визначають зміни, які відбуваються в значенні цих показників в порівнянні з попередніми періодами.

Для підтвердження висновку про виконання функції відтворення заробітної плати середня заробітна плата визначається не тільки в грошовій формі, а й визначається системою пов'язаних показників: мінімальна заробітна плата з коефіцієнтом, що перевищує національний мінімальний розмір оплати праці, прожитковий мінімум, стандарт і звільнення від сплати податків.

Аналіз також визначає реальну заробітну плату (коригуючи реальну середню заробітну плату, як індекс зміни цін на товари та послуги) та аналізує динаміку їх змін.

Ці методологічні прийоми дозволяють дати більш об'єктивні висновки щодо рівня та динаміки середньої заробітної плати.

Найкраще порівняти рівень середньої заробітної плати, який склався на торговельному підприємстві, з середньогалузевим рівнем заробітної плати та рівнем заробітної плати на подібних підприємствах, так званих аналогах. Це порівняння дозволить визначити достатність витрат на стимулювання

працівників для забезпечення стабільності трудового колективу та реалізації його економічних інтересів.

Четвертий етап аналізу динаміки фонду оплати праці передбачає доповнення між визначенням та кількісною оцінкою основних факторів, які зумовили зміну його розміру.

Головними факторами, вплив яких оцінюється кількісно, є:

- 1) зміна чисельності працівників підприємства;
- 2) зміна рівня середньої заробітної плати;
- 3) зміна рівня заробітної плати (в реальних цінах);
- 4) інфляція;
- 5) зміни в складі працівників підприємства.

Вплив перших чотирьох факторів може бути оцінений кількісно відповідно до методу ланцюгових підстановок або індексного методу.

Для визначення впливу факторів 1-2 використовується модель:

$$\text{ФОП} = \text{чп} * \text{ЗПсерф} \quad (2.1)$$

для оцінки впливу факторів 1,3,4 модель приймає вигляд:

$$\text{ФОП} = (\text{чп} * \text{ЗПсерр}) / \text{Іц} \quad (2.2)$$

де чп - середньоспискова чисельність персоналу;

ЗПсерф - фактичний рівень середньої заробітної плати;

ЗПсерр - реальний рівень середньої заробітної плати (приведеної до порівняльних цін);

Іц - індекс зміни цін на товари та послуги.

Оцінка впливу зміни чисельності працівників підприємства базується за допомогою методу відсоткових чисел, виходячи з визначення питомої ваги різних категорій працівників та рівня оплати їх праці в звітному та порівняльному періодах.

За допомогою методів регресійно-кореляційного аналізу можна значно розширити перелік факторів, що підлягають оцінці. Так, є доцільною побудова та визначення параметрів моделі взаємозв'язку між розміром фонду оплати

праці та оборотом, доходом, прибутком підприємства, зміною кількості покупців, площею та кількістю робочих місць тощо.

Під час здійснення п'ятого етапу аналізу потрібно визначити ефективність стимулювання працівників та оцінити співвідношення між обсягом витрат на оплату праці та наслідками трудових зусиль працівників і дати відповідь на запитання «Чи принесли зміни в рівні оплати праці потрібний економічний ефект для підприємств та його власників?».

Для того, щоб оцінити ефективність мотивації співробітників, прийнято визначати та порівнювати в динаміці значення таких аналітичних показників.

1. Коефіцієнт співвідношення між темпами зростання продуктивності праці та рівнем середньої заробітної плати або коефіцієнт співвідношення між темпом зростання фонду оплати праці та товарооборотом.

2. Коефіцієнт співвідношення між темпом зростання фонду оплати праці та доходами підприємства.

3. Коефіцієнт співвідношення між темпом зростання фонду оплати праці та прибутком підприємства.

4. Коефіцієнт співвідношення між темпом зростання фонду оплати праці та ринковою вартістю підприємства (його акцій) [21].

Діагностика значень коефіцієнтів ефективності стимулювання працівників наведена у таблиці 2.11.

При завершенні аналізу формування та використання фонду оплати праці, потрібно обґрунтувати фінансові можливості підприємства з формування фонду оплати праці, та за потреби - збільшення його розмірів.

Для отримання аналітичного висновку з цього питання слід розрахувати та проаналізувати динаміку системи показників:

1. Темпи зростання доходів підприємства.
2. Частку витрат на оплату праці в складі доходів підприємства.
3. Частку витрат на оплату праці працівників, що займається основною діяльністю, пов'язаною з закупівлею, зберіганням та реалізацією товарів, в обсязі доходів підприємства чи здійснення торговельної діяльності.

4. Частку витрат на оплату праці в складі валових витрат підприємства (зарплатомістких витрат).

5. Частку витрат на матеріальне заохочення працівників в складі чистого прибутку підприємства.

Таблиця 2.11 **Діагностика значення коефіцієнтів ефективності стимулювання працівників**

Показники ефективності	Значення коефіцієнта	
	більше 1	менше 1
Коефіцієнт співвідношення між:		
1. Темпом зростання фонду оплати праці та товарообігом	Система матеріального стимулювання працівників не враховує зростання продуктивності праці, зростання оплати праці не "зароблено" зростанням обсягів діяльності.	Система матеріального стимулювання праці працівників забезпечує зростання продуктивності праці.
2. Темпом зростання фонду оплати праці та доходом	Зростання оплати праці не має під собою необхідного економічного підґрунтя - зростання джерела здійснення витрат. Відповідно зростає питома вага виплат на оплату праці в складі доходів, що призводить до погіршення фінансування інших напрямків витрат та зменшення отримання прибутку.	Система матеріального стимулювання орієнтована не тільки на зростання товарообігу, а й на зростання доходів, як від реалізації товарів, так і від здійснення інших видів діяльності.
3. Темпом зростання фонду оплати праці та балансовим прибутком	Порушується необхідний баланс між економічними інтересами працівників підприємства (в зростанні рівня оплати) та інтересами підприємства (в зростанні прибутку та забезпеченні фінансових умов самофінансування розвитку).	Система матеріального стимулювання працівників забезпечує зростання прибутку та економію поточних витрат підприємства.
4. Темпом зростання фонду оплати праці та ринковою вартістю підприємства.	Зростання витрат на оплату праці не відповідає економічним інтересам власників, оскільки їх інтереси, пов'язані із зростанням ринкової вартості підприємства, реалізуються меншою мірою.	Система матеріального стимулювання працівників спрямована на досягнення стратегічної мети діяльності підприємства.

Джерело: побудовано за даними [21]

Аналіз ефективності системи оплати праці підприємства розпочинається з визначення динаміки і структури фонду оплати праці. Джерелами інформації для аналізу є статистична звітність з праці (форма № 1-ПВ «Звіт із праці» (місячна)), дані табельного обліку і відділу кадрів. У зв'язку з тим, що фермерським господарством «Кущовий В. С.» Арбузинського району не передбачено ведення такої звітності, завдяки якій можна визначити динаміку і структуру фонду оплати праці, тому неможливо цілком проаналізувати певну динаміку зміни фонду оплати праці.

Формування фонду оплати праці має здійснюватися в досліджуваному господарстві та враховувати його особливості. Формування фонду оплати праці має бути пов'язане не лише з кількісними показниками, а й з якісними показниками, що відображають економічну ефективність та є результатом ефективної роботи.

Вивчаючи структуру фонду оплати праці, слід звернути увагу на частку кожного елемента в загальній сумі, дослідити їх динамічні зміни та оцінити виконання завдання. При визначенні рівня підприємства важливо дослідити співвідношення показників праці підприємства та середньої заробітної плати до відповідних показників підприємств цієї ж галузі, а також співвідношення середньої заробітної плати підприємства до прожиткового мінімуму, взаємозв'язок між мінімальною заробітною платою та іншими ефективними показниками під час досліджуваного періоду.

При проведенні факторного аналізу фонду оплати праці оцінюється вплив на його абсолютне відхилення таких показників-факторів, як чисельність і середня заробітна плата, та виявляються причини виявлених відхилень:

$$+АФОП_ч = +АЧ * З_0 * 12 \quad (2.3)$$

$$+АФОП_з = +АЗ * Ч_1 * 12 \quad (2.4)$$

де $+АФОП_ч$, $+АФОП_з$ - абсолютне відхилення фонду оплати праці за рахунок зміни чисельності працівників і середньої заробітної плати, грн./рік;

$+АЧ$ - абсолютне відхилення середньорічної чисельності працівників, осіб;

+АЗ - абсолютне відхилення середньої заробітної плати, грн./місяць;

$Ч_1$ - фактична середньорічна чисельність персоналу в звітному періоді, осіб;

$З_0$ - базовий рівень середньої заробітної плати, грн./місяць.

2.3 Аналіз ефективності використання трудових ресурсів підприємства

Головною фазою аналізу використання трудових ресурсів підприємства є оцінка забезпеченості підприємства і його виробничих підрозділів трудовими ресурсами та руху робочої сили [66].

Основними об'єктами цього етапу є: склад і структура персоналу, забезпечення підприємств робітниками, адміністративно-управлінський персонал, фахівців (освітній рівень, кваліфікація, професійний персонал), рух робочої сили підприємства [66].

Кадровому потенціалові господарства належить провідна роль у розв'язанні науково-технічних, організаційних та економічних завдань щодо досягнення накреслених результатів господарювання. Ступінь забезпечення підприємства робочою силою та раціональне її використання значною мірою визначають організаційно-технічний рівень виробництва, характеризують ступінь використання техніки і технології, предметів праці, створюють умови для високої конкурентоздатності та фінансової стабільності.

Забезпеченість організації працівниками вивчається шляхом зіставлення чисельності працівників за звітний і попередні періоди. Успішне функціонування підприємства залежить від трудових ресурсів і ефективності їх використання. Спочатку розглянемо чисельність працюючих, зайнятих у ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району Миколаївської області (табл. 2.12).

**Таблиця 2.12 Динаміка середньооблікової чисельності працівників
в ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району, особи**

Чисельність працюючих, зайнятих в сільському господарстві	Роки			Відхилення, (+,-) 2020 р. до:	
	2018	2019	2020	2018 р.	2019 р.
Всього осіб:	5	9	11	6	2
в т.ч. в рослинництві	5	9	11	6	2
питома вага, %	100	100	100	-	-

Джерело: побудовано і розраховано за даними статистичної звітності ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району

Аналізуючи дані таблиці 2.12 можна зробити висновок, що чисельність працюючих в рослинництві, за досліджуваний період, коливається. Розрахунок забезпеченості ФГ «Кущовий В. С.» трудовими ресурсами показує, що середньорічна чисельність працівників у 2020 році в порівнянні з 2019 роком зросла до 11 ос. Всі працівники зайняті у галузі рослинництва. Питома вага працюючих в рослинництві залишається незмінною.

Забезпеченість трудовими ресурсами також визначається за показниками навантаження земельних угідь на одного середньорічного працівника. Ці показники наведені в таблиці 2.13.

**Таблиця 2.13 Навантаження земельних угідь на одного працівника у
ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району**

Показники	Роки			Відхилення, (+,-) 2020 р. до:	
	2018	2019	2020	2018 р.	2019 р.
Припадає на одного середньорічного працівника:					
- сільськогосподарських угідь, га	137,9	56,6	73,1	-64,8	16,5
- ріллі, га	137,9	56,6	73,1	-64,8	15,5
- посівів, га	137,9	56,6	70,6	-67,3	14,0

Джерело: побудовано і розраховано за даними статистичної звітності ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району

Аналіз даних таблиці 2.13 дає підставу стверджувати, що навантаження на одного працівника у ФГ «Кущовий В. С.» коливається: у 2019 році знизилося, у 2020 році в порівнянні з 2019 роком зросло, у порівнянні з 2018

роком – знизилося. Це сталося внаслідок збільшення чисельності працюючих у 2020 році.

Високоінтенсивне використання трудових ресурсів, їх закріплення у господарстві вимагають створення належних умов для праці, які являють собою сукупність факторів виробничого середовища, що впливають на працездатність і здоров'я робітників у процесі роботи.

Показники ефективності використання трудових ресурсів у ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району надаються в таблиці 2.14, з метою визначення їх зв'язку із виробництвом і показати зміни обсягу виробленої продукції в розрахунку на одного середньорічного працівника в господарстві.

Таблиця 2.14 Показники економічної ефективності використання трудових ресурсів в ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району

Показники	Роки			2020 р. у % до:	
	2018	2019	2020	2018 р.	2019 р.
Отримано в розрахунку на одного середньорічного працівника, тис. грн:					
– вартості валової продукції сільського господарства (в постійних цінах 2016 р.)	2029,3	1493,3	804,5	39,6	53,9
– валового доходу від сільського господарства	1715,1	1623,0	1216,0	70,9	74,9
– прибутку від реалізації сільськогосподарської продукції	22,1	515,9	554,4	2508,5	107,5

Джерело: побудовано і розраховано за даними звітності ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району

Економічна ефективність використання трудових ресурсів ФГ «Кущовий В. С.» в звітному році зросла порівняно з 2018 р. та 2019 р. тільки за одним показником, а саме прибутку від реалізації у 25,1 рази і на 7,5% відповідно. За іншими показниками результативність використання трудових ресурсів зменшилась.

Далі проаналізуємо забезпеченість основними засобами досліджуваного підприємства (табл. 2.15).

**Таблиця 2.15 Забезпеченість основними засобами ФГ «Кущовий В. С.»
Арбузинського району**

Показники	Роки			2020 р. у % до:	
	2018	2019	2020	2018 р.	2019 р.
Припадає на 100 га сільськогосподарських угідь вартості основних виробничих засобів, тис. грн	46,8	265,3	493,1	1053,9	185,9
Припадає на одного середньооблікового працівника вартості основних виробничих засобів, тис. грн	64,5	150,1	360,4	558,5	240,1

Джерело: побудовано і розраховано за даними звітності ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району

Розраховані дані (табл. 2.15) свідчать, що найбільшою фондозабезпеченість у ФГ «Кущовий В. С.» була в 2020 році, що можна пояснити зростанням вартості основних засобів. Фондоозброєність в 2020 році також.

В наступній таблиці визначимо вплив факторів на зміну навантаження сільськогосподарських угідь (табл. 2.16).

**Таблиця 2.16 Визначення впливу факторів на зміну навантаження сільськогосподарських угідь на одного працюючого у ФГ «Кущовий В. С.»
Арбузинського району**

Показники	2019 р.	2020 р.
Вихідні дані		
Площа сільськогосподарських угідь, га	509,1	803,88
Середньорічна чисельність працюючих, осіб	9	11
Результативний показник		
Припадає на одного середньорічного працівника сільськогосподарських угідь, га	56,6	73,1
Умовний показник, га	x	89,3
Загальне відхилення(+,-),га	x	16,5
В т.ч. за рахунок площі сільськогосподарських угідь, га	x	32,7
За рахунок середньорічної чисельності працюючих, га	x	-16,2

Джерело: побудовано і розраховано за даними статистичної звітності ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району

Аналізуючи дані таблиці 2.16 можемо зробити висновок, що у ФГ «Кущовий В. С.» на одного середньорічного працівника припадає

сільськогосподарських угідь в звітному році в порівнянні з 2019 роком більше на 16,5 га, на зміну результативного показника середньорічна чисельність працюючих впливає обернено і зменшує площу сільськогосподарських угідь на одного працівника на 16,2 га, а площа сільськогосподарських угідь за впливом факторів збільшує площу сільськогосподарських угідь на одного працівника на 32,7 га і впливає прямо на результативний показник.

2.4 Напрямки підвищення ефективності використання трудових ресурсів

За сучасних умов ведення господарювання вимоги до основних характеристик працівників підприємства зазнали істотних змін. Це спонукає співробітників постійно вдосконалювати свої професійні знання та навички. Основною метою управління людськими ресурсами є забезпечення підприємства працівниками, які відповідають вимогам сучасних підприємств та підвищують професійну та соціальну адаптованість працівників. Щоб розвиватися, отримувати прибуток і підтримувати високій рівень конкурентоспроможності, керівник повинен постійно оптимізувати віддачу від інвестицій будь-якого ресурсу: матеріального, фінансового і головне — людського. Основними завданнями структури управління працівниками є: планування потреб підприємства в кадрах, пошук і відбір висококваліфікованих працівників, навчання і підвищення рівня знань працівників, управління мотивацією праці, створення умов для підвищення продуктивності праці, контроль за зміною статусу працівників, правові питання трудових відносин (рис. 2.2).

Рисунок 2.2 - Критерії ефективності управління трудовими ресурсами
Джерело: побудовано за даними [55]

Для якісного управління людськими ресурсами та оцінки його ефективності необхідно зрозуміти природу категорії «управління людськими ресурсами» як об'єкта дослідження та визначити мету цього процесу. Відмітимо, що управління трудовими ресурсами — це діяльність, спрямована на ефективне використання людських ресурсів для досягнення корпоративних цілей та індивідуальних особливостей працівників. До цілей управління людськими ресурсами належать: забезпечення соціальної ефективності працівників; виховання високоякісних талантів; кадрове забезпечення тощо. Управління трудовими ресурсами є важливим і безперервним процесом у кожній організації. Неможливо перерахувати якісь завдання чи завдання в управлінні персоналом і вважати їх достатніми. Дослідження певної мети веде до: конкретизації цілей і завдань дослідження; визначення ряду заходів і засобів, необхідних для досягнення цих цілей; встановлення фактичних термінів досягнення поставлених цілей і завдань; знаходженню засобів і методів для дійсного контролю термінів реалізації поставлених цілей і задач на

всіх рівнях. Розвиток працівників підприємства зумовлений такими факторами, які подані на рис. 2.3.

Рисунок 2.3 - Основні фактори розвитку трудових ресурсів підприємства
Джерело: побудовано за даними [55]

Управління трудовими ресурсами на підприємстві повинно здійснюватися постійно, хоча окремі його заходи направлені на реалізацію того чи іншого складового елементу управління трудовими ресурсами, що виступають послідовно як самостійні. Це системний, планомірно організований вплив через систему взаємопов'язаних, організаційно економічних і соціальних заходів, спрямованих на створення умов нормального розвитку й використання потенціалу робочої сили на рівні підприємства [54, с. 167].

Основним напрямком кадрової роботи є кадрова політика. У зв'язку з цим кадрова політика є стратегічним актом управління людськими ресурсами. Перехід України до ринкової економіки потребує зміни основних засад та

змісту кадрової політики. На цьому етапі національного розвитку відбувається свідоме і цілеспрямоване створення колективної трудової діяльності, яка найкращим чином сприятиме поєднанню цілей і пріоритетів підприємств і співробітників.

Для підвищення ефективності управління трудовими ресурсами підприємства необхідно:

- відносити ефективне застосування інтелектуального, організаторського, творчого потенціалу персоналу за допомогою покращення змісту праці, її гуманізації, виключення монотонності та беззмістовності праці;
- забезпечити безпеку та надійність виробничих процесів;
- забезпечити нормальні умови праці, раціональні режими праці та відпочинку;
- визначити здібності працівника, встановити характеристики, які безпосередньо або опосередковано впливають на ефективність праці.

Розвиток управління трудовими ресурсами залежить від якісної стратегії розвитку підприємства. Визначити ключові стратегічні цілі розвитку підприємства можна за допомогою:

1. Компанії необхідно створити навчальний центр, щоб допомогти співробітникам краще зрозуміти свою роботу. А також підприємству необхідно розробити особистий план, щоб визначити, яким співробітникам потрібна допомога в навчанні, і приєднати наставника. Загалом, це сприятиме задоволенню потреби кожного співробітника.

2. На підприємстві важливо покращити стратегію навчання, щоб працівники мали можливість навчатися самостійно.

Стратегія організації спрямована на навчання та розвиток співробітників, а цілями стратегічного розвитку організації є:

- формувати у співробітників чітке і загальне бачення, стимулювати навчання працівників і підтримувати інноваційну атмосферу в команді;
- покращувати та посилювати ділову активність працівників та розвиток їх інноваційних якостей;

- надати співробітникам знання стратегічного менеджменту;
- формувати розвиток інтелектуального капіталу;
- покращувати компетентність та розвиток відповідальності при виконанні своїх виробничих функцій [58].

Для розвитку трудових ресурсів необхідне ефективне функціонування системи стратегічного управління підприємством, оскільки правильне визначення системи показників щодо розвитку працівників та їх узагальнюючий аналіз дають змогу вищій ланці управління скоординувати діяльність підприємства у потрібному напрямі й спланувати відповідні заходи щодо вибору ефективних методів розвитку власних працівників. Рівень розвитку трудових ресурсів можна визначити як комплексний інтегральний показник поточного стану процесу професійного навчання, підготовки та перепідготовки працівників з метою виявлення змін професійно-кваліфікаційного рівня персоналу для виконання нових виробничих функцій, формування й планування кадрового резерву, кар'єрного просування та вдосконалення організаційної культури персоналу, що дасть змогу реалізувати стратегічні цілі діяльності підприємства [59].

Для розвитку трудових ресурсів необхідно постійно впроваджувати різні сучасні методи навчання.

Коли підприємство управляє своїми трудовими ресурсами, можуть виникнути певні проблеми, які впливають на результати його господарської діяльності. Так, сформувати колектив працівників із сучасним економічним мисленням дуже важко. Для забезпеченості ефективної роботи робітників необхідно підтримувати хорошу атмосферу в колективі. Кадрова політика є невід'ємною частиною всієї управлінської діяльності та виробничої політики підприємства. Вона спрямована на створення відповідальної, високорозвиненої та продуктивної робочої сили. Компанія повинна розробити стратегію управління людськими ресурсами. При цьому слід враховувати інтереси керівництва організації та її працівників. За допомогою цієї стратегії можна:

— визначити цілі управління людськими ресурсами. Тобто, при прийнятті рішень з цього приводу необхідно одночасно враховувати економічні аспекти підприємства та потреби і інтереси працівників (гідну оплату праці, задовільні умови праці, можливості розвитку і прояв здібностей);

— формування ідеології та принципів кадрової роботи, які мають бути закріплені в спеціальному документі. Це, перш за все, набір етичних норм, яким повинні слідувати всі керівники підприємства при роботі з кадрами.

Система управління трудовими ресурсами є комплексом заходів по роботі з персоналом, спрямованих на досягнення цілей підприємства за рахунок цілеспрямованої роботи з його співробітниками. Покращення системи управління трудовими ресурсами в економічному аспекті повинне забезпечити зростання ефективності на основі постійного технічного і організаційного вдосконалення підприємств. У соціальному аспекті зміни в системі управління трудовими ресурсами мають бути направлені на максимальне використання і розвиток здібностей співробітників підприємств, а також на створення сприятливого психологічного клімату [59].

Кожне підприємство повинно мати процес розвитку людських ресурсів. Умовами розвитку людських ресурсів можуть бути: оцінка працівників (визначати здібності і навички працівників); визначення мінімальної кваліфікації працівників зараз і в майбутньому (метою кожного працівника на підприємстві є виконання вимог і завдань до нього); задоволення своєю роботою, покращення свого іміджу, підвищення можливостей; відповідальність, покращення свого статусу на ринку праці, стабільна робота та достатній дохід; визначення стратегічних цілей компанії разом з кадровими потребами, формування попередніх резервів, покращення управлінських резервів, підвищення кваліфікації, заробітна плата відповідно до виконаної роботи.

Заходи щодо розвитку трудових ресурсів необхідно планувати відповідно до загальної стратегії розвитку організації через виявлення невідповідностей між професійними знаннями та навичками персоналу для досягнення

стратегічної мети, професійної компетенції. Заходи розвитку трудових ресурсів визначають учасників програм навчання, зміст, спрямованість, терміни проведення програм навчання. Раціональне використання і розвиток трудових ресурсів полягає в більш повному виявленні і реалізації здібностей кожного працівника підприємства, доданні праці характеру творчості, підвищенні професійно-кваліфікаційного рівня працівників за рахунок стимулювання й оцінки внеску кожного працівника в кінцевий результат [57, с. 168].

Для покращення ефективності використання трудових ресурсів, потрібно здійснювати організацію навчання працівників за таким планом:

1) докладно досліджувати розроблений стратегічний план і поточні завдання. Будь-яке навчання повинно бути пов'язане з реалізацією мети організації. Потрібно чітко уявляти кінцевий результат навчання;

2) організувати навчання, спрямоване тільки на досягнення мети. У жодному разі не можна влаштовувати навчання тільки тому, що воно стало модним;

3) проаналізувати правильність роботи співробітників і відповідність їх кваліфікації;

4) докладно досліджувати основні недоліки, яким надається велике значення при оцінюванні виконання роботи. Навчальна програма має бути спрямована на усунення їх і набуття працівниками таких навичок, яких вони не мають;

5) проводити аналіз причин звільнення працівників. При цьому причини, через які відбувалися звільнення і які можуть бути розв'язані за допомогою навчання, обов'язково мають бути враховані в програмі навчання працівників;

6) провести анкетування працівників і виявити найслабші напрямки в рівні їхньої підготовки; включити їх до програми навчання;

7) обов'язково включити до програми питання особистого характеру (подолання конфліктів, керування стресом, планування особистих фінансових засобів тощо).

На сучасних вітчизняних підприємствах все більш важливим і розумним стає те, що до управління переходить не весь колектив, а кожен окремий працівник. Хоча вони є частиною системи, вони є унікальною особистістю, самостійним суб'єктом і мають свої власні специфічні та персоналізовані, потреби, інтереси, бажання, уподобання, цінності тощо. По-перше, необхідно вказати на багаторівневість і ідентичність досліджуваної системи. Ідентичність системи управління людськими ресурсами пов'язана з її поділом на безліч підсистем ієрархічної організації, серед яких деякі «бар'єри взаємодії» розділяють систему на дискретні структури. Тому об'єктом управління людськими ресурсами є водночас організація в цілому, різні її структурні підрозділи, основний трудовий колектив і кожен робітник. Основним органом управління людськими ресурсами є лінійні та функціональні керівники всіх рівнів управління, працівники виробничих і функціональних відділів, які дають змогу забезпечити керівників необхідною управлінською інформацією або виконувати обслуговуючі функції. Основним змістом управління трудовими ресурсами є багатосторонній процес впливу суб'єкта на об'єкт управління.

Втім, ця взаємодія не позбавлена неоднозначності, оскільки люди не є пасивними об'єктами управління, вони активно змінюють себе, змінюють особистісні та професійні характеристики, ставлення до роботи. Співробітники впливають на процес ухвалення рішень, пов'язаних з їхніми інтересами, тим самим спричиняючи зміни вартості людського фактора та енергетичних показників. Загалом, цю зміну можна розглядати як основний показник ентропії робочого місця — показник, що характеризує збалансованість або розлад організації у робочій силі.

Форма управління людськими ресурсами – це складний комунікативний процес, який відбувається між суб'єктом і об'єктом, починаючи від діалогу з кандидатами на вакантні посади й закінчуючи оцінкою трудового колективу та окремих працівників. Система управління людськими ресурсами сповнена інформаційним потоком, який передбачає не тільки чисто трудові відносини, а й соціальну взаємодію, з одного боку, це може принести хаос, з іншого –

впорядкувати систему продуктивності та перейти на вищий рівень. З точки зору матеріальної економіки, людина може постійно посилювати енергетичний потік, пов'язаний з її духовним розвитком, що також відбивається на трудовій поведінці. Інформаційна діяльність учасників трудових правовідносин впливає на рівень ентропії в системі, тобто на ступінь знецінення трудової енергії, та ступінь втрат через нерозумне використання трудового потенціалу в процесі вирішення виробничих завдань. Таким чином, підпорядкування в ієрархії системи управління людськими ресурсами повинне бути жорстким, але специфічним — на зміну формально-бюрократичним вимогам мають прийти етично-естетичні і поведінкові. Це допоможе уникнути проблем, детермінованих базисною невизначеністю і суперечливістю, які пов'язані з людськими цінностями і діями. Самоврядування трудових колективів, навчання на робочому місці, жорстка організаційна культура («запрограмований колективний розум») стають основою сучасної організації.

У сучасному нестабільному бізнес-середовищі конкурентоспроможність підприємства в основному залежить від рівня розвитку працівників та інтелектуального капіталу. У свою чергу, система управління людськими ресурсами стає все складнішою, вимагає досить потужного інформаційного забезпечення, комунікації та взаємодії. Складність системи полягає в її непередбачуваному поєднанні тенденцій організації (управління) і самоорганізації. Для забезпечення розвитку такої системи недоцільно «приглушати» потенціал самоорганізації та ентропію окремих виконавців у їхній робочій поведінці, оскільки це може бути так званим «якісним стрибком». Поділ системи управління трудовими ресурсами на керуючу і керовану є умовним, а тому багато управлінських рішень ініціюється самими співробітниками, а результат виконання вказівок керівника багато в чому визначається ставленням підлеглих до своєї праці, рівнем задоволення їх потреб та іншими суб'єктивними чинниками.

Отже, поліпшення ефективності формування та використання трудових ресурсів підприємства сприятиме зменшенню втрат робочого часу,

забезпечення його раціонального використання, покращення поєднання праці та відпочинку. Суттєвим резервом підвищення ефективності формування та використання трудових ресурсів на підприємстві є підвищення продуктивності праці та навчання працівників відповідно до потреб підприємства, удосконалення системи перепідготовки, покращення умов праці. На основі виявлених резервів формується напрям розвитку трудових ресурсів підприємства в рамках відповідної стратегії. Застосований метод управління працівниками передбачає створення матеріальних і моральних стимулів до якісної роботи, а не управління. До основних принципів цього методу належать: створення системи матеріального стимулювання, забезпечення незалежності виконавців у прийнятті рішень та належних можливостей просування по службі, налагодження системи навчання.

Загалом, для об'єднання складових системи «управління трудовими ресурсами» керівникам потрібно переглянути співвідношення між засобами, з одного боку, жорсткого адміністративного та, з іншого, — ціннісно-цільового впливу на поведінку працівників, що призведе до більш повного розкриття креативного потенціалу кожної особистості та досягнення необхідного розмаїття у структурі підлеглих, і таким чином на стратегію розвитку компанії.

РОЗДІЛ 3

ОБЛІК ФОНДУ ОПЛАТИ ПРАЦІ У ФГ «КУЩОВИЙ В. С.» АРБУЗИНСЬКОГО РАЙОНУ

3.1. Документування та організація обліку фонду оплати праці

Раціональна організація оплати праці має значний вплив на ефективність виробництва та економічну самостійність підприємств. Витрати на оплату праці є однією з головних складових собівартості продукції (робіт, послуг), тому облік заробітної плати є дуже важливою ланкою в системі бухгалтерського обліку.

Облік фонду оплати праці займає особливе місце в найбільш трудомісткій області обліку. Робота на цій ділянці вимагає: високої точності, акуратності, максимальної уваги і, звичайно, своєчасного виконання всіх розрахункових операцій.

Відповідно до Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку від 24 травня 1995 року №88 господарські операції відображаються у бухгалтерському обліку методом їх суцільного і безперервного документування. Записи в облікових регістрах проводяться на підставі первинних документів, створених відповідно до вимог Положення [44].

Первинні документи складаються на бланках типових форм, затверджених Державним комітетом статистики України, а також на бланках спеціалізованих форм, затверджених міністерствами і відомствами України. Документування господарських операцій може здійснюватись з використанням виготовлених самостійно бланків, які повинні обов'язково містити реквізити типових або спеціалізованих форм.

У первинному обліку оплати праці на сільськогосподарських підприємствах існують проблеми, які передбачають недостатність інформації, яка відображається в них, це в свою чергу призводить до складності і більшої трудомісткості по розрахунках з оплати праці.

Наказом Державного комітету статистики України від 5 грудня 2008 року № 489 затверджено типові форми первинної облікової документації підприємств, установ, організацій щодо розрахунків з оплати праці:

№ П-1 «Наказ (розпорядження) про прийняття на роботу»;

№ П-3 «Наказ (розпорядження) про надання відпустки»;

№ П-4 «Наказ (розпорядження) про припинення трудового договору (контракту)»;

№ П-5 «Табель обліку використання робочого часу»;

№ П-6 «Розрахунково-платіжна відомість працівника»;

№ П-7 «Розрахунково-платіжна відомість (зведена)»[30] .

Відповідно до наказу Держкомстату та Міністерства оборони України від 25 грудня 2009 р. № 495/656 затверджено ще одну типову форму первинної облікової документації № П-2 "Особова картка працівника" [61]. Особова картка працівника заповнюється як за основним місцем роботи, так і за сумісництвом, у тому числі на тому самому підприємстві, на підставі відповідних документів: паспорта, трудової книжки, диплома або іншого документа про освіту тощо та складається з 5 розділів: I – «Загальні відомості», II – «Відомості про військовий облік», III – «Професійна освіта на виробництві (за рахунок підприємства-роботодавця)", IV – «Призначення і переведення», V – «Відпустки».

Особові картки комплектуються відповідно до штатного розпису в структурних підрозділах, а всередині структурного підрозділу – за прізвищами працівників в алфавітному порядку [9].

На сумісників, тимчасових працівників і жінок, які знаходяться у відпустці по догляду за дитиною, особові картки комплектуються окремо. З карток складається картотека особового складу підприємства. Усі записи в особовій картці підтверджуються особистим підписом працівника.

Відпустка - це встановлена законом, колективним договором або трудовим контрактом певна кількість календарних днів безперервного відпочинку, які надаються працівникові роботодавцем у календарному році з

оплатою або без оплати їх із збереженням місця роботи (посади) за працівником на цей час.

Відповідно до статей 2 та 6 Закону України "Про відпустки" право на відпустки мають громадяни України, які перебувають у трудових відносинах з підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності, виду діяльності та галузевої належності, а також працюють за трудовим договором у фізичної особи (підприємства).

Іноземні громадяни та особи без громадянства, які працюють в Україні, мають право на відпустки нарівні з громадянами України.

Право на відпустки забезпечується:

- гарантованим наданням відпустки визначеної тривалості із збереженням на її період місця роботи (посади), заробітної плати (допомоги) у випадках, передбачених Законом «Про відпустки»;

- заборонаю заміни відпустки грошовою компенсацією, крім випадків, передбачених у ст. 24 Закону «Про відпустки» та ст. 83 КЗпП.

За бажанням працівника у разі його звільнення (крім звільнення за порушення трудової дисципліни) йому має бути надано невикористану відпустку з наступним звільненням. Датою звільнення у цьому разі є останній день відпустки [9].

У разі звільнення працівника у зв'язку із закінченням строку трудового договору невикористана відпустка може за його бажанням надаватися й тоді, коли час відпустки повністю або частково перевищує строк трудового договору. У цьому разі чинність трудового договору продовжується до закінчення відпустки.

Згідно зі ст. 4 Закону «Про відпустки» встановлено такі види відпусток:

1) щорічні відпустки:

- основна відпустка;
- додаткова відпустка за роботу із шкідливими та важкими умовами праці;
- додаткова відпустка за особливий характер праці;

- інші додаткові відпустки, передбачені законодавством;
- 2) додаткові відпустки у зв'язку з навчанням;
- 3) творча відпустка;
- 4) соціальні відпустки;
- 5) відпустки без збереження заробітної плати. Законодавством, колективним договором, угодою та трудовим договором можуть установлюватись інші види відпусток.

Щорічні (основна та додаткові) відпустки надаються із збереженням на їх період місця роботи (посади) і заробітної плати. Тривалість відпусток визначається Законом «Про відпустки», іншими законами та підзаконними нормативно-правовими актами України і незалежно від режимів та графіків роботи обліковується у календарних днях [9].

Щорічна основна відпустка надається працівникам за відпрацьований робочий рік, який відлічується з дня укладення трудового договору.

Документи з обліку робочого часу працівників надходять в бухгалтерію, після чого робиться їх угруповання з метою визначення загального місячного заробітку кожного працівника і загального фонду заробітної плати по підприємству (рис. 3.1).

Головним зведеним документом щодо обчислення заробітної плати є розрахункова відомість. Підставою для її складання служать такі первинні документи:

- таблиць обліку робочого часу;
- довідки-розрахунки на окремі види доплат, суми додаткової заробітної плати та допомоги по тимчасовій непрацездатності;
- виконавчі листи і заяви працівників на різні відрахування і утримання із заробітної плати;
- платіжні відомості або видаткові касові ордери на видані аванси.

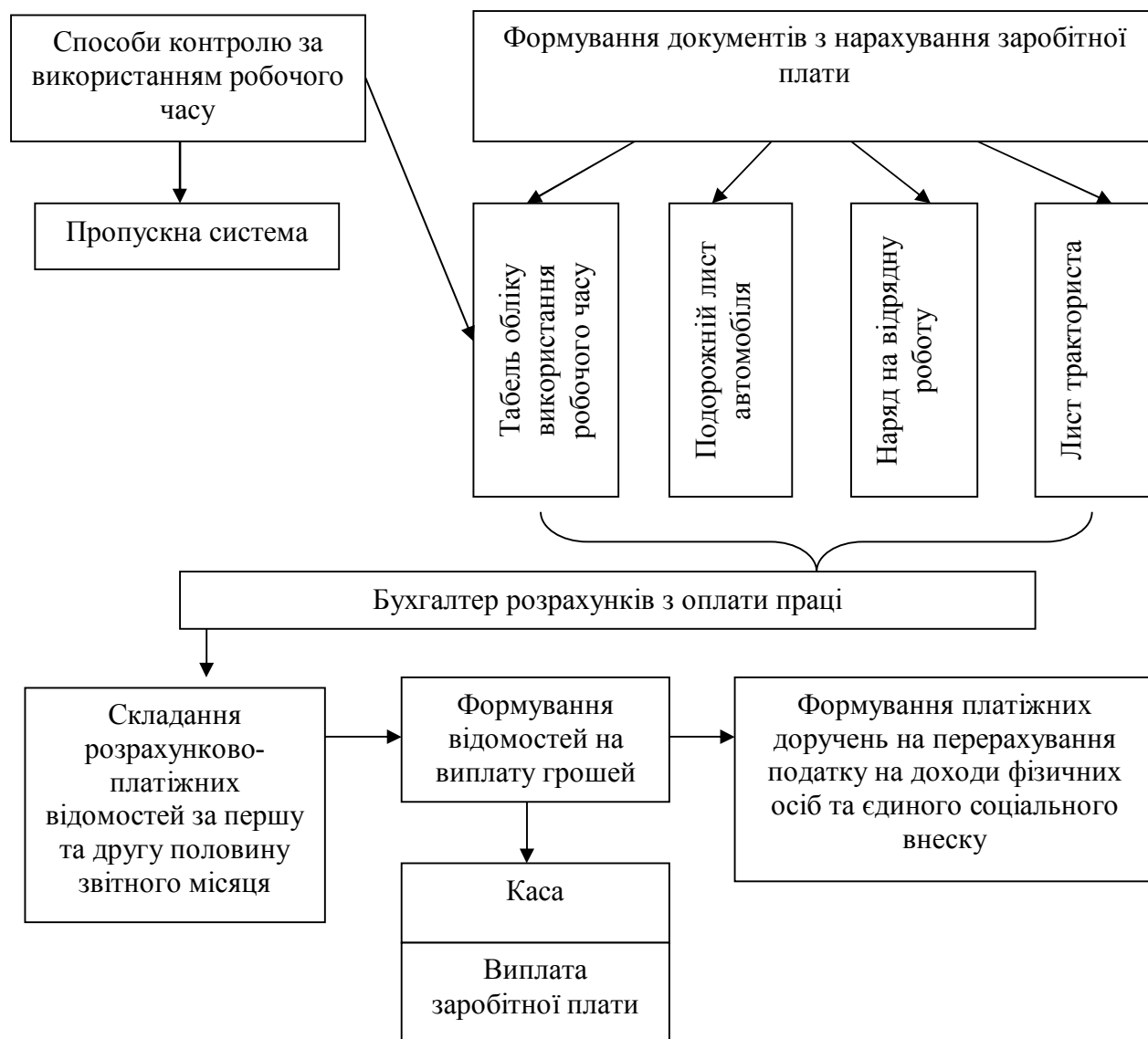

Рисунок 3.1 - Послідовність формування документів з нарахування та виплати заробітної плати

Джерело: побудовано за даними [68]

Підставою для нарахування заробітної плати у ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району використовують наступні документи: Табель обліку використання робочого часу (форма № П-5); Обліковий лист праці і виконаних робіт (форма № 66 та № 66а); Обліковий лист тракториста-машиніста (форма № 67); Наряд на відрядну роботу (для бригади та індивідуальний) (форма №70 та №70а); Книга реєстрації листків непрацездатності (форма № 170); Книга обліку розрахунків з оплати праці (форма № 44); інші документи.

Основним первинним документом з обліку виходу на роботу і відпрацьованого часу у ФГ «Кущовий В. С.» є Табель обліку використання робочого часу (ф. № П-5). Він складається в одному примірнику протягом

місяця окремо за виробничими підрозділами і категоріями працюючих. Табельний облік у фермерському господарстві ведеться бухгалтером підприємства. Для кожного працівника в таблиці відводять окремий рядок, у якому записують кількість відпрацьованих годин, умовними літерами зазначають причини невиходу на роботу, наприклад «В» - вихідні, «Х» – дні хвороби, «ЧВ» – чергова та додаткова відпустка тощо. Наприкінці місяця таблиць передають у бухгалтерію для нарахування оплати праці.

Для ведення обліку використаного часу кожному працівнику під час приймання на роботу присвоюється табельний номер, котрий використовується у всіх документах з обліку праці та її оплати.

Для обліку обсягу виконаних робіт, робочого часу і заробітної плати у будівництві, промислових, допоміжних та інших виробництв застосовують Наряд на відрядну роботу (для бригади; ф. № 70) і Наряд на відрядну роботу (індивідуальний; ф. № 70а). У них на лицьовому боці вказують завдання, розряд роботи, норму часу і розцінку за одиницю робіт, на зворотному боці заповнюють таблиць, в якому обліковується час, відпрацьований кожним працівником. Заробіток кожного члена бригади визначається в таблиці пропорційно до виконаних робіт, відпрацьованого часу, розряду робіт і встановлених розцінок.

Для обліку ручних та кінно-ручних робіт застосовують Обліковий лист праці та виконаних робіт (ф. № 66). В облікових листах відображають назву робіт за відповідне число, відпрацьований час, обсяг виконаної роботи та нараховану суму оплати праці. За кожним видом робіт записують одиницю виміру, норму виробітку і розцінку.

Обліковий лист тракториста-машиніста (ф. № 67) застосовується для обліку робіт трактористів-машиністів протягом місяця, що передбачено планом документообігу [34]. У ньому відображаються виконані роботи під ту чи іншу культуру, склад агрегату. Виконані транспортні роботи тракторами оформляють Дорожнім листом трактора. Дорожній лист виписує механік або бригадир і видає на руки трактористу. На лицьовому його боці записують

завдання трактористу, в якому відмічають в чиему розпорядженні знаходиться тракторист. Механік (бригадир) перевіряє справність трактора, дає дозвіл на виїзд і відмічає час початку роботи, затверджує це своїм підписом, а тракторист розписується про прийняття трактора (в справному стані).

Облік перевезення вантажів автотранспортом, а також нарахована оплата водієві, витрати пального у ФГ «Кущовий В. С.» ведуть у Подорожньому листі вантажного автомобіля ф. № 2. Крім того в господарстві використовуються Подорожні листи службового легкового автомобіля. Всі подорожні листи після виконання робіт мають здаватися у бухгалтерію, де на їх основі нараховують оплату праці за робочий день (день або зміну), визначають обсяг виконаних робіт і наданих послуг.

Нарахування заробітної плати за чергову відпустку, а також звільнення з роботи до закінчення місяця оформляється Розрахунком за заробітною платою, де обчислюється середній заробіток за місяць і день, показуються усі види оплати та утримань, а також визначається сума, що належить до виплати.

Перевірені і затверджені первинні документи з обліку праці та її оплати узагальнюються і групуються за кожним працівником ФГ «Кущовий В. С.» для організації розрахунків з ними. Групування даних про нараховану заробітну плату за кожним працівником проводять у таких реєстрах і документах: Табелі обліку робочого часу, Накопичувальна відомість обліку використання машинно-тракторного парку, Накопичувальна відомість обліку роботи вантажного автотранспорту, Наряд на відрядну роботу.

Облікові і дорожні листи трактористів-машиністів групують у Накопичувальній відомості обліку використання машинно-тракторного парку. У ній на кожного тракториста-машиніста відкривається сторінка, на якій послідовно записують: прізвище, ім'я та по батькові механізатора, його класність і стаж роботи, марку та господарський номер трактора. В окремих графах на підставі Облікових листів тракториста-машиніста і Дорожніх листів трактора за кожен дату відображають кількість відпрацьованих годин та

нараховану заробітну плату. Проте у відомостях не відображаються відпрацьовані машино-дні та машино-зміни кожним механізатором.

Накопичувальна відомість обліку роботи вантажного автотранспорту побудована за тим самим принципом, що і Накопичувальна відомість обліку використання машинно-тракторного парку. В цій відомості за кожним автомобілем та водієм накопичуються дані із подорожніх листів про виконані роботи і нараховану заробітну плату [42].

Документування та організація обліку фонду оплати праці у ФГ «Кущовий В. С.» має певні недоліки. Так у господарстві не використовується встановлена форма такого первинного документу як Листок обліку простоїв (форма № 64а), що в свою чергу ускладнює групування даних, а іноді призводить до помилок. Іноді Подорожні листи подаються до бухгалтерії з затримкою, що ускладнює процес їхньої обробки, порушуються терміни нарахування оплати праці і відбувається неякісне рознесення даних дорожніх листів у Накопичувальні відомості обліку роботи вантажних автомобілів. У Накопичувальних відомостях відсутні деякі важливі показники. Наприклад, у Накопичувальній відомості обліку використання машинно-тракторного парку не відображаються відпрацьовані машино-дні та машино-зміни кожним механізатором.

3.2. Синтетичний та аналітичний облік фонду оплати праці

Аналітичний облік фонду оплати праці, витрат на оплату праці і пов'язаних з ними розрахунків у ФГ «Кущовий В. С.» здійснюється за кожним працівником підприємства, а також за видами виплат та утримань. Для цього використовуються розрахунково - платіжні відомості, які ведуться в електронній формі.

Розрахунково-платіжні відомості є основним документом, який використовується для оформлення розрахунків з оплати праці з робітниками. Розрахунково-платіжні відомості складаються за окремими структурними

підрозділами господарства. У них записують усіх працівників підприємства за категоріями із зазначенням прізвища, табельного номера, професії, посади, відпрацьованих днів (годин).

У розрахунково-платіжній відомості, крім сум нарахованої основної і додаткової заробітної плати за її видами також вказуються суми допомоги з тимчасової непрацездатності, які записують з Листів непрацездатності, а також суми допомоги у зв'язку з вагітністю і пологами, премій та інші нарахування. В розрахунково-платіжній відомості вказуються утримання внесків до Пенсійного фонду, Фондів соціального страхування, нарахування податку з доходів фізичних осіб, а також суми, що належать до видачі.

Розрахунково-платіжні відомості підписуються керівником та головним бухгалтером і одночасно є особовим рахунком працюючих та оборотними відомостями до рахунку 66 «Розрахунки за виплатами працівникам». На основі відомості заповнюється Платіжна відомість для видачі заробітної плати робочим та службовцям. Платіжна відомість передається в касу для виплати заробітної плати робітникам під розписку, яка затверджує одержання грошей.

Заробітна плата робітникам у ФГ «Кущовий В. С.» виплачується два рази в місяць: за першу половину місяця видається у вигляді авансу, а в другу – проводиться повний розрахунок заробітної плати за місяць.

Фермерське господарство «Кущовий В. С.» співпрацює з українським банком, другим за розмірами активів та найбільшим за кількістю відділень серед усіх банків України – Публічним акціонерним товариством «Державний ощадний банк України» (АТ «Ощадбанк»). Підприємство виплачує працівникам заробітну плату на картку. Щоб зарахувати заробітну плату, банк відкриває кожному працівнику підприємства картковий рахунок (картрахунок) і видає банківську картку будь-якої платіжної системи. Гроші залишаються на карткових рахунках співробітників до їх зняття в банкоматі (касовому терміналі) або до проведення безготівкових платежів в торгово-сервісній мережі.

Розрахунки з оплати праці та за іншими виплатами у ФГ «Кущовий В. С.» ведуть на синтетичному рахунку першого порядку 66 «Розрахунки за виплатами працівникам». На цьому рахунку здійснюється узагальнення інформації про розрахунки з працівниками (які належать як до облікового, так і до необлікового складу підприємства) за виплатами, як заробітної плати, так і іншими нарахованими на користь працівника сумами, а також розрахунки за не одержані персоналом у встановлений строк суми з виплат працівникам, за іншими поточними виплатами.

Рахунок 66 «Розрахунки за виплатами працівникам» має такі субрахунки:

661 – «Розрахунки за заробітною платою»;

662 – «Розрахунки з депонентами»;

663 – «Розрахунки за іншими виплатами» [36].

За кредитом рахунку 66 «Розрахунки за виплатами працівникам» відображаються нарахована працівникам підприємства основна та додаткова заробітна плата, премії, допомога по тимчасовій непрацездатності, інші належні до нарахування працівникам виплати, за дебетом - виплата основної та додаткової заробітної плати, премій, допомоги по тимчасовій непрацездатності тощо; вартість одержаних матеріалів, продукції та товарів у рахунок заробітної плати (погашення заборгованості перед працівниками за іншими виплатами); утримання податку з доходів фізичних осіб, збору на обов'язкове державне пенсійне страхування, внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, платежів за виконавчими документами та інші утримання з виплат працівникам.

Виплати працівникам включають поточні виплати, виплати при звільненні, виплати по закінченні трудової діяльності, виплати інструментами власного капіталу підприємства, інші довгострокові виплати.

Поточні виплати працівникам включають: заробітну плату за окладами та тарифами, інші нарахування з оплати праці; виплати за невідпрацьований час (щорічні відпустки та інший оплачуваний невідпрацьований час); премії та інші

заохочувальні виплати, що підлягають сплаті протягом дванадцяти місяців по закінченні періоду, у якому працівники виконують відповідну роботу, тощо.

Нарахована сума, виплачена працівникам за виконання робіт протягом звітного періоду, визнається поточними зобов'язаннями.

Виплати за невідпрацьований час, що підлягають накопиченню, визнаються зобов'язанням через створення забезпечення у звітному періоді.

Виплати за невідпрацьований час, що не підлягають накопиченню, визнаються зобов'язанням у тому періоді, у якому час відсутності працівника на роботі підлягає оплаті.

Премії та інші заохочувальні виплати визнаються зобов'язанням шляхом створення забезпечення у звітному періоді, якщо робота, виконана працівниками у цьому періоді, дає їм право на отримання таких виплат у майбутньому.

Зобов'язання щодо виплат при звільненні визнається у разі, якщо підприємство має зобов'язання безумовно звільнити одного чи кількох працівників до досягнення ними пенсійного віку або самостійно надати допомогу при звільненні за власним бажанням відповідно до чинного законодавства, контрактом чи іншою угодою.

Виплати при звільненні визнаються витратами того періоду, у якому виникають зобов'язання за такими виплатами.

Виплати при звільненні, що не підлягають сплаті в повному обсязі протягом дванадцяти місяців після дати балансу, обчислюються за теперішньою вартістю з використанням ставки дисконту, визначеної у пункті 28 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 26 "Виплати працівникам" [43].

Якщо звільнення за власним бажанням відбуватиметься за пропозицією підприємства із зобов'язанням здійснити виплати при звільненні, то оцінка таких виплат здійснюється з урахуванням кількості працівників, які, як очікується, приймуть таку пропозицію.

Зобов'язання та активи, пов'язані з виплатами по закінченні трудової діяльності, обліковуються за кожною програмою виплат по закінченні трудової діяльності.

Заборгованість підприємства з виплат працівникам у разі одержання підприємством готівки для виплати через касу підприємства та неотримання її працівниками в установлений строк відображається за дебетом субрахунків 661 «Розрахунки за заробітною платою» і 663 «Розрахунки за іншими виплатами» та кредитом субрахунку 662 «Розрахунки з депонентами».

На субрахунку 663 «Розрахунки за іншими виплатами» ведеться облік розрахунків за виплатами, що не належать до фонду оплати праці, зокрема допомога по частковому безробіттю, допомога по тимчасовій непрацездатності.

По рахунку 66 може бути розгорнутий залишок: кредитовий, який відображає заборгованість господарства перед своїми працівниками по заробітній платі та дебетовий, що показує заборгованість окремих працівників господарству по заробітній платі.

У ФГ «Кущовий В. С.» для обліку розрахунків за зборами на обов'язкове державне пенсійне страхування, на обов'язкове соціальне страхування, на обов'язкове соціальне страхування на випадок безробіття тощо використовується синтетичний рахунок першого порядку 65 «Розрахунки за страхуванням».

За кредитом рахунку 65 «Розрахунки за страхуванням» відображаються нараховані зобов'язання за страхуванням, а також одержані від органів страхування кошти, за дебетом – погашення заборгованості та витрачання коштів страхування на підприємстві.

Рахунок 65 має такі субрахунки:

651 – «За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування»;

652 – «За соціальним страхуванням»;

654 – «За індивідуальним страхуванням »;

655 – «За страхуванням майна».

Витрати на оплату праці є одним з основних елементів витрат операційної діяльності підприємства і пов'язані практично зі всіма видами діяльності підприємства. У бухгалтерському обліку відображення витрат на оплату праці здійснюється відповідно до П(с)БО 16 «Витрати».

До виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) включається сума оплати праці у складі прямих витрат і розподілених змінних і постійних загальновиробничих витрат (п. 11 П(с)БО 16 «Витрати»).

У ФГ «Кущовий В. С.» заробітна плата відображається за допомогою рахунків класу 9 та рахунка 23 «Виробництво» (рис.3.2).

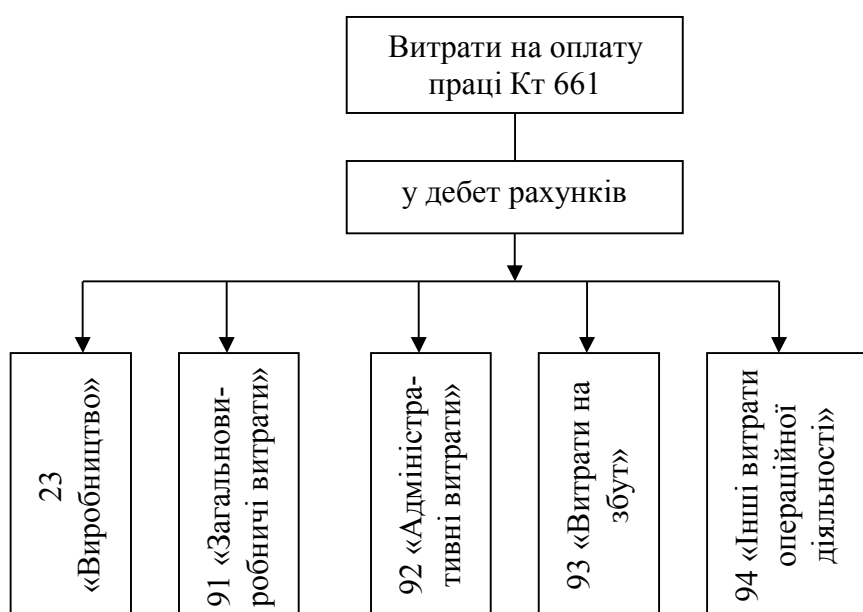

Рисунок 3.2 - Схема розподілу витрат на оплату праці у ФГ «Кущовий В. С.»

Джерело: побудовано за даними [33]

Кореспонденцію рахунків з обліку оплати праці у ФГ «Кущовий В. С.» наведено в таблиці 3.1.

До прямих витрат на оплату праці включається заробітна плата та інші виплати працівникам, зайнятим виробництвом продукції, виконанням робіт або наданням послуг, які можуть бути безпосередньо віднесені до конкретного об'єкту витрат. Відображаються такі витрати по дебету рахунку 23 «Виробництво».

До загальновиробничих витрат відноситься заробітна плата, витрати на оплату службових відряджень апарату управління цехами, ділянками; оплата праці загальновиробничого персоналу. Облік таких витрат ведеться по дебету рахунку 91 «Загальновиробничі витрати».

Загальновиробничі витрати щомісячно в порядку, встановленому П(с)БО, розподіляються і списуються з кредиту рахунку 91 «Загальновиробничі витрати» в дебет рахунків 23 «Виробництво» і 90 «Собівартість реалізації».

**Таблиця 3.1 Господарські операції з обліку оплати праці у ФГ
«Кущовий В. С» Арбузинського району**

№ п/п	Зміст господарської операції	Первинний документ	Кореспондуючі рахунки		Сума, грн
			Дебет	Кредит	
1.	Нарахована заробітна плата, премії, доплати, надбавки та інші виплати робітнику основного та допоміжного виробництв за виготовлення продукції, здійснення робіт.	Табель обліку використання робочого часу	23 «Виробництво»	661 «Розрахунки за заробітною платою»	6300,00
2.	Нарахована заробітна плата, премії, доплати, надбавки та інші виплати: - загальновиробничому персоналу підприємства; - адміністративному персоналу підприємства.	Табель обліку використання робочого часу	91 «Загальновиробничі витрати» 92 «Адміністративні витрати»	661 «Розрахунки за заробітною платою»	6850,00 8240,00
3.	Нарахована заробітна плата робітникам за роботи, пов'язані зі збутом продукції.	Табель обліку використання робочого часу	93 «Витрати на збут»	661 «Розрахунки за заробітною платою»	7290,00
4.	Списується на зменшення фінансових результатів підприємства нарахована заробітна плата та інші види оплати праці з рахунків 92, 93.	Бухгалтерська довідка	791 «Результат основної діяльності»	92 «Адміністративні витрати» 93 «Витрати на збут»	8240,00 7290,00

Продовження таблиці 3.1

5.	Утримані із заробітної плати: - податок з доходів фізичних осіб; - військовий збір; - внески до Пенсійного фонду (єдиний соціальний внесок).	Розрахунково-платіжна відомість	661 «Розрахунки за заробітною платою»	641 «Розрахунки за податками» 642 «Розрахунки за обов'язковими платежами» 651 «Розрахунки за пенсійним забезпеченням»	5162,40 430,20 6309,60
6.	Перерахована на картковий рахунок працівників заробітна плата (аванс).	Виписка банку	661 «Розрахунки за заробітною платою»	311 «Поточні рахунки в національній валюті»	23087,40
7.	Нараховано єдиний соціальний внесок.	Журнал-ордер №5	23 «Виробництво» 91 «Загальновиробничі витрати» 92 «Адміністративні витрати» 93 «Витрати на збут»	651 «Розрахунки за пенсійним забезпеченням» (єдиний соціальний внесок)	6309,60
8.	Наприкінці місяця закриття рахунків – витрат діяльності на фінансовий результат (рахунки 92,93).	Бухгалтерська довідка	79 «Фінансові результати»	92 «Адміністративні витрати» 93 «Витрати на збут»	8240,00 7290,00

Джерело: побудовано автором за даними [19]

Витрати підприємства на оплату праці, які пов'язані з операційною діяльністю, але при цьому не входять у виробничу собівартість продукції, підрозділяються на такі види:

1) адміністративні витрати (рахунок 92). До них відносяться витрати на оплату службових відряджень апарату управління підприємством і витрати на його утримання;

2) витрати на збут (рахунок 93). Сюди відносяться витрати на оплату праці і комісійні винагороди продавцям, торговим агентам і працівникам, що забезпечують збут продукції;

3) інші операційні витрати (рахунок 94). До них відносяться виплати матеріальної допомоги.

Внески до соціальних фондів, нараховані на заробітну плату, відносяться на ті ж рахунки витрат, що і нараховані працівникам виплати по заробітній платі.

У ФГ «Кущовий В. С.» використовується Журнально-ордерна форма бухгалтерського обліку. Основними реєстрами бухгалтерського обліку є журнали-ордери, які у деяких випадках об'єднані з відомостями до них. Тобто часто журнали-ордери відображають не лише кредитові, але й дебетові обороти. Записи в них здійснюються на підставі первинних документів із зазначенням кореспондуючих рахунків.

Відповідно до Методичних рекомендацій з організації та ведення бухгалтерського обліку за журнально-ордерною формою на підприємствах агропромислового комплексу, затверджених наказом Міністерства аграрної політики № 49 від 7 березня 2001 року рекомендується для обліку операцій по рахунках 471 «Забезпечення виплат відпусток», 65 «Розрахунки за страхуванням», 66 «Розрахунки за виплатами працівникам» використовувати Журнал-ордер № 10.2 с.-г [45].

Рисунок 3.3 - Діюча схема запису в реєстрах з обліку розрахунків за виплатами працівникам у ФГ «Кущовий В. С.»

Джерело: побудовано за даними [33]

Синтетичний облік розрахунків з оплати праці у ФГ «Кущовий В. С.» ведеться в Журналі-ордері 10.3 с.-г., (рекомендованою є форма 10.2 с.-г.), в якому відображають нараховану заробітну плату та пов'язані з нею суми відрахувань. Журнал-ордер відкривається на місяць.

Діюча схема запису в регістрах з обліку розрахунків за виплатами працівникам у ФГ «Кущовий В. С.» наведено на рисунку 3.3.

З Журналу-ордеру №10.3 с.-г. інформація переноситься в Головну книгу, а з Головної книги – до Балансу.

Суми виплат і утримань з оплати праці звіряють з журналами-ордерами № 1 с.-г та №7 с.-г.

Аналітичний облік оплати праці у ФГ «Кущовий В. С.» ведеться добре, проте ведення синтетичного обліку має певні недоліки. Слід взяти до уваги, що діюча схема запису в регістрах з обліку розрахунків за виплатами працівникам є недосконалою, не використовуються Зведені відомості.

У ФГ «Кущовий В. С.» не створюється забезпечення (резерв) для оплати відпусток, мета якого - рівномірно розподілити витрати на оплату відпусток протягом звітного періоду.

3.3. Напрямки вдосконалення обліку фонду оплати праці

Розглядаючи загальний стан обліку фонду оплати праці в ФГ «Кущовий В. С.» слід відмітити, що хоч в цілому він є добрим, проте має ряд недоліків, тому необхідно розглянути шляхи його удосконалення.

Перш за все необхідно запровадити використання встановленої форми первинного документу, такого як Листок обліку простоїв (форма № 64а), що дозволить точніше вести облік та оперативніше опрацьовувати документи.

Застосовувана нині форма Подорожнього листа не є оптимальною і вимагає подальшого удосконалення. Доцільніше було б розробити і застосовувати на практиці Подорожній лист накопичувальної форми, в якому б фіксувалася робота автомобіля за 7—10 днів, що дозволило б зекономити як

матеріальні, так і трудові затрати на одержання та обробку інформації про роботу автомобільного транспорту господарства.

У Накопичувальній відомості обліку використання машинно-тракторного парку доцільним є відображення відпрацьованих машино-днів та машино-змін кожним механізатором.

Розглянувши діючу у господарстві схему запису в регістрах з обліку розрахунків за виплатами працівниками слід сказати, що вона потребує удосконалення.

Доцільно використовувати Зведену відомість нарахування та розподілу оплати праці та відрахувань від неї за об'єктами обліку, у якій відображається розподіл оплати праці та відрахувань на соціальні заходи за об'єктами обліку. Ця відомість складається на підставі первинних документів та накопичувальних відомостей. У ній слід відображати кількість відпрацьованих людино-годин, суму нарахованої оплати праці та відрахувань від неї на соціальні заходи.

Для контролю за використанням фонду оплати праці і станом розрахунків з оплати праці з робітниками і службовцями необхідно запровадити складання Зведеної відомості з розрахунків з робітниками і службовцями. Вона повинна складатися на підставі показників розрахунково-платіжних відомостей за звітний місяць. У відомості необхідно узагальнювати дані загалом по підприємству: про суму нарахованої оплати праці, суми оплати праці, виданої готівкою в поточному місяці, про розміри депонованої заробітної плати, а також суми утримань за їх видами.

Зведена відомість нарахування та розподілу оплати праці та відрахувань від неї по об'єктах обліку та Зведена відомість по розрахунках з робітниками і службовцями є підставою для записів у Відомість аналітичного обліку по рахунку 65 «Розрахунки за страхуванням».

У разі використання вищевказаних реєстрів схема запису в регістрах з обліку розрахунків за виплатами працівниками відрізнятиметься від діючої в господарстві (рис.3.4).

У ФГ «Кущовий В. С.» відпустки надаються працівникам протягом року нерівномірно. Щоб виключити вплив суми нарахованих відпускних на фінансовий результат періоду, на який доводиться таке нерівномірне нарахування, необхідним є створення резерву відпусток, що дало б можливість не лише створити забезпечення для виплати відпусток, а й надавати виплати на оздоровлення робітників господарства.

П(с)БО 11 «Зобов'язання» (п. 13) передбачено створення забезпечення (резерву) для оплати відпусток, мета якого - рівномірно розподілити витрати на оплату відпусток протягом звітного періоду. Відповідно до п.7 П(с)БО 26 «Виплати працівникам» виплати за невідпрацьований час, що підлягають накопиченню, визнають зобов'язанням шляхом створення забезпечення у звітному періоді.

Рисунок 3.4 - Рекомендована схема запису в регістрах з обліку розрахунків за виплатами працівникам у ФГ «Кущовий В. С.»

Джерело: побудовано за даними [51]

Під забезпеченням розуміється зобов'язання з невизначеною сумою або терміном погашення на дату балансу. Такі зобов'язання формуються для погашення майбутніх операційних витрат із залученням нарахованої суми у витрати поточного періоду. Це дасть змогу в бухгалтерському обліку рівномірно розподіляти витрати, які підприємство планує здійснити в перспективі.

Порядок розрахунку сум, що збільшують резерв відпусток, вказаний в Інструкції № 291, в характеристиці субрахунку 471 «Забезпечення виплат відпусток». Сума забезпечення визначається щомісячно як добуток фактично нарахованої заробітної плати працівникам і відсотку, обчисленого як відношення річної планової суми на оплату відпусток до загального планового фонду оплати праці. На цьому субрахунку також узагальнюється інформація про забезпечення обов'язкових відрахувань (зборів) від забезпечення виплат відпусток на збори на обов'язкове державне пенсійне страхування, на обов'язкове соціальне страхування, на обов'язкове соціальне страхування на випадок безробіття тощо.

Суми відрахувань в резерв відпусток розраховуються за формулою [50, с.41]:

$$ЗВ_{\text{міс}} = ЗП_{\text{нар.міс.}} \times В_{\text{пл.річ.}} : \text{ФОП}_{\text{пл.річ.}} \times K_{\text{соц}}, \quad (3.1)$$

де $ЗВ_{\text{міс}}$ – місячна сума забезпечення на відповідні виплати відпускних;

$ЗП_{\text{нар.міс.}}$ – фактично нарахована заробітна плата поточного місяця та інші виплати, що беруться до розрахунку відпускних згідно з Порядком №100;

$В_{\text{пл.річ.}}$ – планова річна сума на оплату щорічних відпусток і додаткової відпустки працівникам, котрі мають дітей (визначається згідно графіку відпусток, затвердженому керівником підприємства, і середній заробітній платі працівників за 12 місяців до відпустки);

$\text{ФОП}_{\text{пл.річ.}}$ – плановий річний фонд оплати праці;

$K_{\text{соц}}$ – коефіцієнт, що збільшує резерв на суму нарахувань до фондів соціального страхування. Його визначають так:

$$K_{\text{соц}} = (100 + K_1 + K_2 + K_3 + K_4) : 100, \quad (3.2)$$

Де K_1, K_2, K_3, K_4 – ставки нарахування соціальних внесків, відповідно, до Пенсійного фонду, Фондів страхування від непрацездатності, від безробіття та від нещасного випадку.

При визначенні складу виплат, що входять до ФОП для нарахування резерву, необхідно керуватися Інструкцією зі статистики заробітної плати №5 від 13 січня 2004 року.

У бухгалтерському обліку рух коштів на оплату відпускних здійснюється по вищезгаданому субрахунку 471: по кредиту відображається збільшення суми резерву, по дебету - використання резерву.

За рахунок резерву нараховують:

- оплату щорічних відпусток і додаткових відпусток працівникам з дітьми;
- компенсацію за невикористані дні таких відпусток;
- соціальні внески на суми згаданих відпускних і компенсацій.

Сума відпускних, що не покривається резервом, нараховується за рахунок витрат звітного періоду.

Кореспонденція рахунків по операціях, пов'язаних з нарахуванням і використанням резерву відпусток наведена в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2 Рекомендовані господарські операції з обліку створення і використання резерву на виплату відпусток у ФГ «Кущовий В. С.»

№ п/п	Зміст операції	Кореспондуючі рахунки	
		Дебет	Кредит
1.	Створено резерв на виплату відпусток та внесків до фондів соціального страхування, що припадають на відпустки:		
	- виробничого персоналу	23	471
	- загальновиробничому персоналу	23	471
	- адміністративному персоналу	23	471
2.	Нараховані внески до фондів соціального страхування на суму забезпечення	23, 91,92	471
3.	Нараховані за рахунок резерву:		
	- заробітна плата за час відпустки	471	661
	- ЄСВ	661	641
	- військовий збір	661	642

Джерело: побудовано автором за даними [19]

Облік фонду оплати праці та її оплати повинен здійснюватися таким чином, щоб позитивно впливати на: підвищення продуктивності праці; зміцнення трудової дисципліни; підвищення якості продукції, яка виробляється; результативність роботи; виконання послуг. Тому для ФГ «Кущовий В.С.» важливим є удосконалення обліку з використанням вищевказаних пропозицій.

ВИСНОВКИ

Фонд оплати праці – обсяг нарахувань працівникам у грошовій та натуральній формі за відпрацьований час або виконану роботу, а саме: тарифні ставки (посадові оклади), премії, доплати, надбавки, а ще і другі види оплати за невідпрацьований час.

У процесі виконання кваліфікаційної роботи було проведено дослідження щодо питань фонду оплати праці, аналізу використання трудових ресурсів та обліку у ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району. За результатами аналізу детальні дослідження здійснені на основі даних обліку та статистики підприємства.

1. Арбузинський район відноситься до суто сільськогосподарських районів. У ньому працюють 677 суб'єктів підприємницької діяльності-фізичних осіб, 65% з них зайнято в сфері торгівлі.

В районі налічується 560,27 км доріг із твердим покриттям, у тому числі дороги державного значення. По території району проходить залізниця, яка забезпечує рух у напрямках Одеси та Кропивницького.

2. Досліджуване підприємство є малим господарством району, забезпечене основними матеріальними, трудовими і земельними ресурсами, ефективно їх використовує, має задовільний фінансовий стан, ліквідний баланс, є прибутковим. Спостерігається тенденція росту показників розміру досліджуваного підприємства за останні 3 роки. Господарство є спеціалізованим з зерно-соняшниковим напрямком. Грошова виручка від реалізації сільськогосподарської продукції в загальному має досить позитивну динаміку. Показники росту грошової виручки свідчать, що позитивна динаміка в основному забезпечена ростом цін.

3. За досліджуваний період визначено збільшення суми чистого прибутку, але підприємство дуже залежне від зовнішніх джерел фінансування. Протягом періоду дослідження суми середньорічної вартості капіталу і активів підприємства набули позитивної тенденції до зростання. Рівень рентабельності

продукції зросла. Тоді як рівень використання активів і власного капіталу ФГ «Кущовий В. С.» в динаміці зменшились. Таким чином, використання фінансових ресурсів у ФГ «Кущовий В. С.» у звітному періоді є не досить ефективним.

4. Аналізуючи проведені розрахунки показників фінансової незалежності протягом досліджуваного періоду можна зробити висновок, що у ФГ «Кущовий В. С.» всі коефіцієнти фінансового стану відповідають нормативним вимогам.

Аналіз фінансової незалежності на кінець звітного періоду сума інвестованих коштів зменшилась до 0,06, тобто досліджуване підприємство зменшило кошти, які вкладалися у виробництво ззовні. Коефіцієнт автономії також відповідає нормативним вимогам, що свідчить про фінансову незалежність ФГ «Кущовий В. С.». Коефіцієнт фінансової стійкості підприємства у 2020 р. найбільший, це свідчить про достатність стійких фінансових ресурсів для здійснення процесу виробництва.

5. Провівши оцінку забезпеченості та рівня використання трудових ресурсів у ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району виявлено, що кількісний склад працюючих за останні 3 роки значно змінився, а саме чисельність зросла з 5 осіб у 2018 до 11 в 2020 роках і всі працівники зайняті у галузі рослинництва.

6. В роботі обґрунтовано заходи, щодо підвищення економічної ефективності використання трудових ресурсів господарства. Вони спрямовані на зменшення втрат робочого часу, забезпечення його раціонального використання, покращення поєднання праці та відпочинку. Суттєвим резервом підвищення ефективності формування та використання трудових ресурсів на підприємстві є підвищення продуктивності праці та навчання працівників відповідно до потреб підприємства, покращення умов праці. Застосовувані заходи передбачають створення матеріальних і моральних стимулів якісної роботи господарства.

7. Облік фонду оплати праці у ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району здійснюється з використанням значної кількості первинних документів,

які обов'язково узагальнюються і групуються. Аналітичний облік витрат по оплаті праці і пов'язаних з ними розрахунків здійснюється в розрахунково-платіжних відомостях. Синтетичний облік фонду оплати праці ведеться на рахунку 66 «Розрахунки за виплатами працівникам», до якого відкриваються відповідні субрахунки. Підсумки розрахунково-платіжних відомостей переносяться до Журналу-ордеру 10.3 с.-г., а потім до Головної книги.

8. В процесі дослідження документування та організації обліку фонду оплати праці у ФГ «Кущовий В. С.» виявлено ряд недоліків. У господарстві не використовується встановлена форма первинного документу Листок обліку простоїв (форма № 64а). Іноді Подорожні листи подаються до бухгалтерії з затримкою, що ускладнює процес їхньої обробки, порушує терміни нарахування оплати праці і спричиняє неякісне рознесення даних. У накопичувальній відомості обліку використання машинно-тракторного парку не відображаються відпрацьовані машино-дні та машино-зміни кожним механізатором.

9. Для усунення недоліків доцільним було б запровадити складання Зведеної відомості з розрахунків з робітниками і службовцями. Це спростить діючу схему записів у регістрах з обліку фонду оплати праці і дозволить покращити контроль за правильністю відображення даних в обліку.

10. Можливе створення резерву для оплати відпусток, з метою рівномірного розподілу витрат на оплату відпусток протягом звітного періоду. Запропоновані господарські операції для відображення в обліку створення та використання резерву.

11. Обґрунтовані в кваліфікаційній роботі напрямки удосконалення використання трудових ресурсів ФГ «Кущовий В. С.» Арбузинського району позитивно впливають на їх відтворення, нарощування обсягів виробництва високоякісної сільськогосподарської продукції, підвищення продуктивності праці робітників, що в значній мірі зміцнить фінансовий стан досліджуваного господарства, стабілізує ситуацію на продовольчому ринку держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. А. Є. Маркевич. Економічний зміст та підходи до поняття «заробітна плата» [Електронний ресурс] / А. Є. Маркевич // Київ. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3815>.
2. Кутинська І.О., Литвин З.Б Деякі аспекти аналізу використання фонду оплати праці.//Матеріали доповідей міжнародної науково-практичної конференції. «Економічні та інноваційні процеси: стан, перспективи та розвиток» м. Ужгород. 2016. - С. 134-135.
3. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік : [підручник для студентів спеціальності "Облік і аудит" вищих навчальних закладів] ; за ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. – [6-те вид., доп. і перероб.]. – Житомир : ПП "Рута", 2005. – 756 с.
4. Руденко М. І. Облік і аудит розрахунків з персоналом [Електронний ресурс] / Марина Іванівна Руденко. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/8234/1/Руденко%20М.%20ДР.pdf>.
5. Лужеренко М.М., Єфремова. А.О. Вітчизняний та зарубіжний досвід вдосконалення оплати праці на підприємствах // Культура народів Причорномор'я. – 2009. – № 176. – С.19–21.
6. Давидюк Т. В. Трудові ресурси, трудовий потенціал, робоча сила, людський капітал: взаємозв'язок категорій / Т. В. Давидюк // Вісник Житомирського державного технологічного університету. – 2013. – № 1(47). – С. 30–35.
7. Литвин З.Б. Теорія економічного аналізу: Методичні поради і завдання з дисципліни, для студентів напрямку підготовки «Менеджмент» 6.030601 усіх форм навчання. - Тернопіль.: Економічна думка, 2010. - 224 с.
8. Дячун О. В. Організація, нормування та оплата праці: [навч. посібник] / Дячун О. В. – Львів : Афіша, 2001. – 220 с.

9. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16.07.1999 р. N 996-XIV (зі змінами і доповненнями).
10. Закон України "Про відпустки" від 15.11.1996 р. №504/96-ВР (зі змінами і доповненнями).
11. Закон України "Про внесення змін до деяких законів України щодо зменшення впливу світової фінансової кризи на сферу зайнятості населення" від 25.12.2008 р. № 799-VI.
12. Закон України "Про Державний бюджет України на 2020 рік" від 14.11.2019 р. №294-IX (зі змінами і доповненнями).
13. Закон України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" від 09.07.2003 р. №1058-IV (зі змінами і доповненнями).
14. Закон України "Про індексацію грошових доходів населення" від 03.07.1991 р. N 1282-XII (зі змінами і доповненнями).
15. Закон України "Про колективні договори і угоди" від 1.07.1993 р. №3356-XII (зі змінами і доповненнями).
16. Закон України "Про оплату праці" від 24.03.1995 р. №108/95-ВР (зі змінами і доповненнями).
17. Закон України "Про охорону праці" №2694-XII від 14.10.1992 р. (зі змінами і доповненнями).
18. Інструкція зі статистики заробітної плати, затверджена Наказом Державного комітету статистики України від 13.01.2004 р. №5 (зі змінами і доповненнями).
19. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 р. № 291 (зі змінами і доповненнями).
20. Інструкція "Про порядок обчислення і сплати внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття та обліку їх надходження до Фонду загальнообов'язкового державного

соціального страхування України на випадок безробіття", затверджена наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 18.12.2000 р. № 339 (зі змінами та доповненнями).

21. Етапи аналізу формування та використання фонду оплати праці торговельного підприємства [Електронний ресурс]. – 2012. – Режим доступу до ресурсу: <http://ua.textreferat.com/referat-21984-2.html>.

22. Кодекс законів про працю України, затверджений Законом "Про затвердження Кодексу законів про працю Української РСР" від 10.12. 1971 р. (зі змінами та доповненнями).

23. Конвенція Міжнародної організації праці "Про захист заробітної плати" від 1.07.1949 р. № 95.

24. Конституція України від 28.06.1996 р. (зі змінами і доповненнями).

25. Ленъ В. С. Організація бухгалтерського обліку. [навч. посібник]; за ред. В. С. Леня. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 696 с.

26. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік: [підручник] / Лишиленко О.В. – К. : Вид-во "Центр навчальної літератури", 2005. – 632 с.

27. Український портал про фінанси і інвестиції "Мінфін" [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://minfin.com.ua/ua/>.

28. Методичні рекомендації по застосуванню форм документів первинного обліку на сільськогосподарських підприємствах, рекомендовані листом Міністерства аграрної політики України від 19.01.2004 р.№ 37-27-12/455.

29. Нагорний В. Виплати фізособам - 2008: розраховуємо заробіток, сплачуємо податок з доходів та соціальні внески / Віктор Нагорний // Все про бухгалтерський облік – 2008. – №85. – С. 3–25.

30. Наказ Державного комітету статистики України від 5.12.2008 р. N 489 "Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці".

31. Ніколенко Ю. В. Політекономія: [підручник]; за загал. ред. Ю. В. Ніколенка. – К. : ЦУЛ, 2003. – 412 с.
32. Новак І. Соціальний пакет як механізм удосконалення оплати праці / І. Новак // Україна: аспекти праці. – 2008. – № 3. – С. 6–12.
33. Оплата труда и другие расчеты с персоналом предприятия / [А. Н. Коваленко, Е. А. Кантерман, О. П. Шевченко] ; под ред. А. Н. Коваленко. – Днепропетровск : ИКК "Баланс-Клуб", 2007. – 528 с.
34. Оплата труда : налоговый и бухгалтерский учет / [Онищенко Т., Рудяк Ю., Пустовит М. и др.]. – [5-е изд., испр. и доп.]. – Х. : Фактор, 2006. – 496 с.
35. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від 14.01.1998 р. № 16/98-ВР (зі змінами і доповненнями).
36. Папієв М. Соціальний захист населення в умовах фінансово-економічної кризи в Україні / М. Папієв // Україна : аспекти праці. – 2009. – № 2. – С. 7–20.
37. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 (зі змінами і доповненнями).
38. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999 № 1105-XIV [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>.
39. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 02.03.2000 № 1533-III [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1533-14>.
40. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 24.05.1995 р. № 88.
41. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 "Зобов'язання", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. №20 (зі змінами і доповненнями).

42. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати", затвержене Наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318 (зі змінами і доповненнями).
43. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 "Виплати працівникам", затвержене Наказом Міністерства фінансів України від 28.10.2003 р. № 601 (зі змінами і доповненнями).
44. Попович П. Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання / Попович П. Я. – Тернопіль : Економічна думка, 2001. – 454 с.
45. Порядок обчислення середньої заробітної плати, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 08.02.1995 р. №100 (зі змінами і доповненнями).
46. Процина Т. Резерв на оплату відпусток / Тамара Процина // – Все про бухгалтерський облік. – 2008. – № 42. – С. 41–42.
47. Пушкар М. С. Фінансовий облік : [підручник] / Пушкар М. С. – Т. : Карт-бланш, 2002. – 628 с.
48. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 № 5067-VI/ Відомості Верховної Ради України. – 2013.
49. Сардак С. Мотивація та стимулювання працівників вітчизняних підприємств / С. Сардак. – Україна : аспекти праці. – 2008. – № 6. – С. 45-51.
50. Соколик М. Сценарії та наслідки підвищення мінімальних соціальних стандартів у 2007-2009 рр. в Україні / М. Соколик, М. Півень // Україна: аспекти праці. – 2008. – № 1. – С. 21–28.
51. Сопко В. Бухгалтерський облік : [навч. посібник] / Сопко В. – [3-тє вид., перероб. і доп.]. – К. : КНЕУ, 2000. – 578 с.
52. Соцвнески - 2009: нові ставки та об'єкти для нарахування. – Все про бухгалтерський облік. – 2009. – №5. – С. 7–12.
53. Сук Л. Облік допомоги з тимчасової непрацездатності / Л. Сук, П. Сук // Бухгалтерія в сільському господарстві. – 2008. – №2. – С. 46–50.

54. Балабанова П.В., Стельмашенко О.В. Стратегія управління персоналом підприємства в умовах ринкової економіки: монографія. Донецьк: Дон НУЕТ, 2010. 238 с.
55. В. Б. Мішура, С. В. Касьянюк, Ю. О. Петренко. Напрями підвищення ефективності використання трудових ресурсів підприємства [Електронний ресурс] / В. Б. Мішура, С. В. Касьянюк, Ю. О. Петренко.. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://cyberleninka.ru/article/n/napryami-pidvischennya-efektivnosti-vikoristannya-trudovih-resursiv-pidpriemstva/viewer>.
56. Коpecь Г. Р. Актуальні проблеми формування та розвитку персоналу підприємств. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2011. № 720: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. С. 30—37.
57. Щокін Г.В. Теорія кадрової політики: монографія. Київ: МАУП, 2010. 76 с.
58. Ващенко Н.В. Сутність парадигми «управління підприємством через управління персоналом». Бізнес Інформ. 2013. № 11. С. 266—273.
59. Прудкий В.В., Манаєнко І.М. Інноваційні підходи до управління персоналом підприємства. Актуальні проблеми економіки та управління: зб. наук. праць молодих вчених фак-ту менеджменту та маркетингу КІІ ім. І. Сікорського. 2017. № 11. URL: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/102783/97866>
60. Юровский Б. Всё о заработной плате в современных условиях / Борис Юровский. – Харьков: ООО Центр "Консульт", 2006. – 300 с.
61. Наказ Держкомстату та Міністерства оборони України від 25 грудня 2009 р. № 495/656 «Про затвердження типової форми первинного обліку N П-2 "Особова картка працівника"».
62. Захарова О.В. Особливості оцінки руху персоналу підприємства // Формування ринкової економіки: зб. наук. пр. Спец. вип. Праця в ХХІ столітті: новітні тенденції, соціальний вимір, інноваційний розвиток: у 2 т. – Т. 1. – К.: КНЕУ, 2012. – С.439-452.

63. Балабанюк Ж.М. Аналіз показників руху персоналу організації / Ж.М. Балабанюк // Економіка будівництва і міського господарства. – 2011. – Том 7. – №2. – С. 123-132.
64. Богдан Ю.М. Аналіз використання кадрового потенціалу підприємства / Ю.М. Богдан // Економічний вісник Донбасу. – 2011. – № 1 (23). – С. 181-185.
65. Семенов А.Г. Аналіз формування та використання кадрового потенціалу / А.Г. Семенов, А.І. Шарко // Вісник економічної науки України. – 2010. – №1. – С. 93-97.
66. Грабовецький Б. Є. Економічний аналіз: Навчальний посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2009. – 256 с.
67. Перебийніс В.І., Житник Т.П. П 27 Управління використанням трудових ресурсів на підприємствах: Монографія. – Полтава: РВЦ ПУСКУ, 2008. - 331 с.
68. Воротніков О.О. Організаційно-методичні аспекти обліку і контролю заробітної плати працівників підприємства та їх удосконалення / Воротніков О.О.. // Дніпро. – 2021. – С. 118.
69. Грішнова О. А. Людський розвиток / О.А.Грішнова – К.: КНЕУ, 2009. – 308 с.
70. Колот А. М. Оплата праці на підприємстві: організація та удосконалення. Київ: Праця, 1997. 267 с.
71. Брезицька К. Ф. Аналіз сучасних систем оплати праці в зарубіжних країнах / К.Ф. Брезицька // Управління розвитком. – 2011. – № 8(105). – С. 30-31.
72. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник / Ф. Ф. Бутинець. – Житомир : Рута, 2009. – 832 с.
73. Завіновська Г.Т. Економіка праці : Навчальний посібник / Г.Т. Завіновська – К. : КНЕУ, 2008. – 300 с.
74. Калина А.В. Економіка праці / А.В. Калина – К. : МАУП, 2009. – 272с.
75. Пахомова І.Г., Арап Г.В. Вдосконалення аудиту оплати праці / І.Г. Пахомова, Г.В. Арап [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org/ken-pahomova-ig-arap-gvdoskonalennya-auditu-oplati-pratsi/>.

76. Жернаков В. В. Право на оплату праці: проблеми правового регулювання і реалізації / В. В. Жернаков // Напрями розвитку науки трудового права та права соціального забезпечення : матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 25-річчю каф. труд. та госп. права Харків. нац. ун-ту внутр. справ (м. Харків, 3 листоп. 2017 р.). – Харків, 2017. – С. 21–25.
77. Герасименко О. О. Економічний механізм стимулювання праці у сфері наукової та науково-технічної діяльності. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук // Київський національний університет імені Тараса Шевченка. — К.. 2003. — 21 с.
78. Внутрішньогосподарський контроль розрахунків з оплати праці / О. Ю. Шоляк // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. - 2009. - Вип. 16(1). - С. 177-183. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkntu_e_2009_16%281%29__32
79. Економічний аналіз: Навч. посібник / М.А. Болух, В.З. Бурчевський, М.І. Горбаток; За ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченка. — К.: КНЕУ, 2001. — 540 с.
80. Аналіз ефективності використання трудових ресурсів на підприємстві / М. А. Кравченко. // Ефективна економіка. - 2010. - № 5

ДОДАТКИ

Додаток А

Додаток 1
до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Підприємство	ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО "КУЩОВИЙ В.С."	Дата(рік,місяць,число)	Коди		
Територія	МИКОЛАЇВСЬКА	за ЄДРПОУ	2019	01	01
Організаційно-правова форма господарювання	фермерське господарство	за КОАТУУ	41540012		
Вид економічної діяльності	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	за КОПФГ	4820382600		
Середня кількість працівників, осіб	5	за КВЕД	110		
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком		01.11		
Адреса, телефон	вулиця КИЇВСЬКА, буд. 1, с. МАР'ЯНІВКА, АРБУЗИНСЬКИЙ РАЙОН, МИКОЛАЇВСЬКА обл., 55010		0976860732		

1.Баланс на 31 грудня 2018 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного року	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006	
			На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-	
Основні засоби	1010	-	645,2	
первісна вартість	1011	-	651,5	
знос	1012	(-)	(6,3)	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-	
Інші необоротні активи	1090	-	-	
Усього за розділом I	1095	-	645,2	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	-	3 384,1	
у тому числі готова продукція	1103	-	2 143,1	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	603,9	784,8	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	1,0	
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	352,8	
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	
Гроші та їх еквіваленти	1165	-	60,0	
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-	
Інші оборотні активи	1190	-	168,7	
Усього за розділом II	1195	603,9	4 751,4	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-	
Баланс	1300	603,9	5 396,6	

продовження Додатку А

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1,0	1,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(2,5)	62,6
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	(1,5)	63,6
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	-	2 143,7
розрахунками з бюджетом	1620	-	14,7
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	14,3
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	605,4	3 174,6
Усього за розділом III	1695	605,4	5 333,0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	603,9	5 396,6

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2018

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3 857,4	-
Інші операційні доходи	2120	73,0	-
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	3 930,4	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(3 747,0)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(102,3)	(2,5)
Інші витрати	2270	(1,7)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(3 851,0)	(2,5)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	79,4	(2,5)
Податок на прибуток	2300	(14,3)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	65,1	(2,5)

Керівник

(підпис)

Головний бухгалтер

(підпис)

ЕП КУЦОВИЙ
ВАЛЕНТИН
СЕРГІЙОВИЧ

КУЦОВИЙ ВАЛЕНТИН СЕРГІЙОВИЧ

(ініціали, прізвище)

(ініціали, прізвище)

Додаток Б

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу I)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди
ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО "КУЩОВИЙ В.С."	за ЄДРПОУ	2020 01 01
Територія <u>МИКОЛАЇВСЬКА</u>	за КОАТУУ	41540012
Організаційно-правова форма господарювання <u>фермерське господарство</u>	за КОПФГ	4820382600
Вид економічної діяльності <u>Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур</u>	за КВЕД	110
Середня кількість працівників, осіб <u>9</u>		01.11
Одиниця виміру: <u>тис. грн. з одним десятковим знаком</u>		
Адреса, телефон <u>вулиця КИЇВСЬКА, буд. 1, с. МАР'ЯНІВКА, АРБУЗІНСЬКИЙ РАЙОН, МИКОЛАЇВСЬКА обл., 55010</u>		<u>0976860732</u>

1.Баланс на 31 грудня 2019 р.

Актив	Код рядка	Форма № 1-м Код за ДКУД	1801006	
			На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	-	-	
первісна вартість	1001	-	-	
накопичена амортизація	1002	(-)	(-)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-	
Основні засоби :	1010	645,2	2 056,0	
первісна вартість	1011	651,5	2 175,3	
знос	1012	(6,3)	(119,3)	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-	
Інші необоротні активи	1090	-	7,7	
Усього за розділом I	1095	645,2	2 063,7	
II. Оборотні активи				
Запаси :	1100	3 384,1	2 827,6	
у тому числі готова продукція	1103	2 143,1	1 657,6	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	784,8	1 330,7	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	1,0	1,3	
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	352,8	-	
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	
Гроші та їх еквіваленти	1165	60,0	419,9	
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-	
Інші оборотні активи	1190	168,7	-	
Усього за розділом II	1195	4 751,4	4 579,5	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-	
Баланс	1300	5 396,6	6 643,2	

продовження Додатку Б

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1,0	1,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	62,6	4 331,5
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	63,6	4 332,5
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	2 143,7	27,6
розрахунками з бюджетом	1620	14,7	391,3
у тому числі з податку на прибуток	1621	14,3	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	3 174,6	1 891,8
Усього за розділом III	1695	5 333,0	2 310,7
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	5 396,6	6 643,2

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2019 р.

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	17 723,0	3 857,4
Інші операційні доходи	2120	46,0	73,0
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	17 769,0	3 930,4
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(13 080,0)	(3 747,0)
Інші операційні витрати	2180	(418,9)	(102,3)
Інші витрати	2270	(1,2)	(1,7)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(13 500,1)	(3 851,0)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	4 268,9	79,4
Податок на прибуток	2300	(-)	(14,3)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	4 268,9	65,1

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

ЕП КУЦОВИЙ
ВАЛЕНТИН
СЕРГІЙОВИЧ

КУЦОВИЙ ВАЛЕНТИН СЕРГІЙОВИЧ

(ініціали, прізвище)

Куцова Т.В.

(ініціали, прізвище)

Додаток В

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу I)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО "КУЩОВИЙ В.С."	Дата (рік, місяць, число)	Коди	
Територія	МИКОЛАЇВСЬКА	за ЄДРПОУ	2021	01 01
Організаційно-правова форма господарювання	фермерське господарство	за КОАТУУ	41540012	
Вид економічної діяльності	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	за КОПФГ	4820355100	
Середня кількість працівників, осіб	11	за КВЕД	110	
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком		01.11	
Адреса, телефон	вулиця КИЇВСЬКА, буд. 1, с. МАР'ЯНІВКА, АРБУЗІНСЬКИЙ РАЙОН, МИКОЛАЇВСЬКА обл., 55010		0976860732	

I. Баланс на 31 грудня 2020 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного року	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006	
			На кінець звітного періоду	
I	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	-	1,8	
первісна вартість	1001	-	1,8	
накопичена амортизація	1002	(-)	(-)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-	
Основні засоби :	1010	2 056,0	5 872,2	
первісна вартість	1011	2 175,3	6 031,2	
знос	1012	(119,3)	(159,0)	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-	
Інші необоротні активи	1090	7,7	18,9	
Усього за розділом I	1095	2 063,7	5 892,9	
II. Оборотні активи				
Запаси :	1100	2 827,6	2 176,4	
у тому числі готова продукція	1103	1 657,6	989,2	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 330,7	1 967,5	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	1,3	5,7	
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	546,4	
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	
Гроші та їх еквіваленти	1165	419,9	55,0	
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-	
Інші оборотні активи	1190	-	-	
Усього за розділом II	1195	4 579,5	4 751,0	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-	
Баланс	1300	6 643,2	10 643,9	

продовження Додатку В

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1,0	1,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	4 331,5	10 083,1
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	4 332,5	10 084,1
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	27,6	12,3
розрахунками з бюджетом	1620	391,3	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 891,8	547,5
Усього за розділом III	1695	2 310,7	559,8
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	6 643,2	10 643,9

2. Звіт про фінансові результати
за **Рік 2020** р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	17 003,5	17 723,0
Інші операційні доходи	2120	238,6	46,0
Інші доходи	2240	4,7	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	17 246,8	17 769,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(10 905,3)	(13 080,0)
Інші операційні витрати	2180	(539,8)	(418,9)
Інші витрати	2270	(50,1)	(1,2)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(11 495,2)	(13 500,1)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	5 751,6	4 268,9
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	5 751,6	4 268,9

Керівник _____ (підпис)
Головний бухгалтер _____ (підпис)

ЕП
КУЦОВИЙ
ВАЛЕНТИН
СЕРГІЙОВИЧ
ИЧ
КУЦОВИЙ ВАЛЕНТИН СЕРГІЙОВИЧ
(ініціали, прізвище)
(ініціали, прізвище)

Додаток Д

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ 4 1 5 4 0 0 1 2

Державне статистичне спостереження

Конфіденційність статистичної інформації забезпечується
статтею 21 Закону України "Про державну статистику"

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень тягне за собою відповідальність, яка встановлена статтею 186³ Кодексу України про адміністративні правопорушенняЗВІТ ПРО ВИТРАТИ НА ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКЦІЇ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА (РОБІТ, ПОСЛУГ)
за 2018 рік

Подають:	Терміни подання
юридичні особи, які здійснюють сільськогосподарську діяльність - територіальному органу Держстату	не пізніше 28 лютого

№ 2 - ферм
(річна)
ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Держстату
21.07.2017 №193

Респондент:

Найменування: **ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО "КУЦОВИЙ В.С."**

Місцезнаходження (юридична адреса): вулиця КИЇВСЬКА, буд. 1, с. МАР'ЯНІВКА, АРБУЗИНСЬКИЙ РАЙОН, МИКОЛАЇВСЬКА обл., 55010
(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)

Адреса здійснення діяльності, щодо якої подається форма звітності (фактична адреса):
вулиця КИЇВСЬКА, буд. 1, с. МАР'ЯНІВКА, МИКОЛАЇВСЬКА обл., 55010
(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)

РОЗДІЛ 1. Витрати на виробництво продукції сільського господарства (робіт, послуг)

Види витрат	Код рядка	Звітний рік
А	Б	1
Прямі матеріальні витрати - усього (>= сумі рядків 2002, 2003, 2005 - 2010) у тому числі	2001	4 497 888
насіння та посадковий матеріал	2002	2 250 675
корми	2003	-
з них покупні	2004	-
інша продукція сільського господарства (аній, підстилка, яйця для інкубації)	2005	-
мінеральні добрива	2006	304 167
пальне і мастильні матеріали (нафтопродукти, газ для автомобілів і т. ін.)	2007	1 943 046
електроенергія	2008	-
паливо й енергія (вугілля, торф, дрова, газ тощо)	2009	-
запасні частини, ремонтні та будівельні матеріали для ремонту	2010	-
Прямі витрати на оплату праці	2011	192 121

Види витрат	Код рядка	Звітний рік
А	Б	1
Інші прямі витрати - усього (>= сумі рядків 2013, 2014-2016) у тому числі	2012	1 943 046
відрахування на соціальні заходи	2013	43 103
орендна плата за: земельні частки (паї)	2014	1 893 645
майнові паї	2015	-
амортизація	2016	6 298
Загальновиробничі витрати - усього	2017	53 216
з них оплата послуг сторонніх організацій	2018	53 216
Крім того:		
Адміністративні витрати - усього	2019	102 274

(грн)

продовження Додатку Д

РОЗДІЛ 2. Реалізація продукції сільського господарства

Назва виду продукції	Код рядка	Кількість реалізованої продукції, ц	Вартість реалізованої продукції (без дотацій і ПДВ), грн	Собівартість реалізованої продукції, грн	Витрати на збут, грн
А	Б	1	2	3	4
Продукція рослинництва - усього (>= сумі рядків 1102,1111-1122)	1101	x	3 857 430	3 746 959	53 000
Культури зернові та зернобобові (>= сумі рядків 1103-1110)	1102	461	134 312	130 000	-
у тому числі					
пшениця	1103	461	134 312	130 000	-
кукурудза на зерно	1104	-	-	-	-
ячмінь	1105	-	-	-	-
жито	1106	-	-	-	-
овес	1107	-	-	-	-
гречка	1108	-	-	-	-
просо	1109	-	-	-	-
культури зернобобові сушені	1110	-	-	-	-
Боби сої	1111	-	-	-	-
Насіння льону-довгунцю	1112	-	-	-	-
Насіння ріпаку й кользи	1113	-	-	-	-
Насіння соняшнику	1114	4 482	3 723 118	3 616 959	53 000
Буряк цукровий фабричний	1115	-	-	-	-
Шишки хмелю	1116	-	-	-	-
Картопля	1117	-	-	-	-
Культури овочеві відкритого ґрунту	1118	-	-	-	-
Культури овочеві закритого ґрунту	1119	-	-	-	-
Виноград	1120	-	-	-	-
Культури плодові	1121	-	-	-	-
Культури ягідні	1122	-	-	-	-
Продукція тваринництва - усього (>= сумі рядків 1202,1208-1211)	1201	x	-	-	-
Тварини сільськогосподарські живі:	1202	-	-	-	-
з них					
велика рогата худоба	1203	-	-	-	-
свині	1204	-	-	-	-
вівці	1205	-	-	-	-
кози	1206	-	-	-	-
птиця свійська	1207	-	-	-	-
Вовна овець і кіз	1208	-	-	-	-
Молоко від сільськогосподарських тварин усіх видів, сире	1209	-	-	-	-
Яйця птиці свійської в шкаралупі свіжі, шт	1210	-	-	-	-
Мед натуральний, кг	1211	-	-	-	-

Місце підпису керівника (власника) та/або особи,
відповідальної за достовірність наданої інформації

ЕП КУЦОВИЙ
ВАЛЕНТИН
СЕРГІЙОВИЧ

КУЦОВИЙ ВАЛЕНТИН СЕРГІЙОВИЧ
(П.І.Б.)

Куцова Тетяна Вікторівна
(П.І.Б.)

телефон: 0976860732

факс:

електронна пошта:

Додаток Е

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ 4 1 5 4 0 0 1 2

Державне статистичне спостереження

Конфідентційність статистичної інформації забезпечується
статтею 21 Закону України "Про державну статистику"

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень тягне за собою
відповідальність, яка встановлена статтею 186³ Кодексу України про адміністративні правопорушенняЗВІТ ПРО ВИТРАТИ НА ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКЦІЇ (РОБІТ, ПОСЛУГ)
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
за 2019 рік

Подають:	Термін подання
юридичні особи, які здійснюють сільськогосподарську діяльність - територіальному органу Держстату	не пізніше 28 лютого

№ 2 - ферм
(річна)
ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ Держстату
від 07.08.2019 №268

Респондент:

Найменування: **ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО "КУЩОВИЙ В.С."**Місцезнаходження (юридична адреса): вулиця КИЇВСЬКА, буд. 1, с. МАР'ЯНІВКА, АРБУЗИНСЬКИЙ РАЙОН,
МИКОЛАЇВСЬКА обл., 55010

(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)

Адреса здійснення діяльності, щодо якої подається форма звітності (фактична адреса):

вулиця КИЇВСЬКА, буд. 1, с. МАР'ЯНІВКА, МИКОЛАЇВСЬКА обл., 55010

(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)

РОЗДІЛ 1. Витрати на виробництво продукції (робіт, послуг) сільського господарства

(тис.грн; з одним десятковим знаком)

Види витрат	Код рядка	Звітний рік
А	Б	1
Прямі матеріальні витрати - усього (із рахунку 23 або із рахунків 23, 80) (>= сумі рядків 2002, 2003, 2005 - 2010)	2001	7 504,0
у тому числі		
насіння та посадковий матеріал	2002	2 904,8
корми	2003	-
- з них покупні	2004	-
інша продукція сільського господарства (зній, підстилка, яйця для інкубації)	2005	-
мінеральні добрива	2006	2 233,0
пальне і мастильні матеріали (нафтопродукти, газ для автомобілів і т. ін.)	2007	2 240,0
електроенергія	2008	-
паливо й енергія (вугілля, торф, дрова, газ тощо)	2009	-
запасні частини, ремонтні та будівельні матеріали для ремонту	2010	126,2
Прямі витрати на оплату праці (рахунки 47, 66 або рахунки 47, 66, 81)	2011	500,4

Види витрат	Код рядка	Звітний рік
А	Б	1
Інші прямі витрати - усього (>= сумі рядків 2013, 2014-2016)	2012	3 009,1
у тому числі		
відрахування на соціальні заходи (із рахунку 64 або із рахунків 65, 82)	2013	110,1
орендна плата за: земельні частки (паї)	2014	2 786,0
майнові паї	2015	-
амортизація (рахунки 23, 96 або рахунки 83, 91, 92)	2016	113,0
Загальновиробничі витрати - усього (рахунок 91)	2017	351,2
з них		
оплата послуг сторонніх організацій	2018	351,2
Крім того:		
Адміністративні витрати - усього (із рахунку 96 або із рахунку 92)	2019	418,9

продовження Додатку Е

РОЗДІЛ 2. Реалізація продукції сільського господарства

Назва виду продукції	Код рядка	Кількість реалізованої продукції, ц	Вартість реалізованої продукції (без дотацій і ПДВ), (із рахунку 70 або із рахунків 70, 71) тис.грн	Собівартість реалізованої продукції, (рахунок 90) тис.грн	Витрати на збут, (рахунок 96 або рахунок 93) тис.грн
А	Б	1	2	3	4
Продукція рослинництва - усього (>= сумі рядків 1102,1111-1122)	1101	x	17 723,0	13 080,0	-
Культури зернові та зернобобові (>= сумі рядків 1103-1110)	1102	29 323	10 613,7	7 449,0	-
у тому числі					
пшениця	1103	11 976	6 594,4	3 645,7	-
кукурудза на зерно	1104	17 347	4 019,3	3 803,3	-
ячмінь	1105	-	-	-	-
жито	1106	-	-	-	-
овес	1107	-	-	-	-
гречка	1108	-	-	-	-
просо	1109	-	-	-	-
культури зернобобові сушені	1110	-	-	-	-
Боби сої	1111	-	-	-	-
Насіння льону-довгунцю	1112	-	-	-	-
Насіння ріпаку й кользи	1113	-	-	-	-
Насіння соняшнику	1114	8 920	7 109,3	5 631,0	-
Буряк цукровий фабричний	1115	-	-	-	-
Шишки хмелю	1116	-	-	-	-
Картопля	1117	-	-	-	-
Культури овочеві відкритого ґрунту	1118	-	-	-	-
Культури овочеві закритого ґрунту	1119	-	-	-	-
Виноград	1120	-	-	-	-
Культури плодові	1121	-	-	-	-
Культури ягідні	1122	-	-	-	-
Продукція тваринництва - усього (>= сумі рядків 1202, 1208-1211)	1201	x	-	-	-
Тварини сільськогосподарські живі: (>= сумі рядків 1203 - 1207)	1202	-	-	-	-
у тому числі					
велика рогата худоба	1203	-	-	-	-
свині	1204	-	-	-	-
вівці	1205	-	-	-	-
кози	1206	-	-	-	-
птиця свійська (без пташенят добових)	1207	-	-	-	-
Вовна овець і кіз	1208	-	-	-	-
Молоко від сільськогосподарських тварин усіх видів, сире	1209	-	-	-	-
Яйця птиці свійської в шкаралупі свіжі (крім яєць всіх видів птиці для інкубації), тис.шт.	1210	-	-	-	-
Мед натуральний, кг	1211	-	-	-	-

Місце підпису керівника (власника) та/або особи,
відповідальної за достовірність наданої інформації

ЕП КУЩОВИЙ
ВАЛЕНТИН
СЕРГІЙОВИЧ

КУЩОВИЙ ВАЛЕНТИН СЕРГІЙОВИЧ
(ПІБ)

Куцова Тетяна Вікторівна
(ПІБ)

телефон: 0976860732

факс: _____

електронна пошта: tvkole@ukr.net

Додаток Ж

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ 4 1 5 4 0 0 1 2

Державне статистичне спостереження

Конфідентційність статистичної інформації забезпечується
статтею 21 Закону України "Про державну статистику"

ДОКУМЕНТ ПИЩИМАТО

Порушення порядку подання або використання даних державних статичних спостережень тягне за собою
відповідальність, яка встановлена статтею 186³ Кодексу України про адміністративні правопорушенняЗВІТ ПРО ВИТРАТИ НА ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКЦІЇ (РОБІТ, ПОСЛУГ)
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
за 2020 рік

Подають:	Термін подання
юридичні особи, які здійснюють сільськогосподарську діяльність - територіальному органу Держстату	не пізніше 28 лютого

№ 2 - ферм
(річна)
ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ Держстату
від 07.08.2019 №268

Респондент:

Найменування: **ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО "КУЩОВИЙ В.С."**Місцезнаходження (юридична адреса): вулиця КИЇВСЬКА, буд. 1, с. МАР'ЯНІВКА, АРБУЗИНСЬКИЙ РАЙОН,
МИКОЛАЇВСЬКА обл., 55010

(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)

Адреса здійснення діяльності, щодо якої подається форма звітності (фактична адреса):

вулиця КИЇВСЬКА, буд. 1, с. МАР'ЯНІВКА, МИКОЛАЇВСЬКА обл., 55010

(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)

4 8 2 0 3 5 5 1 0 0 - КОАТУУ

(фактична адреса визначається автоматично в разі подання форми в електронному вигляді)

Інформація щодо відсутності даних

У випадку відсутності даних необхідно поставити у прямокутнику позначку - **V**

Зазначте одну з наведених нижче причин відсутності даних:

РОЗДІЛ 1. Витрати на виробництво продукції (робіт, послуг) сільського господарства

(тис.грн; з одним десятковим знаком)

Види витрат	Код рядка	Звітний рік
А	Б	1
Прямі матеріальні витрати - усього (із рахунку 23 або із рахунків 23, 80) (>= сумі рядків 2002, 2003, 2005 - 2010)	2001	6 327,9
у тому числі		
насіння та посадковий матеріал	2002	1 657,2
корми	2003	-
з них покупні	2004	-
інша продукція сільського господарства (гній, підстилка, яйця для інкубації)	2005	-
мінеральні добрива	2006	1 365,6
паливе і мастильні матеріали (нафтопродукти, газ для автомобілів і т. ін.)	2007	1 619,3
електроенергія	2008	-
паливо й енергія (вугілля, торф, дрова, газ тощо)	2009	-
запасні частини, ремонтні та будівельні матеріали для ремонту	2010	99,1
Прямі витрати на оплату праці (рахунки 47, 66 або рахунки 47, 66, 81)	2011	714,3

Види витрат	Код рядка	Звітний рік
А	Б	1
Інші прямі витрати - усього (>= сумі рядків 2013, 2014-2016)	2012	3 513,7
у тому числі		
відрахування на соціальні заходи (із рахунку 64 або із рахунків 65, 82)	2013	157,1
орендна плата за: земельні частки (паї)	2014	3 104,4
майнові паї	2015	-
амортизація (рахунки 23, 96 або рахунки 83, 91, 92)	2016	39,7
Загальновиробничі витрати - усього (рахунок 91)	2017	216,9
з них		
оплата послуг сторонніх організацій	2018	216,9
Крім того:		
Адміністративні витрати - усього (із рахунку 96 або із рахунку 92)	2019	539,8

продовження Додатку Ж

РОЗДІЛ 2. Реалізація продукції сільського господарства

Назва виду продукції	Код рядка	Кількість реалізованої продукції, ц	Вартість реалізованої продукції (без дотацій і ПДВ), (із рахунку 70 або із рахунків 70, 71) тис.грн	Собівартість реалізованої продукції, (рахунок 90) тис.грн	Витрати на збут, (рахунок 96 або рахунок 93) тис.грн
А	Б	1	2	3	4
Продукція рослинництва - усього (>= сумі рядків 1102, 1111-1122)	1101	x	17 003,5	10 905,3	-
Культури зернові та зернобобові (>= сумі рядків 1103-1110)	1102	11 974	7 307,6	4 453,3	-
у тому числі					
пшениця	1103	8 695	5 149,0	3 043,3	-
кукурудза на зерно	1104	3 279	2 158,6	1 410,0	-
ячмінь	1105	-	-	-	-
жито	1106	-	-	-	-
овес	1107	-	-	-	-
гречка	1108	-	-	-	-
просо	1109	-	-	-	-
культури зернобобові сушені	1110	-	-	-	-
Боби сої	1111	-	-	-	-
Насіння льону-довгунцю	1112	-	-	-	-
Насіння ріпаку й кользи	1113	-	-	-	-
Насіння соняшнику	1114	10 144	9 695,9	6 452,0	-
Буряк цукровий фабричний	1115	-	-	-	-
Шишки хмелю	1116	-	-	-	-
Картопля	1117	-	-	-	-
Культури овочеві відкритого ґрунту	1118	-	-	-	-
Культури овочеві закритого ґрунту	1119	-	-	-	-
Виноград	1120	-	-	-	-
Культури плодові	1121	-	-	-	-
Культури ягідні	1122	-	-	-	-
Продукція тваринництва - усього (>= сумі рядків 1202, 1208-1211)	1201	x	-	-	-
Тварини сільськогосподарські живі: (>= сумі рядків 1203 - 1207)	1202	-	-	-	-
у тому числі					
велика рогата худоба	1203	-	-	-	-
свині	1204	-	-	-	-
вівці	1205	-	-	-	-
кози	1206	-	-	-	-
птиця свійська (без пташенят добових)	1207	-	-	-	-
Вовна овець і кіз	1208	-	-	-	-
Молоко від сільськогосподарських тварин усіх видів, сире	1209	-	-	-	-
Яйця птиці свійської в шкаралупі свіжій (крім яєць всіх видів птиці для інкубації), тис.шт.	1210	-	-	-	-
Мед натуральний, кг	1211	-	-	-	-

Місце підпису керівника (власника) та/або особи, відповідальної за достовірність наданої інформації

КУЩОВИЙ ВАЛЕНТИН СЕРГІЙОВИЧ
(ПІБ)

Куцова Тетяна Вікторівна
(ПІБ)

телефон: 0976860732

факс: _____

електронна пошта: tvkole@ukr.net

Додаток 3

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ 4 1 5 4 0 0 1 2

Державне статистичне спостереження

Конфіденційність статистичної інформації забезпечується
статтею 21 Закону України "Про державну статистику"

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень тягне за собою
відповідальність, яка встановлена статтею 186³ Кодексу України про адміністративні правопорушенняЗВІТ ПРО ПЛОЩІ ТА ВАЛОВІ ЗБОРИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ
КУЛЬТУР, ПЛОДІВ, ЯГІД І ВИНОГРАДУ
на 1 грудня 2018 року

Подають:	Термін подання
юридичні особи, відокремлені підрозділи юридичних осіб, які здійснюють сільськогосподарську діяльність - територіальному органу Держстату	не пізніше 2 грудня

№ 29-сг
(річна)
ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Держстату
від 06.07.2018 № 133

Респондент :

Найменування : **ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО "КУЩОВИЙ В.С."**Місцезнаходження (юридична адреса): вулиця КИЇВСЬКА, буд. 1, с. МАР'ЯНІВКА, АРБУЗИНСЬКИЙ РАЙОН,
МИКОЛАЇВСЬКА обл., 55010*(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)*

Адреса здійснення діяльності, щодо якої подається форма звітності (фактична адреса):

вулиця КИЇВСЬКА, буд. 1, с. МАР'ЯНІВКА, МИКОЛАЇВСЬКА обл., 55010

(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)

продовження Додатку 3

РОЗДІЛ 1. Виробництво однорічних і дворічних сільськогосподарських культур
1.1. Виробництво культур зернових і зернобобових

(із двома знаками після коми)

Назва сільськогосподарських культур за Номенклатурою продукції сільського господарства (НПСГ)	Код рядка	Площа посівна уточнена, га	Площа зібрана, га	Обсяг виробництва у початково оприбуткованій масі, ц	Обсяг виробництва у масі після доробки, ц	З графи 2 - площа зібрана з политих земель, га	З графи 4 - обсяг виробництва у масі після доробки з политих земель, ц
А	Б	1	2	3	4	5	6
Культури зернові та зернобобові (сума кодів з 0050 до 0270)	0030	389,48	389,48	8 575,00	8 471,17	-	-
Пшениця озима	0050	307,00	307,00	3 461,00	3 357,17	-	-
Ячмінь озимий	0130	-	-	-	-	-	-
Жито озиме	0160	-	-	-	-	-	-
Тритикале озиме	0190	-	-	-	-	-	-
Пшениця яра	0080	-	-	-	-	-	-
Ячмінь ярий	0140	-	-	-	-	-	-
Жито яре	0170	-	-	-	-	-	-
Тритикале яре	0200	-	-	-	-	-	-
Кукурудза на зерно	0110	82,48	82,48	5 114,00	5 114,00	-	-
Овес	0210	-	-	-	-	-	-
Гречка	0220	-	-	-	-	-	-
Сорго	0230	-	-	-	-	-	-
Просо	0240	-	-	-	-	-	-
Рис	0250	-	-	-	-	-	-
Культури зернові інші, гібриди, суміші колосових	0260	-	-	-	-	-	-
Культури зернобобові (сума кодів з 0280 до 0380)	0270	-	-	-	-	-	-
квасоля	0280	-	-	-	-	-	-
боби кінські	0290	-	-	-	-	-	-
нут	0300	-	-	-	-	-	-
сочевиця	0310	-	-	-	-	-	-
горох	0320	-	-	-	-	-	-
вика озима	0340	-	-	-	-	-	-
вика яра	0350	-	-	-	-	-	-
люпин солодкий	0360	-	-	-	-	-	-
люпин гіркий	0370	-	-	-	-	-	-
культури зернобобові інші	0380	-	-	-	-	-	-

продовження Додатку 3

1.2. Виробництво культур технічних

(із двома знаками після коми)

Назва сільськогосподарських культур за Номенклатурою продукції сільського господарства (НПСГ)	Код рядка	Площа посівна уточнена, га	Площа зібрана, га	Обсяг виробництва, ц	З графи 2 - площа зібрана з політих земель, га	З графи 3 - обсяг виробництва з політих земель, ц
А	Б	1	2	3	4	5
Культури технічні (сума кодів 0410, 0420, 0450, 0470, з 0490 до 0550, 0590, 0600, 0620, 0630, 0650, 0690, 0720, з 0750 до 0790, 0960, 1050, 1150, з 1170 до 1190, 1210, 1220)	0390	300,00	x	x	x	x
Соя	0410	-	-	-	-	-
Арахіс	0420	-	-	-	-	-
Льон кудряш (олійний)	0450	-	-	-	-	-
Льон-довгунець (на насіння)	0460	x	-	-	-	-
Гірчиця	0470	-	-	-	-	-
Ріпак озимий	0490	-	-	-	-	-
Кольза (ріпак ярий)	0500	-	-	-	-	-
Кунжут	0510	-	-	-	-	-
Соняшник	0520	300,00	300,00	9 150,00	-	-
Рицина	0530	-	-	-	-	-
Рижій	0540	-	-	-	-	-
Мак олійний	0550	-	-	-	-	-
Коноплі середньоросійські (на насіння)	0570	x	-	-	-	-
Коноплі південні (на насіння)	0580	x	-	-	-	-
Гарбузи (на насіння)	0590	-	-	-	-	-
Культури олійні інші	0600	-	-	-	-	-
Бавовна	0620	-	-	-	-	-
Джут, кенаф та волокна текстильні луб'яні інші	0630	-	-	-	-	-
Льон - довгунець солома	0650	-	-	-	-	-
Льон - довгунець волокно	0660	x	-	-	-	-
Льон - довгунець треста	0670	x	-	-	-	-
Коноплі солома	0690	-	-	-	-	-
Коноплі волокно	0700	x	-	-	-	-
Коноплі стебло	0710	x	-	-	-	-
Культури прядивні інші	0720	-	-	-	-	-
Буряк цукровий фабричний	0750	-	-	-	-	-
Буряк цукровий маточний	0760	-	-	-	-	-
Буряк цукровий на насіння	0770	-	-	-	-	-
Тростина цукрова	0780	-	-	-	-	-
Прянощі (сума кодів з 0800 до 0940)	0790	-	x	-	x	-
аніс та бодян	0830	-	x	-	x	-
коріандр	0840	-	-	-	-	-
перець стручковий	0800	-	x	-	x	-
кмин	0850	-	x	-	x	-
фенхель	0860	-	x	-	x	-
чебрець	0920	-	x	-	x	-
лавр благородний	0930	-	x	-	x	-
		-	x	-	x	-
Рослини ефіроолійні (сума кодів з 0970 до 1040)	0960	-	x	-	x	-
коріандр	0970	-	-	-	-	-
шавлія	0980	-	x	-	x	-
м'ята	0990	-	x	-	x	-
лаванда	1000	-	x	-	x	-
троянда	1010	-	x	-	x	-
фенхель	1020	-	x	-	x	-
кмин	1030	-	x	-	x	-
рослини ефіроолійні інші	1040	-	x	-	x	-
Рослини лікарські (сума кодів з 1060 до 1140)	1050	-	x	-	x	-
ромашка	1060	-	x	-	x	-
бессмертник	1070	-	x	-	x	-
валеріана	1080	-	x	-	x	-
череда	1090	-	x	-	x	-
собача кропива	1100	-	x	-	x	-
нагідки	1110	-	x	-	x	-
шипшина	1120	-	x	-	x	-

продовження Додатку 3

насіння гарбузів	1130	-	x	-	x	-
рослини лікарські інші	1140	-	x	-	x	-
Рослини, що їх використовують переважно у парфумерії, фармацевтиці або як інсектициди, фунгіциди тощо, не перелічені у кодах з 0960 до 1140	1150	-	x	-	x	-
Тютюн	1170	-	-	-	-	-
Махорка	1180	-	-	-	-	-
Цикорій	1190	-	x	-	x	-
Рослини енергетичні	1210	-	x	-	x	-
Культури технічні інші	1220	-	x	-	x	-

продовження Додатку 3

1.3. Виробництво коренеплодів і бульбоплодів,
культур овочевих і баштанних продовольчих у відкритому ґрунті

(із двома знаками після коми)

Назва сільськогосподарських культур за Номенклатурою продукції сільського господарства (НПСГ)	Код рядка	Площа посівна уточнена відкритого ґрунту, га	Площа, зібрана з відкритого ґрунту, га	Обсяг виробництва, з відкритого ґрунту, ц	3 графи 2 - площа зібрана з відкритого ґрунту з політих земель, га	3 графи 3 - обсяг виробництва з відкритого ґрунту з політих земель, ц
		1	2	3	4	5
Коренеплоди та бульбоплоди, культури овочеві та баштанні продовольчі (сума кодів 1240, 1321, 1940, 1960, 2000)	1231	-	x	x	x	x
Коренеплоди та бульби їстівні з високим вмістом крохмалю та інуліну (сума кодів 1250, 1290, 1300 і 1310)	1240	-	-	-	-	-
Картопля	1250	-	-	-	-	-
Картопля соподка	1290	-	-	-	-	-
Маніок	1300	-	-	-	-	-
Коренеплоди та бульби їстівні з високим вмістом крохмалю та інуліну інші	1310	-	-	-	-	-
Культури овочеві відкритого ґрунту (сума кодів 1341, з 1361 до 1491, з 1511 до 1581, з 1601 до 1691, 1711, з 1731 до 1751, з 1771 до 1811, з 1831 до 1931, 1951)	1321	-	-	-	-	-
Спаржа	1341	-	-	-	-	-
Капуста цвітна та капуста броколі	1361	-	-	-	-	-
Капуста головчаста	1371	-	-	-	-	-
Капуста брюссельська	1381	-	-	-	-	-
Капуста савойська	1391	-	-	-	-	-
Капуста пекінська	1401	-	-	-	-	-
Капуста кольрабі	1411	-	-	-	-	-
Капуста інша	1421	-	-	-	-	-
Салат-латук	1431	-	-	-	-	-
Цикорій	1441	-	-	-	-	-
Шпинат	1451	-	-	-	-	-
Артишоки	1461	-	-	-	-	-
Салат качаний	1471	-	-	-	-	-
Крес-салат	1481	-	-	-	-	-
Салат інший	1491	-	-	-	-	-
Кріп	1511	-	-	-	-	-
Петрушка листовая	1521	-	-	-	-	-
Селера листовая та стеблова	1531	-	-	-	-	-
Базилік	1541	-	-	-	-	-
Ревінь	1551	-	-	-	-	-
Щавель	1561	-	-	-	-	-
Овочі зелені інші	1571	-	-	-	-	-
Овочі листові та стеблові інші	1581	-	-	-	-	-
Перець стручковий соподкий	1601	-	-	-	-	-
Перець стручковий гіркий	1611	-	-	-	-	-
Огірки та корнішони	1621	-	-	-	-	-
Баклажани	1631	-	-	-	-	-
Помідори	1641	-	-	-	-	-
Гарбузи столові	1651	-	-	-	-	-
Кабачки столові	1661	-	-	-	-	-
Кукурудза цукрова	1671	-	-	-	-	-
Патисони	1681	-	-	-	-	-
Овочі плодові інші	1691	-	-	-	-	-
Часник	1711	-	-	-	-	-
Цибуля ріпчаста	1731	-	-	-	-	-
Цибуля шалот	1741	-	-	-	-	-
Цибуля порей та овочі цибулинні інші	1751	-	-	-	-	-
Квасоля зелена	1771	-	-	-	-	-
Горох зелений	1781	-	-	-	-	-
Боби зелені	1791	-	-	-	-	-
Сочевиця зелена	1801	-	-	-	-	-
Овочі бобові зелені інші	1811	-	-	-	-	-
Морква столова	1831	-	-	-	-	-
Ріпа	1841	-	-	-	-	-
Буряк столовий	1851	-	-	-	-	-
Селера коренева	1861	-	-	-	-	-
Петрушка коренева	1871	-	-	-	-	-
Пастернак	1881	-	-	-	-	-

продовження Додатку 3

Редька	1891	-	-	-	-	-
Редиска	1901	-	-	-	-	-
Бруква	1911	-	-	-	-	-
Хрін звичайний	1921	-	-	-	-	-
Овочі коренеплідні інші	1931	-	-	-	-	-
Овочі інші	1951	-	-	-	-	-
Культури овочеві коренеплідні маточні	1940	-	-	-	-	-
Культури баштанні продовольчі (сума кодів 1970 і 1980)	1960	-	-	-	-	-
Кавуни	1970	-	-	-	-	-
Дині	1980	-	-	-	-	-
Насіння культур овочевих і баштанних продовольчих (сума кодів 2020, 2040, 2060 і 2070)	2000	-	-	-	-	-
овочевих однорічних	2020	-	-	-	-	-
з них насіння гороху зеленого	2030	-	-	-	-	-
овочевих дворічних	2040	-	-	-	-	-
з них цибуля сіянка	2050	-	-	-	-	-
овочевих багаторічних	2060	-	-	-	-	-
баштанних продовольчих	2070	-	-	-	-	-

продовження Додатку 3

1.4. Виробництво культур кормових

(із двома знаками після коми)

Назва сільськогосподарських культур за Номенклатурою продукції сільського господарства (НПСГ)	Код рядка	Площа посівна уточнена, га	Площа зібрана, га	Обсяг виробництва, ц	З графі 2-площа зібрана з політих земель, га	З графі 3- обсяг виробництва з політих земель, ц
А	Б	1	2	3	4	5
Культури кормові (сума кодів з 2180 до 2230, 2260, 2300, 2430 і 2490)	2160	-	x	x	x	x
Буряк кормовий	2180	-	-	-	-	-
Буряк цукровий кормовий	2190	-	-	-	-	-
Бруква та турнепс	2200	-	-	-	-	-
Коренеплоди кормові інші	2210	-	-	-	-	-
Культури кормові баштанні	2220	-	-	-	-	-
Кукурудза кормова	2230	-	-	-	-	-
Трави однорічні	2260	-	x	x	x	x
на сіно	2270	x	-	-	-	-
на корм зелений, сінаж, силос, трав'яне борошно	2280	x	-	-	-	-
на випас	2290	x	-	x	-	x
Трави багаторічні	2300	-	x	x	x	x
на сіно	2310	x	-	-	-	-
на корм зелений, сінаж, силос, трав'яне борошно	2320	x	-	-	-	-
на випас	2330	x	-	x	-	x
Культури кормові інші	2430	-	x	-	x	-
Насіння та маточники культур кормових (сума кодів 2510, 2520, 2630 і 2640)	2490	-	x	x	x	x
насіння буряку кормового	2510	-	-	-	-	-
насіння культур кормових баштанних	2520	-	-	-	-	-
насіння трав однорічних (сума кодів 2540 і 2550)	2530	x	-	-	-	-
насіння трави суданської	2540	x	-	-	-	-
насіння трав однорічних інших	2550	x	-	-	-	-
насіння трав багаторічних (сума кодів з 2570 до 2620)	2560	x	-	-	-	-
люцерна	2570	x	-	-	-	-
конюшина	2580	x	-	-	-	-
еспарцет	2590	x	-	-	-	-
трави лукопасовищні	2600	x	-	-	-	-
трави злакові	2610	x	-	-	-	-
трави багаторічні інші	2620	x	-	-	-	-
насіння культур кормових інших	2630	-	-	-	-	-
коренеплоди кормові маточні	2640	-	-	-	-	-
Культури сільськогосподарські (сума кодів 0030, 0390, 1231, 2160 і коду 5010, поділеному на 10000)	7000	689,48	x	x	x	x
Сіножаті :						
на сіно	2350	x	-	-	-	-
на корм зелений, сінаж, силос, трав'яне борошно	2360	x	-	-	-	-
Пасовища культивовані :						
на сіно	2380	x	-	-	-	-
на корм зелений, сінаж, силос, трав'яне борошно	2390	x	-	-	-	-
Сировина рослинна інша (сума кодів з 3160 до 3180)	3150	x	x	-	x	-
Солома та полова культур зернових	3160	x	x	-	x	-
Матеріали рослинного походження, що їх вико-ристовують переважно для плетіння, набивання, фарбування чи дублення	3170	x	x	-	x	-
Сировина рослинна інша	3180	x	x	-	x	-

продовження Додатку 3

РОЗДІЛ 2. Виробництво культур багаторічних

(із двома знаками після коми)

Назва багаторічних культур за Номенклатурою продукції сільського господарства (НПСГ)	Код рядка	Площа насаджень, га	3 графи 1 - площа насаджень у плодоносному віці, га	Обсяг виробництва із загальної площі насаджень, ц	3 графи 1 - площа насаджень на політих землях, га	3 графи 2 - площа насаджень у плодоносному віці на політих землях, га	3 графи 3 - обсяг виробництва із загальної площі насаджень на політих землях, ц
А	Б	1	2	3	4	5	6
Культури зерняткові (сума кодів з 3220 до 3250)	3210	-	-	-	-	-	-
Яблуна	3220	-	-	-	-	-	-
Груша	3230	-	-	-	-	-	-
Айва	3240	-	-	-	-	-	-
Культури зерняткові інші	3250	-	-	-	-	-	-
Культури кісточкові (сума кодів з 3270, 3290, 3300, 3320, 3330, з 3350 до 3400)	3260	-	-	-	-	-	-
Абрикос	3270	-	-	-	-	-	-
Вишня	3290	-	-	-	-	-	-
Черешня	3300	-	-	-	-	-	-
Персик	3320	-	-	-	-	-	-
Нектарини	3330	-	-	-	-	-	-
Слива	3350	-	-	-	-	-	-
Терен	3360	-	-	-	-	-	-
Алича	3370	-	-	-	-	-	-
Барбарис	3380	-	-	-	-	-	-
Кизил	3390	-	-	-	-	-	-
Культури кісточкові інші	3400	-	-	-	-	-	-
Культури тропічні та субтропічні	3410	-	-	-	-	-	-
Культури ягідні (сума кодів з 3491 до 3511, з 3541 до 3631)	3481	-	-	-	-	-	-
Малина й ожина	3491	-	-	-	-	-	-
Суниця та полуниця	3501	-	-	-	-	-	-
Смородина	3511	-	-	-	-	-	-
Аґрус	3541	-	-	-	-	-	-
Журавлина	3551	-	-	-	-	-	-
Чорниця	3561	-	-	-	-	-	-
Брусниця	3571	-	-	-	-	-	-
Лохина	3581	-	-	-	-	-	-
Шовковиця	3591	-	-	-	-	-	-
Ківи (включаючи актиндію)	3601	-	-	-	-	-	-
Чорноплідна горобина	3611	-	-	-	-	-	-
Обліпіха	3621	-	-	-	-	-	-
Культури ягідні інші	3631	-	-	-	-	-	-
Культури ягідні на відокремленій площі (із коду 3481)	3480	-	-	x	-	-	x
Культури цитрусові	3640	-	-	-	-	-	-
Горіхи (сума кодів з 3710 до 3760)	3700	-	-	-	-	-	-
Мигдаль	3710	-	-	-	-	-	-
Каштани	3720	-	-	-	-	-	-
Фундук (ліщина)	3730	-	-	-	-	-	-
Фісташки	3740	-	-	-	-	-	-
Горіх волоський	3750	-	-	-	-	-	-
Горіхи інші	3760	-	-	-	-	-	-
Виноград (сума кодів 3780, 3830 / 3840)	3770	-	-	-	-	-	-
Виноград столовий (сума кодів з 3790 до 3820)	3780	-	-	-	-	-	-
у т.ч. за сортами:							
столові	3790	-	-	-	-	-	-
столово-винні	3800	-	-	-	-	-	-
столово-кишмишні та кишмишно-столові	3810	-	-	-	-	-	-
столові інші	3820	-	-	-	-	-	-
Виноград для виробництва вина	3830	-	-	-	-	-	-
Виноград інший	3840	-	-	-	-	-	-
Хміль	1200	-	-	-	-	-	-
Культури багаторічні інші	3920	-	x	x	-	x	x

продовження Додатку 3

РОЗДІЛ 3. Площа культур багаторічних, посаджених у звітному році

Назва багаторічних насаджень за Номенклатурою продукції сільського господарства (НПСГ)	Код рядка	(із двома знаками після коми)
		Площа насаджень, посаджених у звітному році, га
А	Б	1
Хмільники	1203	-
Рослини енергетичні	1213	-
Культури зерняткові	3213	-
Культури кісточкові	3263	-
Горіхи	3703	-
Ягідники, включаючи ягідники у міжряддях плодкових насаджень	3483	-
з них насаджень шовковиці	3593	-
Виноградники	3773	-

РОЗДІЛ 4. Вирощування садивного матеріалу та культур квітково-декоративних
(придатних для подальшого використання, реалізації)

4.1. Вирощування садивного матеріалу та квітів

Назва сільськогосподарських культур за Номенклатурою продукції сільського господарства (НПСГ)	Код рядка	Площа, з якої викопано садивний матеріал і культури квітково- декоративні, га (із двома знаками після коми)	Кількість одержаного
			садивного матеріалу та культур квітково- декоративних, тис. шт (з одним знаком після коми)
А	Б	1	2
Квіти зрізані та квіти в бутонах свіжі відкритого ґрунту (сума кодів з 2671 до 2751)	2661	x	-
Троянда	2671	x	-
Гвоздика	2681	x	-
Тюльпан	2691	x	-
Хризантема	2701	x	-
Лілії	2711	x	-
Півонія	2721	x	-
Гладіолуси	2731	x	-
Айстри	2741	x	-
Квіти зрізані та квіти в бутонах свіжі інші	2751	x	-
Квіти зрізані та квіти в бутонах свіжі закритого ґрунту (сума кодів з 2672 до 2752)	2662	x	-
Троянда	2672	x	-
Гвоздика	2682	x	-
Тюльпан	2692	x	-
Хризантема	2702	x	-
Лілії	2712	x	-
Півонія	2722	x	-
Гладіолуси	2732	x	-
Айстри	2742	x	-
Квіти зрізані та квіти в бутонах свіжі інші	2752	x	-
Рослини в горщиках, ящиках тощо	2770	x	-
Розсада культур овочевих і баштанних (сума кодів з 2800 і 2810)	2790	x	-
Розсада культур овочевих	2800	x	-
Розсада культур баштанних	2810	x	-
Матеріал садивний культур квіткових (сума кодів з 2830 до 2850)	2820	x	-
Розсада квітів	2830	x	-
Цибулини, бульби, кореневі бульби, бульбоцибулини квітів	2840	x	-
Саджанці квіткових насаджень	2850	x	-
Матеріал садивний культур плодкових	2860	-	-
з нього саджанці культур плодкових	2900	-	-
Матеріал садивний культур ягідних (сума кодів з 2920 до 2940)	2910	-	-
Саджанці культур ягідних	2920	-	-
Буса суниці	2930	-	-
Розсада культур ягідних	2940	-	-
Матеріал садивний винограду	2990	-	-
з нього саджанці винограду	3010	-	-
Матеріал садивний рослин інших (сума рядків з 3050 до 3110)	3020	x	-
Черешки лаванди	3050	x	-
Черешки хмелю	3060	x	-
Саджанці насаджень декоративних	3090	-	-
Саджанці хмелю	3100	-	-
Матеріал садивний інший	3110	x	-

продовження Додатку 3

4.2. Виробництво насіння сільськогосподарських культур

(із двома знаками після коми)

Назва сільськогосподарських культур за Номенклатурою продукції сільського господарства (НПСГ)	Код рядка	Обсяг виробництва насіння, ц
А	Б	1
Квіти	2760	-
Гриби (міцелій та грибні спори)	3120	-
з нього міцелій грибів	3130	-
Культури плодів, ягідні та інші насадження багаторічні	4030	-

РОЗДІЛ 5. Виробництво продукції рослинництва у закритому ґрунті

5.1. Площа закритого ґрунту

(у цілих числах)

Назва показника за Номенклатурою продукції сільського господарства (НПСГ)	Код рядка	Площа закритого ґрунту, яка використовувалась, м ²
А	Б	1
Під усі види сільськогосподарських культур	5000	-
у т.ч. під культури овочеві (крім розсади)	5010	-

5.2. Виробництво сільськогосподарських культур у закритому ґрунті

Назва сільськогосподарських культур за Номенклатурою продукції сільського господарства (НПСГ)	Код рядка	Площа зібрана закритого ґрунту, м ² (у цілих числах)	Обсяг виробництва у закритому ґрунті, ц (із двома знаками після коми)
А	Б	1	2
Культури овочеві (сума кодів 1342, з 1362 до 1492, з 1512 до 1582, з 1602 до 1692, 1712, з 1732 до 1752, з 1772 до 1812, з 1832 до 1932, 1952)	1322	-	-
Спаржа	1342	-	-
Капуста цвітна та капуста броколі	1362	-	-
Капуста головчаста	1372	-	-
Капуств брюссельська	1382	-	-
Капуста савойська	1392	-	-
Капуста пекінська	1402	-	-
Капуста кольрабі	1412	-	-
Капуста інша	1422	-	-
Салат-латук	1432	-	-
Цикорій	1442	-	-
Шпинат	1452	-	-
Артишоки	1462	-	-
Салат качанний	1472	-	-
Крес-салат	1482	-	-
Салат інший	1492	-	-
Кріп	1512	-	-
Петрушка листовата	1522	-	-
Селера листовата та стеблова	1532	-	-
Базилік	1542	-	-
Ревінь	1552	-	-
Щавель	1562	-	-
Овочі зелені інші	1572	-	-
Овочі листові та стеблові інші	1582	-	-
Перець стручковий солодкий	1602	-	-
Перець стручковий гіркий	1612	-	-
Огірки та корнішони	1622	-	-
Баклажани	1632	-	-
Помідори	1642	-	-
Гарбузи столові	1652	-	-
Кабачки столові	1662	-	-
Кукурудза цукрова	1672	-	-
Патисони	1682	-	-
Овочі плодіві інші	1692	-	-
Часник	1712	-	-
Цибуля ріпчаста	1732	-	-
Цибуля шалот	1742	-	-
Цибуля порей та овочі цибулинні інші	1752	-	-
Квасоля зелена	1772	-	-
Горох зелений	1782	-	-
Боби зелені	1792	-	-
Сочевиця зелена	1802	-	-
Овочі бобові зелені інші	1812	-	-
Морква столова	1832	-	-
Ріпа	1842	-	-
Буряк столовий	1852	-	-
Селера коренева	1862	-	-
Петрушка коренева	1872	-	-
Пастернак	1882	-	-
Редька	1892	-	-
Редиска	1902	-	-

продовження Додатку 3

Бруква	1912	-	-
Хрін звичайний	1922	-	-
Свочі коренеплідні інші	1932	-	-
Овочі інші	1952	-	-
Культури ягідні (сума кодів з 3492 до 3512, з 3542 до 3582, 3602, 3632)	3482	-	-
Малина й ожина	3492	-	-
Суниця і полуниця	3502	-	-
Смородина	3512	-	-
Аґрус	3542	-	-
Журавлина	3552	-	-
Чорниця	3562	-	-
Брусниця	3572	-	-
Лохина	3582	-	-
Ківи (включаючи актиндію)	3602	-	-
Культури ягідні інші	3632	-	-
Гриби та трюфелі (сума кодів з 2100 до 2150)	2080	x	-
Гриби печериці	2100	x	-
Гриби гливи	2110	x	-
Гриби білі	2120	x	-
Гриби опеньки	2130	x	-
Гриби інші	2140	x	-
Трюфелі	2150	x	-

РОЗДІЛ 6. Посів озимих культур під урожай наступного року станом на 1 грудня 2018 року

(із двома знаками після коми)

Назва сільськогосподарських культур за Номенклатурою продукції сільського господарства (НПСГ)	Код рядка	Площа посівна, га
A	B	1
Культури озимі на зерно та зелений корм (більше або дорівнює сумі кодів 6100 і 6048)	6000	230,00
з них		
культури зернові на зерно (сума кодів 6005, 6013, 6016, 6019 і 6034)	6100	230,00
пшениця	6005	230,00
ячмінь	6013	-
жито	6016	-
тритикале	6019	-
вика	6034	-
ріпак на зерно	6048	-

РОЗДІЛ 7. Проведення агротехнічних робіт станом на 1 грудня 2018 року

(із двома знаками після коми)

Назва агротехнічних робіт	Код рядка	Площа, на якій проведені агротехнічні роботи га
A	B	1
Зяблева оранка ґрунту	7200	459,48
Пари (уключаючи сидеральні та кулісні)	7300	-
з них		
чорні пари	7400	-
сидеральні пари (люпин та інші бобові культури на зелене добриво)	7410	-

ЕП КУЦОВИЙ
ВАЛЕНТИН
СЕРГІЙОВИЧ

КУЦОВИЙ ВАЛЕНТИН СЕРГІЙОВИЧ

(ПІБ)

Місце підпису керівника (власника) та/або особи,
відповідальної за достовірність наданої інформації

Куцова Тетяна Вікторівна

(ПІБ)

телефон: 0976860732

факс: _____

електронна пошта: _____

Додаток К

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ 4 1 5 4 0 0 1 2

Державне статистичне спостереження

Конфіденційність статистичної інформації забезпечується
статтею 21 Закону України "Про державну статистику"

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень тягне за собою
відповідальність, яка встановлена статтею 186³ Кодексу України про адміністративні правопорушенняЗВІТ ПРО ПЛОЩІ ТА ВАЛОВІ ЗБОРИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ
КУЛЬТУР, ПЛОДІВ, ЯГІД І ВИНОГРАДУ
на 1 грудня 2019 року

Подають:	Термін подання
юридичні особи, відокремлені підрозділи юридичних осіб, які здійснюють сільськогосподарську діяльність - територіальному органу Держстату	не пізніше 2 грудня

№ 29-сг
(річна)
ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Держстату
від 06.07.2018 № 133

Респондент :

Найменування : **ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО "КУЩОВИЙ В.С."**Місцезнаходження (юридична адреса): вулиця КИЇВСЬКА, буд. 1, с. МАР'ЯНІВКА, АРБУЗИНСЬКИЙ РАЙОН,
МИКОЛАЇВСЬКА обл., 55010*(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)*Адреса здійснення діяльності, щодо якої подається форма звітності (фактична адреса):
вулиця КИЇВСЬКА, буд. 1, с. МАР'ЯНІВКА, МИКОЛАЇВСЬКА обл., 55010*(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)*

продовження Додатку К

РОЗДІЛ 1. Виробництво однорічних і дворічних сільськогосподарських культур
1.1. Виробництво культур зернових і зернобобових

Назва сільськогосподарських культур за Номенклатурою продукції сільського господарства (НПСГ)	Код рядка	Площа посівна уточнена, га	Площа зібрана, га	Обсяг виробництва у початково оприбуткованій масі, ц	Обсяг виробництва у масі після доробки, ц	(із двома знаками після коми)	
						3 графи 2 - площа зібрана з політих земель, га	3 графи 4 - обсяг виробництва у масі після доробки з політих земель, ц
А	Б	1	2	3	4	5	6
Культури зернові та зернобобові (сума кодів з 0050 до 0270)	0030	511,37	511,37	21 233,80	21 133,80	-	-
Пшениця озима	0050	230,00	230,00	9 000,00	8 900,00	-	-
Ячмінь озимий	0130	-	-	-	-	-	-
Жито озиме	0160	-	-	-	-	-	-
Тритикале озиме	0190	-	-	-	-	-	-
Пшениця яра	0080	-	-	-	-	-	-
Ячмінь ярий	0140	-	-	-	-	-	-
Жито яре	0170	-	-	-	-	-	-
Тритикале яре	0200	-	-	-	-	-	-
Кукурудза на зерно	0110	281,37	281,37	12 233,80	12 233,80	-	-
Овес	0210	-	-	-	-	-	-
Гречка	0220	-	-	-	-	-	-
Сорго	0230	-	-	-	-	-	-
Просо	0240	-	-	-	-	-	-
Рис	0250	-	-	-	-	-	-
Культури зернові інші, гібриди, суміші колосових	0260	-	-	-	-	-	-
Культури зернобобові (сума кодів з 0280 до 0380)	0270	-	-	-	-	-	-
квасоля	0280	-	-	-	-	-	-
боби кінські	0290	-	-	-	-	-	-
нут	0300	-	-	-	-	-	-
сочевиця	0310	-	-	-	-	-	-
горох	0320	-	-	-	-	-	-
вика озима	0340	-	-	-	-	-	-
вика яра	0350	-	-	-	-	-	-
люпин солодкий	0360	-	-	-	-	-	-
люпин гіркий	0370	-	-	-	-	-	-
культури зернобобові інші	0380	-	-	-	-	-	-

продовження Додатку К

1.2. Виробництво культур технічних

(із двома знаками після коми)

Назва сільськогосподарських культур за Номенклатурою продукції сільського господарства (НПСГ)	Код рядка	Площа посівна уточнена, га	Площа зібрана, га	Обсяг виробництва, ц	3 графа 2 - площа зібрана з політих земель, га	3 графа 3 - обсяг виробництва з політих земель, ц
А	Б	1	2	3	4	5
Культури технічні (сума кодів 0410, 0420, 0450, 0470, з 0490 до 0550, 0590, 0600, 0620, 0630, 0650, 0690, 0720, з 0750 до 0790, 0960, 1050, 1150, з 1170 до 1190, 1210, 1220)	0390	258,00	х	х	х	х
Соя	0410	-	-	-	-	-
Арахіс	0420	-	-	-	-	-
Льон кудряш (олійний)	0450	-	-	-	-	-
Льон-довгунець (на насіння)	0460	х	-	-	-	-
Грчиця	0470	-	-	-	-	-
Ріпак озимий	0490	-	-	-	-	-
Кольза (ріпак ярий)	0500	-	-	-	-	-
Кунжут	0510	-	-	-	-	-
Соняшник	0520	258,00	258,00	8 256,00	-	-
Рицина	0530	-	-	-	-	-
Рижий	0540	-	-	-	-	-
Мак олійний	0550	-	-	-	-	-
Коноплі середньоросійські (на насіння)	0570	х	-	-	-	-
Коноплі південні (на насіння)	0580	х	-	-	-	-
Гарбузи (на насіння)	0590	-	-	-	-	-
Культури олійні інші	0600	-	-	-	-	-
Бавовна	0620	-	-	-	-	-
Джут, кенаф та волокна текстильні луб'яні інші	0630	-	-	-	-	-
Льон - довгунець солома	0650	-	-	-	-	-
Льон - довгунець волокно	0660	х	-	-	-	-
Льон - довгунець треста	0670	х	-	-	-	-
Коноплі солома	0690	-	-	-	-	-
Коноплі волокно	0700	х	-	-	-	-
Коноплі стебло	0710	х	-	-	-	-
Культури прядивні інші	0720	-	-	-	-	-
Буряк цукровий фабричний	0750	-	-	-	-	-
Буряк цукровий маточний	0760	-	-	-	-	-
Буряк цукровий на насіння	0770	-	-	-	-	-
Тростина цукрова	0780	-	-	-	-	-
Прянощі (сума кодів з 0800 до 0940)	0790	-	х	-	х	-
аніс та бодян	0830	-	х	-	х	-
коріандр	0840	-	-	-	-	-
перець стручковий	0800	-	х	-	х	-
кмин	0850	-	х	-	х	-
фенхель	0860	-	х	-	х	-
чебрець	0920	-	х	-	х	-
лавр благородний	0930	-	х	-	х	-
Рослини ефіроолійні (сума кодів з 0970 до 1040)	0960	-	х	-	х	-
коріандр	0970	-	-	-	-	-
шавлія	0980	-	х	-	х	-
м'ята	0990	-	х	-	х	-
лаванда	1000	-	х	-	х	-
троянда	1010	-	х	-	х	-
фенхель	1020	-	х	-	х	-
кмин	1030	-	х	-	х	-
рослини ефіроолійні інші	1040	-	х	-	х	-
Рослини лікарські (сума кодів з 1060 до 1140)	1050	-	х	-	х	-
ромашка	1060	-	х	-	х	-
безсмертник	1070	-	х	-	х	-
валеріана	1080	-	х	-	х	-
череда	1090	-	х	-	х	-
собача кропива	1100	-	х	-	х	-
нагідки	1110	-	х	-	х	-
шипшина	1120	-	х	-	х	-

продовження Додатку К

насіння гарбузів	1130	-	x	-	x	-
рослини лікарські інші	1140	-	x	-	x	-
Рослини, що їх використовують переважно у парфумерії, фармацевтиці або як інсектициди, фунгіциди тощо, не перелічені у кодах з 0960 до 1140	1150	-	x	-	x	-
Тютюн	1170	-	-	-	-	-
Махорка	1180	-	-	-	-	-
Цикорій	1190	-	x	-	x	-
Рослини енергетичні	1210	-	x	-	x	-
Культури технічні інші	1220	-	x	-	x	-

продовження Додатку К

1.3. Виробництво коренеплодів і бульбоплодів,
культур овочевих і баштанних продовольчих у відкритому ґрунті

(із двома знаками після коми)

Назва сільськогосподарських культур за Номенклатурою продукції сільського господарства (НПСГ)	Код рядка	Площа посівна уточнена відкритого ґрунту, га	Площа, зібрана з відкритого ґрунту, га	Обсяг виробництва, з відкритого ґрунту, ц	З графи 2 - площа зібрана з відкритого ґрунту з політих земель, га	З графи 3 - обсяг виробництва з відкритого ґрунту з політих земель, ц
		1	2	3	4	5
Коренеплоди та бульбоплоди, культури овочеві та баштанні продовольчі (сума кодів 1240, 1321, 1940, 1960, 2000)	1231	-	x	x	x	x
Коренеплоди та бульби їстівні з високим вмістом крохмалю та інуліну (сума кодів 1250, 1290, 1300 і 1310)	1240	-	-	-	-	-
Картопля	1250	-	-	-	-	-
Картопля солодка	1290	-	-	-	-	-
Маніок	1300	-	-	-	-	-
Коренеплоди та бульби їстівні з високим вмістом крохмалю та інуліну інші	1310	-	-	-	-	-
Культури овочеві відкритого ґрунту (сума кодів 1341, з 1361 до 1491, з 1511 до 1581, з 1601 до 1691, 1711, з 1731 до 1751, з 1771 до 1811, з 1831 до 1931, 1951)	1321	-	-	-	-	-
Спаржа	1341	-	-	-	-	-
Капуста цвітна та капуста броколі	1361	-	-	-	-	-
Капуста головчаста	1371	-	-	-	-	-
Капуста брюссельська	1381	-	-	-	-	-
Капуста савойська	1391	-	-	-	-	-
Капуста пекінська	1401	-	-	-	-	-
Капуста кольрабі	1411	-	-	-	-	-
Капуста інша	1421	-	-	-	-	-
Салат-латук	1431	-	-	-	-	-
Цикорій	1441	-	-	-	-	-
Шпинат	1451	-	-	-	-	-
Артишоки	1461	-	-	-	-	-
Салат качанний	1471	-	-	-	-	-
Крес-салат	1481	-	-	-	-	-
Салат інший	1491	-	-	-	-	-
Кріп	1511	-	-	-	-	-
Петрушка листовая	1521	-	-	-	-	-
Селера листовая та стеблова	1531	-	-	-	-	-
Базилік	1541	-	-	-	-	-
Ревінь	1551	-	-	-	-	-
Щавель	1561	-	-	-	-	-
Овочі зелені інші	1571	-	-	-	-	-
Овочі листові та стеблові інші	1581	-	-	-	-	-
Перець стручковий солодкий	1601	-	-	-	-	-
Перець стручковий гіркий	1611	-	-	-	-	-
Огірки та корнішони	1621	-	-	-	-	-
Баклажани	1631	-	-	-	-	-
Помідори	1641	-	-	-	-	-
Гарбузи столові	1651	-	-	-	-	-
Кабачки столові	1661	-	-	-	-	-
Кукурудза цукрова	1671	-	-	-	-	-
Патисони	1681	-	-	-	-	-
Овочі плодові інші	1691	-	-	-	-	-
Часник	1711	-	-	-	-	-
Цибуля ріпчаста	1731	-	-	-	-	-
Цибуля шалот	1741	-	-	-	-	-
Цибуля порей та овочі цибулинні інші	1751	-	-	-	-	-
Квасоля зелена	1771	-	-	-	-	-
Горох зелений	1781	-	-	-	-	-
Боби зелені	1791	-	-	-	-	-
Сочевиця зелена	1801	-	-	-	-	-
Овочі бобові зелені інші	1811	-	-	-	-	-
Морква столова	1831	-	-	-	-	-
Ріпа	1841	-	-	-	-	-
Буряк столовий	1851	-	-	-	-	-
Селера коренева	1861	-	-	-	-	-
Петрушка коренева	1871	-	-	-	-	-
Пастернак	1881	-	-	-	-	-

продовження Додатку К

Редька	1891	-	-	-	-	-
Редиска	1901	-	-	-	-	-
Бруква	1911	-	-	-	-	-
Хрін звичайний	1921	-	-	-	-	-
Овочі коренеплідні інші	1931	-	-	-	-	-
Овочі інші	1951	-	-	-	-	-
Культури овочеві коренеплідні маточні	1940	-	-	-	-	-
Культури баштанні продовольчі (сума кодів 1970 і 1980)	1960	-	-	-	-	-
Кавуни	1970	-	-	-	-	-
Дині	1980	-	-	-	-	-
Насіння культур овочевих і баштанних продовольчих (сума кодів 2020, 2040, 2060 і 2070)	2000	-	-	-	-	-
овочевих однорічних	2020	-	-	-	-	-
з них насіння гороху зеленого	2030	-	-	-	-	-
овочевих дворічних	2040	-	-	-	-	-
з них цибуля сіянка	2050	-	-	-	-	-
овочевих багаторічних	2060	-	-	-	-	-
баштанних продовольчих	2070	-	-	-	-	-

продовження Додатку К

1.4. Виробництво культур кормових

Назва сільськогосподарських культур за Номенклатурою продукції сільського господарства (НПСГ)	Код рядка	Площа посівна уточнена, га	Площа зібрана, га	Обсяг виробництва, ц	(із двома знаками після коми)	
					З графі 2-площа зібрана з політих земель, га	З графі 3- обсяг виробництва з політих земель, ц
А	Б	1	2	3	4	5
Культури кормові (сума кодів з 2180 до 2230, 2260, 2300, 2430 і 2490)	2160	-	x	x	x	x
Буряк кормовий	2180	-	-	-	-	-
Буряк цукровий кормовий	2190	-	-	-	-	-
Бруква та турнепс	2200	-	-	-	-	-
Коренеплоди кормові інші	2210	-	-	-	-	-
Культури кормові баштанні	2220	-	-	-	-	-
Кукурудза кормова	2230	-	-	-	-	-
Трави однорічні	2260	-	x	x	x	x
на сіно	2270	x	-	-	-	-
на корм зелений, сінаж, силос, трав'яне борошно	2280	x	-	-	-	-
на випас	2290	x	-	x	-	x
Трави багаторічні	2300	-	x	x	x	x
на сіно	2310	x	-	-	-	-
на корм зелений, сінаж, силос, трав'яне борошно	2320	x	-	-	-	-
на випас	2330	x	-	x	-	x
Культури кормові інші	2430	-	x	-	x	-
Насіння та маточники культур кормових (сума кодів 2510, 2520, 2630 і 2640)	2490	-	x	x	x	x
насіння буряку кормового	2510	-	-	-	-	-
насіння культур кормових баштанних	2520	-	-	-	-	-
насіння трав однорічних (сума кодів 2540 і 2550)	2530	x	-	-	-	-
насіння трави суданської	2540	x	-	-	-	-
насіння трав однорічних інших	2550	x	-	-	-	-
насіння трав багаторічних (сума кодів з 2570 до 2620)	2560	x	-	-	-	-
люцерна	2570	x	-	-	-	-
коношина	2580	x	-	-	-	-
еспарцет	2590	x	-	-	-	-
трави лукопасовищні	2600	x	-	-	-	-
трави злакові	2610	x	-	-	-	-
трави багаторічні інші	2620	x	-	-	-	-
насіння культур кормових інших	2630	-	-	-	-	-
коренеплоди кормові маточні	2640	-	-	-	-	-
Культури сільськогосподарські (сума кодів 0030, 0390, 1231, 2160 і коду 5010, поділеному на 10000)	7000	769,37	x	x	x	x
Сіножаті :						
на сіно	2350	x	-	-	-	-
на корм зелений, сінаж, силос, трав'яне борошно	2360	x	-	-	-	-
Пасовища культивовані :						
на сіно	2380	x	-	-	-	-
на корм зелений, сінаж, силос, трав'яне борошно	2390	x	-	-	-	-
Сировина рослинна інша (сума кодів з 3160 до 3180)	3150	x	x	-	x	-
Солома та полова культур зернових	3160	x	x	-	x	-
Матеріали рослинного походження, що їх вико-ристовують переважно для плетіння, набивання, фарбування чи дублення	3170	x	x	-	x	-
Сировина рослинна інша	3180	x	x	-	x	-

продовження Додатку К

РОЗДІЛ 2. Виробництво культур багаторічних

(із двома знаками після коми)

Назва багаторічних культур за Номенклатурою продукції сільського господарства (НПСГ)	Код рядка	Площа насаджень, га	3 графі 1 - площа насаджень у плодоносному віці, га	Обсяг виробництва із загальної площі насаджень, ц	3 графі 1 - площа насаджень на политих землях, га	3 графі 2 - площа насаджень у плодоносному віці на политих землях, га	3 графі 3 - обсяг виробництва із загальної площі насаджень на политих землях, ц
А	Б	1	2	3	4	5	6
Культури зерняткові (сума кодів з 3220 до 3250)	3210	-	-	-	-	-	-
Яблуня	3220	-	-	-	-	-	-
Груша	3230	-	-	-	-	-	-
Айва	3240	-	-	-	-	-	-
Культури зерняткові інші	3250	-	-	-	-	-	-
Культури кісточкові (сума кодів з 3270, 3290, 3300, 3320, 3330, з 3350 до 3400)	3260	-	-	-	-	-	-
Абрикос	3270	-	-	-	-	-	-
Вишня	3290	-	-	-	-	-	-
Черешня	3300	-	-	-	-	-	-
Персик	3320	-	-	-	-	-	-
Нектарини	3330	-	-	-	-	-	-
Слива	3350	-	-	-	-	-	-
Терен	3360	-	-	-	-	-	-
Алича	3370	-	-	-	-	-	-
Барбарис	3380	-	-	-	-	-	-
Кизил	3390	-	-	-	-	-	-
Культури кісточкові інші	3400	-	-	-	-	-	-
Культури тропічні та субтропічні	3410	-	-	-	-	-	-
Культури ягідні (сума кодів з 3491 до 3511, з 3541 до 3631)	3481	-	-	-	-	-	-
Малина й ожина	3491	-	-	-	-	-	-
Суниця та полуниця	3501	-	-	-	-	-	-
Смородина	3511	-	-	-	-	-	-
Аґрус	3541	-	-	-	-	-	-
Журавлина	3551	-	-	-	-	-	-
Чорниця	3561	-	-	-	-	-	-
Брусниця	3571	-	-	-	-	-	-
Лохина	3581	-	-	-	-	-	-
Шовковиця	3591	-	-	-	-	-	-
Ківи (включаючи актинідію)	3601	-	-	-	-	-	-
Чорноплідна горобина	3611	-	-	-	-	-	-
Обліпіха	3621	-	-	-	-	-	-
Культури ягідні інші	3631	-	-	-	-	-	-
Культури ягідні на відокремленій площі (із коду 3481)	3480	-	-	x	-	-	x
Культури цитрусові	3640	-	-	-	-	-	-
Горіхи (сума кодів з 3710 до 3760)	3700	-	-	-	-	-	-
Мигдаль	3710	-	-	-	-	-	-
Каштани	3720	-	-	-	-	-	-
Фундук (ліщина)	3730	-	-	-	-	-	-
Фісташки	3740	-	-	-	-	-	-
Горіх волоський	3750	-	-	-	-	-	-
Горіхи інші	3760	-	-	-	-	-	-
Виноград (сума кодів 3780, 3830 і 3840)	3770	-	-	-	-	-	-
Виноград столовий (сума кодів з 3790 до 3820)	3780	-	-	-	-	-	-
у т.ч. за сортами:							
столові	3790	-	-	-	-	-	-
столово-винні	3800	-	-	-	-	-	-
столово-кишмишні та кишмишно-столові	3810	-	-	-	-	-	-
столові інші	3820	-	-	-	-	-	-
Виноград для виробництва вина	3830	-	-	-	-	-	-
Виноград інший	3840	-	-	-	-	-	-
Хміль	1200	-	-	-	-	-	-
Культури багаторічні інші	3920	-	x	x	-	x	x

продовження Додатку К

РОЗДІЛ 3. Площа культур багаторічних, посаджених у звітному році

(із двома знаками після коми)

Назва багаторічних насаджень за Номенклатурою продукції сільського господарства (НПСГ)	Код рядка	Площа насаджень, посаджених у звітному році, га
А	Б	1
Хмільники	1203	-
Рослини енергетичні	1213	-
Культури зерняткові	3213	-
Культури кісточкові	3263	-
Горіхи	3703	-
Ягідники, включаючи ягідники у міжряддях плодкових насаджень з них насаджень шовковиці	3483	-
Виноградники	3593	-
	3773	-

РОЗДІЛ 4. Вирощування садивного матеріалу та культур квітково-декоративних

(придатних для подальшого використання, реалізації)

4.1. Вирощування садивного матеріалу та квітів

Назва сільськогосподарських культур за Номенклатурою продукції сільського господарства (НПСГ)	Код рядка	Площа, з якої викопано садивний матеріал і культури квітково- декоративні, га (із двома знаками після коми)	Кількість одержаного садивного матеріалу та культур квітково- декоративних, тис. шт (з одним знаком після коми)
А	Б	1	2
Квіти зрізані та квіти в бутонах свіжі відкритого ґрунту (сума кодів з 2671 до 2751)	2661	x	-
Троянда	2671	x	-
Гвоздика	2681	x	-
Тюльпан	2691	x	-
Хризантема	2701	x	-
Лілії	2711	x	-
Півонія	2721	x	-
Гладіолуси	2731	x	-
Айстри	2741	x	-
Квіти зрізані та квіти в бутонах свіжі інші	2751	x	-
Квіти зрізані та квіти в бутонах свіжі закритого ґрунту (сума кодів з 2672 до 2752)	2662	x	-
Троянда	2672	x	-
Гвоздика	2682	x	-
Тюльпан	2692	x	-
Хризантема	2702	x	-
Лілії	2712	x	-
Півонія	2722	x	-
Гладіолуси	2732	x	-
Айстри	2742	x	-
Квіти зрізані та квіти в бутонах свіжі інші	2752	x	-
Рослини в горщиках, ящиках тощо	2770	x	-
Розсада культур овочевих і баштанних (сума кодів з 2800 і 2810)	2790	x	-
Розсада культур овочевих	2800	x	-
Розсада культур баштанних	2810	x	-
Матеріал садивний культур квіткових (сума кодів з 2830 до 2850)	2820	x	-
Розсада квітів	2830	x	-
Цибулини, бульби, кореневі бульби, бульбоцибулини квітів	2840	x	-
Саджанці квіткових насаджень	2850	x	-
Матеріал садивний культур плодкових з нього саджанці культур плодкових	2860	-	-
Матеріал садивний культур ягідних (сума кодів з 2920 до 2940)	2900	-	-
Саджанці культур ягідних	2910	-	-
Вуса суниці	2920	-	-
Розсада культур ягідних	2930	-	-
Матеріал садивний винограду з нього саджанці винограду	2940	-	-
Матеріал садивний рослин інших (сума рядків з 3050 до 3110)	3010	-	-
Черешки лаванди	3020	x	-
Черешки хмелю	3050	x	-
Саджанці насаджень декоративних	3060	x	-
Саджанці хмелю	3090	-	-
Матеріал садивний інший	3100	-	-
	3110	x	-

продовження Додатку К

4.2. Виробництво насіння сільськогосподарських культур

(із двома знаками після коми)

Назва сільськогосподарських культур за Номенклатурою продукції сільського господарства (НПСГ)	Код рядка	Обсяг виробництва насіння, ц
А	Б	1
Квіти	2760	-
Гриби (міцелій та грибні спори)	3120	-
з нього міцелій грибів	3130	-
Культури плодів, ягідні та інші насадження багаторічні	4030	-

РОЗДІЛ 5. Виробництво продукції рослинництва у закритому ґрунті

5.1. Площа закритого ґрунту

(у цілих числах)

Назва показника за Номенклатурою продукції сільського господарства (НПСГ)	Код рядка	Площа закритого ґрунту, яка використовувалась, м ²
А	Б	1
Під усі види сільськогосподарських культур	5000	-
у т.ч. під культури овочеві (крім розсади)	5010	-

5.2. Виробництво сільськогосподарських культур у закритому ґрунті

Назва сільськогосподарських культур за Номенклатурою продукції сільського господарства (НПСГ)	Код рядка	Площа зібрана закритого ґрунту, м ² (у цілих числах)	Обсяг виробництва у закритому ґрунті, ц (із двома знаками після коми)
А	Б	1	2
Культури овочеві (сума кодів 1342, з 1362 до 1492, з 1512 до 1582, з 1602 до 1692, 1712, з 1732 до 1752, з 1772 до 1812, з 1832 до 1932, 1952)	1322	-	-
Спаржа	1342	-	-
Капуста цвітна та капуста броколі	1362	-	-
Капуста головчаста	1372	-	-
Капуств брюссельська	1382	-	-
Капуста савойська	1392	-	-
Капуста пекинська	1402	-	-
Капуста кольрабі	1412	-	-
Капуста інша	1422	-	-
Салат-латук	1432	-	-
Цикорій	1442	-	-
Шпинат	1452	-	-
Артишоки	1462	-	-
Салат качанний	1472	-	-
Крес-салат	1482	-	-
Салат інший	1492	-	-
Кріп	1512	-	-
Петрушка листовая	1522	-	-
Селера листовая та стеблова	1532	-	-
Базилік	1542	-	-
Ревінь	1552	-	-
Щавель	1562	-	-
Овочі зелені інші	1572	-	-
Овочі листові та стеблові інші	1582	-	-
Перець стручковий солодкий	1602	-	-
Перець стручковий гіркий	1612	-	-
Огірки та корнішони	1622	-	-
Баклажани	1632	-	-
Помідори	1642	-	-
Гарбузи столові	1652	-	-
Кабачки столові	1662	-	-
Кукурудза цукрова	1672	-	-
Патисони	1682	-	-
Овочі плодіві інші	1692	-	-
Часник	1712	-	-
Цибуля ріпчаста	1732	-	-
Цибуля шалот	1742	-	-
Цибуля порей та овочі цибулинні інші	1752	-	-
Квасоля зелена	1772	-	-
Горох зелений	1782	-	-
Боби зелені	1792	-	-
Сочевиця зелена	1802	-	-
Овочі бобові зелені інші	1812	-	-
Морква столова	1832	-	-
Ріпа	1842	-	-
Буряк столовий	1852	-	-
Селера коренева	1862	-	-
Петрушка коренева	1872	-	-
Пастернак	1882	-	-
Редька	1892	-	-
Редиска	1902	-	-

продовження Додатку К

Бруква	1912	-	-
Хрін звичайний	1922	-	-
Овочі коренеплідні інші	1932	-	-
Овочі інші	1952	-	-
Культури ягідні (сума кодів з 3492 до 3512, з 3542 до 3582, 3602, 3632)	3482	-	-
Малина й ожина	3492	-	-
Суніці і полуниці	3502	-	-
Смородина	3512	-	-
Аґрус	3542	-	-
Журавлина	3552	-	-
Чорниця	3562	-	-
Брусниця	3572	-	-
Лохина	3582	-	-
Ківи (включаючи актинідію)	3602	-	-
Культури ягідні інші	3632	-	-
Гриби та трюфелі (сума кодів з 2100 до 2150)	2080	x	-
Гриби печериці	2100	x	-
Гриби гливи	2110	x	-
Гриби білі	2120	x	-
Гриби опеньки	2130	x	-
Гриби інші	2140	x	-
Трюфелі	2150	x	-

РОЗДІЛ 6. Посів озимих культур під урожай наступного року станом на 1 грудня 2019 року

(із двома знаками після коми)

Назва сільськогосподарських культур за Номенклатурою продукції сільського господарства (НПСГ)	Код рядка	Площа посівна, га
А	Б	1
Культури озимі на зерно та зелений корм (більше або дорівнює сумі кодів 6100 і 6048)	6000	300,00
з них		
культури зернові на зерно (сума кодів 6005, 6013, 6016, 6019 і 6034)	6100	300,00
пшениця	6005	300,00
ячмінь	6013	-
жито	6016	-
тритикале	6019	-
вика	6034	-
ріпак на зерно	6048	-

РОЗДІЛ 7. Проведення агротехнічних робіт станом на 1 грудня 2019 року

(із двома знаками після коми)

Назва агротехнічних робіт	Код рядка	Площа, на якій проведені агротехнічні роботи га
А	Б	1
Зяблева оранка ґрунту	7200	469,37
Пари (уключаючи сидеральні та кулісні)	7300	-
з них		
чорні пари	7400	-
сидеральні пари (люпин та інші бобові культури на зелене добриво)	7410	-

ЕП КУЦОВИЙ
ВАЛЕНТИН
СЕРГІЙОВИЧ

КУЦОВИЙ ВАЛЕНТИН СЕРГІЙОВИЧ
(ПІБ)

Місце підпису керівника (власника) та/або особи,
відповідальної за достовірність наданої інформації

Куцова Тетяна Вікторівна
(ПІБ)

телефон: 0976860732

факс:

електронна пошта: tvkole@ukr.net

Додаток Л

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ 4 1 5 4 0 0 1 2

Державне статистичне спостереження

Конфіденційність статистичної інформації забезпечується
статтею 21 Закону України "Про державну статистику"

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень тягне за собою
відповідальність, яка встановлена статтею 186³ Кодексу України про адміністративні правопорушенняЗВІТ ПРО ПЛОЩІ ТА ВАЛОВІ ЗБОРИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ
КУЛЬТУР, ПЛОДІВ, ЯГІД І ВИНОГРАДУ
у 2020 році

Подають:	Термін подання
юридичні особи, відокремлені підрозділи юридичних осіб, які здійснюють сільськогосподарську діяльність, - територіальному органу Держстату	не пізніше 5 січня

№ 29-ср
(річна)
ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Держстату
20 січня 2020р. № 52

Респондент :

Найменування : **ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО "КУЩОВИЙ В.С."**Місцезнаходження (юридична адреса): вулиця КИЇВСЬКА, буд. 1, с. МАР'ЯНІВКА, АРБУЗИНСЬКИЙ РАЙОН,
МИКОЛАЇВСЬКА обл., 55010*(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)*

Адреса здійснення діяльності, щодо якої подається форма звітності (фактична адреса):

вулиця КИЇВСЬКА, буд. 1, с. МАР'ЯНІВКА, МИКОЛАЇВСЬКА обл., 55010

(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)

4820382600 - КОАТУУ

(фактична адреса визначається автоматично в разі подання форми в електронному вигляді)

Інформація щодо відсутності даних

У випадку відсутності даних необхідно поставити у прямокутнику позначку - **V**

Зазначте одну з наведених нижче причин відсутності даних:

продовження Додатку Л

РОЗДІЛ 1. Виробництво однорічних і дворічних сільськогосподарських культур
1.1. Виробництво культур зернових і зернобобових

Назва сільськогосподарських культур	Код рядка	Площа посівна уточнена, га	Площа зібрана, га	Обсяг виробництва у початково оприбуткованій масі, ц	Обсяг виробництва у масі після доробки, ц	(із двома знаками після коми)	
						З графі 2 - площа зібрана з политих земель, га	З графі 4 - обсяг виробництва у масі після доробки з политих земель, ц
А	Б	1	2	3	4	5	6
Культури зернові та зернобобові (сума кодів з 0050 до 0270)	0030	550,00	550,00	12 578,60	12 433,20	-	-
Пшениця озима	0050	300,00	300,00	9 300,00	9 154,60	-	-
Ячмінь озимий	0130	-	-	-	-	-	-
Жито озиме	0160	-	-	-	-	-	-
Тритикале озиме	0190	-	-	-	-	-	-
Пшениця яра	0080	-	-	-	-	-	-
Ячмінь ярий	0140	-	-	-	-	-	-
Жито яре	0170	-	-	-	-	-	-
Тритикале яре	0200	-	-	-	-	-	-
Кукурудза на зерно	0110	250,00	250,00	3 278,60	3 278,60	-	-
Овес	0210	-	-	-	-	-	-
Гречка	0220	-	-	-	-	-	-
Сорго	0230	-	-	-	-	-	-
Просо	0240	-	-	-	-	-	-
Рис	0250	-	-	-	-	-	-
Культури зернові інші, гібриди, суміші колосових	0260	-	-	-	-	-	-
Культури зернобобові (сума кодів з 0280 до 0380)	0270	-	-	-	-	-	-
квасоля	0280	-	-	-	-	-	-
боби кінські	0290	-	-	-	-	-	-
нут	0300	-	-	-	-	-	-
сочевиця	0310	-	-	-	-	-	-
горох	0320	-	-	-	-	-	-
вика озима	0340	-	-	-	-	-	-
вика яра	0350	-	-	-	-	-	-
люпин солодкий	0360	-	-	-	-	-	-
люпин гіркий	0370	-	-	-	-	-	-
культури зернобобові інші	0380	-	-	-	-	-	-

продовження Додатку Л

1.2. Виробництво культур технічних

(із двома знаками після коми)

Назва сільськогосподарських культур	Код рядка	Площа посівна уточнена, га	Площа зібрана, га	Обсяг виробництва, ц	3 графи 2 - площа зібрана з політих земель, га	3 графи 3 - обсяг виробництва з політих земель, ц
А	Б	1	2	3	4	5
Культури технічні (сума кодів 0410, 0420, 0450, 0470, з 0490 до 0550, 0590, 0600, 0620, 0630, 0650, 0690, 0720, з 0750 до 0790, 0960, 1050, 1150, з 1170 до 1190, 1210, 1220)	0390	253,88	х	х	х	х
Соя	0410	-	-	-	-	-
Арахіс	0420	-	-	-	-	-
Льон кудряш (олійний)	0450	-	-	-	-	-
Льон-довгунець (на насіння)	0460	х	-	-	-	-
Грчиця	0470	-	-	-	-	-
Ріпак озимий	0490	-	-	-	-	-
Кольза (ріпак ярий)	0500	-	-	-	-	-
Кунжут	0510	-	-	-	-	-
Соняшник	0520	253,88	253,88	6 064,20	-	-
Рицина	0530	-	-	-	-	-
Рижий	0540	-	-	-	-	-
Мак олійний	0550	-	-	-	-	-
Коноплі середньоросійські (на насіння)	0570	х	-	-	-	-
Коноплі південні (на насіння)	0580	х	-	-	-	-
Гарбузи (на насіння)	0590	-	-	-	-	-
Культури олійні інші	0600	-	-	-	-	-
Бавовна	0620	-	-	-	-	-
Джут, кенаф та волокна текстильні луб'яні інші	0630	-	-	-	-	-
Льон - довгунець солома	0650	-	-	-	-	-
Льон - довгунець волокно	0660	х	-	-	-	-
Льон - довгунець треста	0670	х	-	-	-	-
Коноплі солома	0690	-	-	-	-	-
Коноплі волокно	0700	х	-	-	-	-
Коноплі стебло	0710	х	-	-	-	-
Культури прядивні інші	0720	-	-	-	-	-
Буряк цукровий фабричний	0750	-	-	-	-	-
Буряк цукровий маточний	0760	-	-	-	-	-
Буряк цукровий на насіння	0770	-	-	-	-	-
Тростина цукрова	0780	-	-	-	-	-
Прянощі (сума кодів з 0800 до 0940)	0790	-	х	-	х	-
перець стручковий	0800	-	х	-	х	-
горіх мускатний, маціс і кардамон	0810	-	х	-	х	-
аніс та бодяк	0830	-	х	-	х	-
коріандр	0840	-	-	-	-	-
кмин	0850	-	х	-	х	-
фенхель	0860	-	х	-	х	-
ялівець	0870	-	х	-	х	-
кориця	0880	-	х	-	х	-
гвоздика	0890	-	х	-	х	-
імбир	0900	-	х	-	х	-
ваніль	0910	-	х	-	х	-
чебрець	0920	-	х	-	х	-
лавр благородний	0930	-	х	-	х	-
прянощі інші	0940	-	х	-	х	-
Рослини ефіроолійні (сума кодів з 0970 до 1040)	0960	-	х	-	х	-
коріандр	0970	-	-	-	-	-
шазлія	0980	-	х	-	х	-
м'ята	0990	-	х	-	х	-
лаванда	1000	-	х	-	х	-
троянда	1010	-	х	-	х	-
фенхель	1020	-	х	-	х	-
кмин	1030	-	х	-	х	-
рослини ефіроолійні інші	1040	-	х	-	х	-
Рослини лікарські (сума кодів з 1060 до 1140)	1050	-	х	-	х	-

продовження Додатку Л

ромашка	1060	-	x	-	x	-
безсмертник	1070	-	x	-	x	-
валеріана	1080	-	x	-	x	-
череда	1090	-	x	-	x	-
собача кропива	1100	-	x	-	x	-
нагідки	1110	-	x	-	x	-
шипшина	1120	-	x	-	x	-
насіння гарбузів	1130	-	x	-	x	-
рослини лікарські інші	1140	-	x	-	x	-
Рослини, що їх використовують переважно у парфумерії, фармацевтиці або як інсектициди, фунгіциди тощо, не перелічені у кодах з 0960 до 1140	1150	-	x	-	x	-
Тютюн	1170	-	-	-	-	-
Махорка	1180	-	-	-	-	-
Цикорій	1190	-	x	-	x	-
Рослини енергетичні	1210	-	x	-	x	-
Культури технічні інші	1220	-	x	-	x	-

продовження Додатку Л

1.3. Виробництво коренеплодів і бульбоплодів,
культур овочевих і баштанних продовольчих у відкритому ґрунті

(із двома знаками після коми)

Назва сільськогосподарських культур	Код рядка	Площа посівна	Площа,	Обсяг	3 графи 2 -	3 графи 3 -
		уточнена відкритого ґрунту, га	з відкритого ґрунту, га	виробництва, з відкритого ґрунту, ц	площа зібрана з відкритого ґрунту з политих земель, га	обсяг виробництва з відкритого ґрунту з политих земель, ц
		1	2	3	4	5
Коренеплоди та бульбоплоди, культури овочеві та баштанні продовольчі (сума кодів 1240, 1321, 1940, 1960, 2000)	1231	-	x	x	x	x
Коренеплоди та бульби істівні з високим вмістом крохмалю та інуліну (сума кодів 1250, 1290, 1300 і 1310)	1240	-	-	-	-	-
Картопля	1250	-	-	-	-	-
Картопля солодка	1290	-	-	-	-	-
Маніок	1300	-	-	-	-	-
Коренеплоди та бульби істівні з високим вмістом крохмалю та інуліну інші	1310	-	-	-	-	-
Культури овочеві відкритого ґрунту (сума кодів 1341, з 1361 до 1491, з 1511 до 1581, з 1601 до 1691, 1711, з 1731 до 1751, з 1771 до 1811, з 1831 до 1931, 1951)	1321	-	-	-	-	-
Спаржа	1341	-	-	-	-	-
Капуста цвітна та капуста броколі	1361	-	-	-	-	-
Капуста головчаста	1371	-	-	-	-	-
Капуста брюссельська	1381	-	-	-	-	-
Капуста савойська	1391	-	-	-	-	-
Капуста пекінська	1401	-	-	-	-	-
Капуста кольрабі	1411	-	-	-	-	-
Капуста інша	1421	-	-	-	-	-
Салат-латук	1431	-	-	-	-	-
Цикорій	1441	-	-	-	-	-
Шпинат	1451	-	-	-	-	-
Артишоки	1461	-	-	-	-	-
Салат качанний	1471	-	-	-	-	-
Крес-салат	1481	-	-	-	-	-
Салат інший	1491	-	-	-	-	-
Кріп	1511	-	-	-	-	-
Петрушка листкова	1521	-	-	-	-	-
Селера листкова та стеблова	1531	-	-	-	-	-
Базилік	1541	-	-	-	-	-
Ревінь	1551	-	-	-	-	-
Щавель	1561	-	-	-	-	-
Овочі зелені інші	1571	-	-	-	-	-
Овочі листкові та стеблові інші	1581	-	-	-	-	-
Перець стручковий солодкий	1601	-	-	-	-	-
Перець стручковий гіркий	1611	-	-	-	-	-
Огірки та корнішони	1621	-	-	-	-	-
Баклажани	1631	-	-	-	-	-
Помідори	1641	-	-	-	-	-
Гарбузи столові	1651	-	-	-	-	-
Кабачки столові	1661	-	-	-	-	-
Кукурудза цукрова	1671	-	-	-	-	-
Патисони	1681	-	-	-	-	-
Овочі плодові інші	1691	-	-	-	-	-
Часник	1711	-	-	-	-	-
Цибуля ріпчаста	1731	-	-	-	-	-
Цибуля шалот	1741	-	-	-	-	-
Цибуля порей та овочі цибулинні інші	1751	-	-	-	-	-
Квасоля зелена	1771	-	-	-	-	-
Горох зелений	1781	-	-	-	-	-
Боби зелені	1791	-	-	-	-	-
Сочевиця зелена	1801	-	-	-	-	-
Овочі бобові зелені інші	1811	-	-	-	-	-
Морква столова	1831	-	-	-	-	-
Ріпа	1841	-	-	-	-	-
Буряк столовий	1851	-	-	-	-	-
Селера коренева	1861	-	-	-	-	-
Петрушка коренева	1871	-	-	-	-	-
Пастернак	1881	-	-	-	-	-

продовження Додатку Л

Редька	1891	-	-	-	-	-
Редиска	1901	-	-	-	-	-
Бруква	1911	-	-	-	-	-
Хрін звичайний	1921	-	-	-	-	-
Овочі коренеплідні інші	1931	-	-	-	-	-
Овочі інші	1951	-	-	-	-	-
Культури овочеві коренеплідні маточні	1940	-	-	-	-	-
Культури баштанні продовольчі (сума кодів 1970 і 1980)	1960	-	-	-	-	-
Кавуни	1970	-	-	-	-	-
Дині	1980	-	-	-	-	-
Насіння культур овочевих і баштанних продовольчих (сума кодів 2020, 2040, 2060 і 2070)	2000	-	-	-	-	-
овочевих однорічних	2020	-	-	-	-	-
з них насіння гороху зеленого	2030	-	-	-	-	-
овочевих дворічних	2040	-	-	-	-	-
з них цибуля сіянка	2050	-	-	-	-	-
овочевих багаторічних	2060	-	-	-	-	-
баштанних продовольчих	2070	-	-	-	-	-

продовження Додатку Л

1.4. Виробництво культур кормових

(із двома знаками після коми)

Назва сільськогосподарських культур	Код рядка	Площа посівна уточнена, га	Площа зібрана, га	Обсяг виробництва, ц	З графі 2-площа зібрана з політих земель, га	З графі 3- обсяг виробництва з політих земель, ц
А	Б	1	2	3	4	5
Культури кормові (сума кодів з 2180 до 2230, 2260, 2300, 2430 і 2490)	2160	-	x	x	x	x
Буряк кормовий	2180	-	-	-	-	-
Буряк цукровий кормовий	2190	-	-	-	-	-
Бруква та турнепс	2200	-	-	-	-	-
Коренеплоди кормові інші	2210	-	-	-	-	-
Культури баштанні кормові	2220	-	-	-	-	-
Кукурудза кормова	2230	-	-	-	-	-
Трави однорічні	2260	-	x	x	x	x
на сіно	2270	x	-	-	-	-
на корм зелений, сінаж, силос, трав'яне борошно	2280	x	-	-	-	-
на випас	2290	x	-	x	-	x
Трави багаторічні	2300	-	x	x	x	x
на сіно	2310	x	-	-	-	-
на корм зелений, сінаж, силос, трав'яне борошно	2320	x	-	-	-	-
на випас	2330	x	-	x	-	x
Культури кормові інші	2430	-	x	-	x	-
Насіння та маточники культур кормових (сума кодів 2510, 2520, 2630 і 2640)	2490	-	x	x	x	x
насіння буряку кормового	2510	-	-	-	-	-
насіння культур баштанних кормових	2520	-	-	-	-	-
насіння трав однорічних (сума кодів 2540 і 2550)	2530	x	-	-	-	-
насіння трави суданської	2540	x	-	-	-	-
насіння трав однорічних інших	2550	x	-	-	-	-
насіння трав багаторічних (сума кодів з 2570 до 2620)	2560	x	-	-	-	-
люцерна	2570	x	-	-	-	-
коношина	2580	x	-	-	-	-
еспарцет	2590	x	-	-	-	-
трави лукопасовищні	2600	x	-	-	-	-
трави злакові	2610	x	-	-	-	-
трави багаторічні інші	2620	x	-	-	-	-
насіння культур кормових інших	2630	-	-	-	-	-
коренеплоди кормові маточні	2640	-	-	-	-	-
Культури сільськогосподарські (сума кодів 0030, 0390, 1231, 2160 і коду 5010, поділеному на 10000)	7000	803,88	x	x	x	x
Сіножаті :						
на сіно	2350	x	-	-	-	-
на корм зелений, сінаж, силос, трав'яне борошно	2360	x	-	-	-	-
Пасовища культивовані :						
на сіно	2380	x	-	-	-	-
на корм зелений, сінаж, силос, трав'яне борошно	2390	x	-	-	-	-
Сировина рослинна інша (сума кодів з 3160 до 3180)	3150	x	x	-	x	-
Солома та полова культур зернових	3160	x	x	-	x	-
Матеріали рослинного походження, що їх вико-ристовують переважно для плетіння, набивання, фарбування чи дублення	3170	x	x	-	x	-
Сировина рослинна інша	3180	x	x	-	x	-

продовження Додатку Л

РОЗДІЛ 2. Виробництво культур багаторічних

(із двома знаками після коми)

Назва багаторічних культур	Код рядка	Площа насаджень, га	З графі 1 - площа насаджень у плодоносному віці, га	Обсяг виробництва із загальної площі насаджень, ц	З графі 1 - площа насаджень на політих землях, га	З графі 2 - площа насаджень у плодоносному віці на політих землях, га	З графі 3 - обсяг виробництва із загальної площі насаджень на політих землях, ц
А	Б	1	2	3	4	5	6
Культури зерняткові (сума кодів з 3220 до 3250)	3210	-	-	-	-	-	-
Яблуня	3220	-	-	-	-	-	-
Груша	3230	-	-	-	-	-	-
Айва	3240	-	-	-	-	-	-
Культури зерняткові інші	3250	-	-	-	-	-	-
Культури кісточкові (сума кодів з 3270, 3290, 3300, 3320, 3330, з 3350 до 3400)	3260	-	-	-	-	-	-
Абрикос	3270	-	-	-	-	-	-
Вишня	3290	-	-	-	-	-	-
Черешня	3300	-	-	-	-	-	-
Персик	3320	-	-	-	-	-	-
Нектарини	3330	-	-	-	-	-	-
Слива	3350	-	-	-	-	-	-
Терен	3360	-	-	-	-	-	-
Алича	3370	-	-	-	-	-	-
Барбарис	3380	-	-	-	-	-	-
Кизил	3390	-	-	-	-	-	-
Культури кісточкові інші	3400	-	-	-	-	-	-
Культури тропічні та субтропічні	3410	-	-	-	-	-	-
Культури ягідні (сума кодів з 3491 до 3511, з 3541 до 3631)	3481	-	-	-	-	-	-
Малина й ожина	3491	-	-	-	-	-	-
Суніці та полуниці	3501	-	-	-	-	-	-
Смородина	3511	-	-	-	-	-	-
Аґрус	3541	-	-	-	-	-	-
Журавлина	3551	-	-	-	-	-	-
Чорниця	3561	-	-	-	-	-	-
Брусниця	3571	-	-	-	-	-	-
Лохина	3581	-	-	-	-	-	-
Шовковиця	3591	-	-	-	-	-	-
Ківі (включаючи актинідію)	3601	-	-	-	-	-	-
Чорноплідна горобина	3611	-	-	-	-	-	-
Обліпіха	3621	-	-	-	-	-	-
Культури ягідні інші	3631	-	-	-	-	-	-
Культури ягідні на відокремленій площі (із коду 3481)	3480	-	-	x	-	-	x
Культури цитрусові	3640	-	-	-	-	-	-
Горіхи (сума кодів з 3710 до 3760)	3700	-	-	-	-	-	-
Мигдаль	3710	-	-	-	-	-	-
Каштани	3720	-	-	-	-	-	-
Фундук (ліщина)	3730	-	-	-	-	-	-
Фісташки	3740	-	-	-	-	-	-
Горіх волоський	3750	-	-	-	-	-	-
Горіхи інші	3760	-	-	-	-	-	-
Виноград (сума кодів 3780, 3830 і 3840)	3770	-	-	-	-	-	-
Виноград столовий (сума кодів з 3790 до 3820)	3780	-	-	-	-	-	-
у т.ч. за сортами:							
столові	3790	-	-	-	-	-	-
столово-винні	3800	-	-	-	-	-	-
столово-кишмишні та кишмишно-столові	3810	-	-	-	-	-	-
столові інші	3820	-	-	-	-	-	-
Виноград для виробництва вина	3830	-	-	-	-	-	-
Виноград інший	3840	-	-	-	-	-	-
Хміль	1200	-	-	-	-	-	-
Культури багаторічні інші	3920	-	x	x	-	x	x

продовження Додатку Л

РОЗДІЛ 3. Площа культур багаторічних, посаджених у звітному році

(із двома знаками після коми)

Назва багаторічних насаджень	Код рядка	Площа насаджень, посаджених у звітному році, га
A	Б	1
Хмільники	1203	-
Рослини енергетичні	1213	-
Культури зерняткові	3213	-
Культури кісточкові	3263	-
Горіхи	3703	-
Ягідники, включаючи ягідники у міжряддях плодкових насаджень (рядок 3483 >= рядка 3593)	3483	-
з них насаджень шовковиці	3593	-
Виноградники	3773	-

РОЗДІЛ 4. Вирощування садивного матеріалу та культур квітково-декоративних

(придатних для подальшого використання, реалізації)

4.1. Вирощування садивного матеріалу та квітів

Назва сільськогосподарських культур	Код рядка	Площа, з якої викопано садивний матеріал і культури квітково-декоративні, га (із двома знаками після коми)	Кількість одержаного садивного матеріалу та культур квітково-декоративних, тис. шт (з одним знаком після коми)
A	Б	1	2
Квіти зрізані та квіти в бутонах свіжі відкритого ґрунту (сума кодів з 2671 до 2751)	2661	x	-
Троянда	2671	x	-
Гвоздика	2681	x	-
Тюльпан	2691	x	-
Хризантема	2701	x	-
Лілії	2711	x	-
Півонія	2721	x	-
Гладіолуси	2731	x	-
Айстри	2741	x	-
Квіти зрізані та квіти в бутонах свіжі інші	2751	x	-
Квіти зрізані та квіти в бутонах свіжі закритого ґрунту (сума кодів з 2672 до 2752)	2662	x	-
Троянда	2672	x	-
Гвоздика	2682	x	-
Тюльпан	2692	x	-
Хризантема	2702	x	-
Лілії	2712	x	-
Півонія	2722	x	-
Гладіолуси	2732	x	-
Айстри	2742	x	-
Квіти зрізані та квіти в бутонах свіжі інші	2752	x	-
Рослини в горщиках, ящиках тощо	2770	x	-
Розсада культур овочевих і баштанних (сума кодів 2800 і 2810)	2790	x	-
Розсада культур овочевих	2800	x	-
Розсада культур баштанних	2810	x	-
Матеріал посадковий культур квіткових (сума кодів з 2830 до 2850)	2820	x	-
Розсада квітів	2830	x	-
Цибулини, бульби, кореневі бульби, бульбоцибулини квітів	2840	x	-
Саджанці квіткових насаджень	2850	x	-
Матеріал посадковий культур плодкових (рядок 2860 >= рядка 2900)	2860	-	-
з нього саджанці культур плодкових	2900	-	-
Матеріал посадковий культур ягідних (сума кодів з 2920 до 2940)	2910	-	-
Саджанці культур ягідних	2920	-	-
Вуса суниці	2930	-	-
Розсада культур ягідних	2940	-	-
Матеріал посадковий винограду (рядок 2990 >= рядка 3010)	2990	-	-
з нього саджанці винограду	3010	-	-
Матеріал садивний рослин інших (сума рядків з 3050 до 3110)	3020	x	-
Черешки лаванди	3050	x	-
Черешки хмелю	3060	x	-
Саджанці насаджень декоративних	3090	-	-
Саджанці хмелю	3100	-	-
Матеріал посадковий інший	3110	x	-

продовження Додатку Л

4.2. Виробництво насіння сільськогосподарських культур

Назва сільськогосподарських культур	Код рядка	Обсяг виробництва насіння, ц
А	Б	1
Квіти	2760	-
Гриби (міцелій та грибні спори) (рядок 3120 >= рядка 3130) з нього міцелій грибів	3120 3130	- -
Культури плодів, ягідні та інші насадження багаторічні	4030	-

РОЗДІЛ 5. Виробництво продукції рослинництва у закритому ґрунті

5.1. Площа закритого ґрунту

(у цілих числах)

Назва показника	Код рядка	Площа закритого ґрунту, яка використовувалась, м ²
А	Б	1
Під усі види сільськогосподарських культур (рядок 5000 >= рядка 5010) у т.ч. під культури овочеві (крім розсади)	5000 5010	- -

5.2. Виробництво сільськогосподарських культур у закритому ґрунті

Назва сільськогосподарських культур	Код рядка	Площа зібрана закритого ґрунту, м ² (у цілих числах)	Обсяг виробництва у закритому ґрунті, ц (із двома знаками після коми)
А	Б	1	2
Культури овочеві (сума кодів 1342, з 1362 до 1492, з 1512 до 1582, з 1602 до 1692, 1712, з 1732 до 1752, з 1772 до 1812, з 1832 до 1932, 1952)	1322	-	-
Спаржа	1342	-	-
Капуста цвітна та капуста броколі	1362	-	-
Капуста головчаста	1372	-	-
Капуста брюссельська	1382	-	-
Капуста савойська	1392	-	-
Капуста пекинська	1402	-	-
Капуста кольрабі	1412	-	-
Капуста інша	1422	-	-
Салат-латук	1432	-	-
Цикорій	1442	-	-
Шпинат	1452	-	-
Артишоки	1462	-	-
Салат качанний	1472	-	-
Крес-салат	1482	-	-
Салат інший	1492	-	-
Кріп	1512	-	-
Петрушка листовая	1522	-	-
Селера листовая та стеблова	1532	-	-
Базилік	1542	-	-
Ревінь	1552	-	-
Щавель	1562	-	-
Овочі зелені інші	1572	-	-
Овочі листові та стеблові інші	1582	-	-
Перець стручковий солодкий	1602	-	-
Перець стручковий гіркий	1612	-	-
Огірки та корнішони	1622	-	-
Баклажани	1632	-	-
Помідори	1642	-	-
Гарбузи столові	1652	-	-
Кабачки столові	1662	-	-
Кукурудза цукрова	1672	-	-
Патисони	1682	-	-
Овочі плодіві інші	1692	-	-
Часник	1712	-	-
Цибуля ріпчаста	1732	-	-
Цибуля шалот	1742	-	-
Цибуля порей та овочі цибулинні інші	1752	-	-
Квасоля зелена	1772	-	-
Горох зелений	1782	-	-
Боби зелені	1792	-	-
Сочевиця зелена	1802	-	-
Овочі бобові зелені інші	1812	-	-
Морква столова	1832	-	-
Ріпа	1842	-	-
Буряк столовий	1852	-	-
Селера коренева	1862	-	-
Петрушка коренева	1872	-	-
Пастернак	1882	-	-
Редька	1892	-	-
Редиска	1902	-	-

продовження Додатку Л

Бруква	1912	-	-
Хрін звичайний	1922	-	-
Овочі коренеплідні інші	1932	-	-
Овочі інші	1952	-	-
Культури ягідні (сума кодів з 3492 до 3512, з 3542 до 3582, 3602, 3632)	3482	-	-
Малина й ожина	3492	-	-
Суниця і полуниця	3502	-	-
Смородина	3512	-	-
Агрис	3542	-	-
Журавлина	3552	-	-
Чорниця	3562	-	-
Брусниця	3572	-	-
Лохина	3582	-	-
Ківи (включаючи актинідию)	3602	-	-
Культури ягідні інші	3632	-	-
Гриби та трюфелі (сума кодів з 2100 до 2150)	2080	x	-
Гриби печериці	2100	x	-
Гриби гливи	2110	x	-
Гриби білі	2120	x	-
Гриби опеньки	2130	x	-
Гриби інші	2140	x	-
Трюфелі	2150	x	-

РОЗДІЛ 6. Посів озимих культур під урожай року, наступного за звітним

(із двома знаками після коми)

Назва сільськогосподарських культур	Код рядка	Площа посівна, га
A	Б	1
Культури озимі на зерно та зелений корм (рядок 6000 >= сумі кодів 6100 і 6048)	6000	300,00
з них		
культури зернові на зерно (сума кодів 6005, 6013, 6016, 6019 і 6034)	6100	300,00
пшениця	6005	300,00
ячмінь	6013	-
жито	6016	-
тритикале	6019	-
вика	6034	-
ріпак на зерно	6048	-

РОЗДІЛ 7. Проведення агротехнічних робіт під урожай року, наступного за звітним

(із двома знаками після коми)

Назва агротехнічних робіт	Код рядка	Площа, на якій проведені агротехнічні роботи, га
A	Б	1
Зяблева оранка ґрунту	7200	503,88
Пари (включаючи сидеральні та кулісні) (рядок 7300 >= сумі кодів 7400 і 7410)	7300	-
з них		
чорні пари	7400	-
сидеральні пари (люпин та інші бобові культури на зелене добриво)	7410	-

Місце підпису керівника (власника) та/або особи, відповідальної за достовірність наданої інформації

ЕП
КУЦОВИЙ
ВАЛЕНТИН
СЕРГІЙОВИЧ

КУЦОВИЙ ВАЛЕНТИН СЕРГІЙОВИЧ
(ПІБ)

Куцова Тетяна Вікторівна
(ПІБ)

телефон: 0976860732

факс:

електронна пошта: tvkole@ukr.net

Додаток М

Рік	Місяць	Сільгоспідприємство	Відділення	Обліковий лист тракториста-машиніста № 1	Прізвище, ім'я по батькові тракториста-машиніста	Професія	Категорія	Таб. №	Марка машини	Інвент. №
2021	9	ФГ "Кушовий В.С."	Виробничий		Сазанський Василь Ярославович	Тракторист		09	Беларус	2

Дата	Найменування культури виконаної роботи	Затрати	Назва агрегату	Один. виміру виробітку	Норма виробітку	Розцінка В натурі	Підпис відповід. особи	Ум. га	Змінних норм	Оплата		Витрата пального	
										основна	додаткова	всього	за норм розрах.
01.09.2021	оранка на глибину 25 см	оранка 231	Плуг	га	25,00	25,00		25,00	1,00			30,000	750,000
02.09.2021	оранка на глибину 25 см	оранка 231	Плуг	га	25,00	25,00		25,00	1,00			30,000	750,000
03.09.2021	оранка на глибину 25 см	оранка 231	Плуг	га	25,00	25,00		25,00	1,00			30,000	750,000
06.09.2021	оранка на глибину 25 см	оранка 231	Плуг	га	25,00	25,00		25,00	1,00			30,000	750,000
07.09.2021	оранка на глибину 25 см	оранка 231	Плуг	га	25,00	25,00		25,00	1,00			30,000	750,000
08.09.2021	оранка на глибину 25 см	оранка 231	Плуг	га	25,00	25,00		25,00	1,00			30,000	750,000
09.09.2021	оранка на глибину 25 см	оранка 231	Плуг	га	25,00	25,00		25,00	1,00			30,000	750,000
10.09.2021	оранка на глибину 25 см	оранка 231	Плуг	га	25,00	25,00		25,00	1,00			30,000	750,000
13.09.2021	оранка на глибину 25 см	оранка 231	Плуг	га	25,00	25,00		25,00	1,00			30,000	750,000
14.09.2021	оранка на глибину 25 см	оранка 231	Плуг	га	25,00	25,00		25,00	1,00			30,000	750,000
15.09.2021	оранка на глибину 25 см	оранка 231	Плуг	га	25,00	25,00		25,00	1,00			30,000	750,000
16.09.2021	оранка на глибину 25 см	оранка 231	Плуг	га	25,00	25,00		25,00	1,00			30,000	750,000
17.09.2021	оранка на глибину 25 см	оранка 231	Плуг	га	25,00	25,00		25,00	1,00			30,000	750,000
20.09.2021	оранка на глибину 25 см	оранка 231	Плуг	га	25,00	25,00		25,00	1,00			30,000	750,000

продовження Додатку М

№	опис роботи	Плуг	га	25,00	25,00	25,00	1,00	30,000	750,000
21	оранка на глибину 25 см оранка	Плуг	га	25,00	25,00	25,00	1,00	30,000	750,000
22	оранка на глибину 25 см оранка								
									16,00
									*** **

Рух палива

Залишок палива на дачу видачі облікового аркушу _____

Видати _____

Одержано (заправлено) _____ Фактично використано _____

Залишок палива на дачу здачі облікового аркушу _____

Відпрацьовано машиноднів

Машинно-змін

Тракторист - машиніст _____

Агроном _____

Бригадир _____

Зауваження агронома по виконаних роботах (якість, строки і ін.) _____

"Затверджую"

" _ " _____ 201_ р.

Додаток Н

Сільськогосподарська форма №67-Б
Затверджена Міністерством сільського
господарства України

Рік	Місяць	Сільгоспдприємство	Відділення	Обліковий лист тракториста-машиніста № 2	Прізвище, ім'я по батькові тракториста-машиніста	Професія	Категорія Таб. №	Марка машини	Інвент. №
2021	9	ФГ "Кущовий В.С."	Виробничий		Дегтяр Олександр Анатолійович	Тракторист	03	Комбайн Джон Дір	

Дата	Найменування культури виконаної роботи	Затрати	Назва агрегату	Один. виміру	Норма виробітку	Розцінка В натурі	Підпис відповід. особи	Змінних норм	Оплата		Витрата пального	
									Основна	Додаткова	всього	за норм
01.09.2021	збирання сояшиника	Сояшник 231	Комбайн	га	30,00	30,00		1,00			15,000	450,000
02.09.2021	збирання сояшиника	Сояшник 231	Комбайн	га	30,00	30,00		1,00			15,000	450,000
03.09.2021	збирання сояшиника	Сояшник 231	Комбайн	га	30,00	30,00		1,00			15,000	450,000
06.09.2021	збирання сояшиника	Сояшник 231	Комбайн	га	30,00	30,00		1,00			15,000	450,000
07.09.2021	збирання сояшиника	Сояшник 231	Комбайн	га	30,00	30,00		1,00			15,000	450,000
08.09.2021	збирання сояшиника	Сояшник 231	Комбайн	га	30,00	30,00		1,00			15,000	450,000
09.09.2021	збирання сояшиника	Сояшник 231	Комбайн	га	30,00	30,00		1,00			15,000	450,000
10.09.2021	збирання сояшиника	Сояшник 231	Комбайн	га	30,00	30,00		1,00			15,000	450,000
13.09.2021	збирання сояшиника	Сояшник 231	Комбайн	га	30,00	30,00		1,00			15,000	450,000
14.09.2021	збирання сояшиника	Сояшник 231	Комбайн	га	30,00	30,00		1,00			15,000	450,000
15.09.2021	збирання сояшиника	Сояшник 231	Комбайн	га	30,00	30,00		1,00			15,000	450,000
16.09.2021	збирання сояшиника	Сояшник 231	Комбайн	га	30,00	30,00		1,00			15,000	450,000

